ATEITIS

1982 I&2

ATEITIS 1982 1&2

Ateitininkų Federacijos leidžiamas katalikiškos-lietuviškos orientacijos mėnesinis žurnalas.

Perpetuum mobile (eil.) — B. Brazdžionis 1
Moralinis ultimatumas TSRS vyriausybei — Lietuvos Laisvės Lyga (ištrauka iš *Aušros*) 2
Ateitis — sėkla, krui išaugo į medį — K. Trimakas 4
Kartų bendradarbiavimas ateitininkijoje — A. Damušis 6
Eilėraščiai — B. Brazdžionis 14
Eliziejus Draugelis, 1888-1981 16
Būti gerais ateitininkais — dr. E. Draugelis (ištrauka) 17
Stasys Barzdukas, 1906-1981 19
Sendraugių ateitininkų šeima — A. Idzelis 20
Švenčiame eilėraščius, lydėsiančius mūsų gyvenimą — M. Stankus-Saulaitė 25
Eilėraščiai — J. Švabaitė 23
Mano poezija yra kaip antras gyvenimas — J. Švabaitė 24
KNYGOS:
ATVIRAI: Atnaujinti kongresus — A. Tijūnėlis 28
Apie vaikų skaičių šeimoje: Laiškai dr. L. Sidriui — O. Šeštokienė ir P. Kleinotas ..
STUDENTAI: Visa atnaujinti Kristuje? — V. Dundzila 31
Eilėraščiai — L. Palubinskaitė 32
Studentai tarp žemės ir dangaus 33
Kelionė (apysaka) — L. Palubinskas 34
ATŽALOS: Tautybė ir pilietybė — B. Abromaitytė 37
Atostogos — R. Balčiūnas 38
Tiltas į ateitį (eil.) — L. Vasiliauskaitė 60
VEIKLA 39
LAIŠKAI 60

Šį numerį redagavo kun. Kęstutis Trimakas. Išdėstė Jonas Kuprys. Nuotraukos: R. Kūhno (3), J. Kuprio (6-7, 11, 12, 13, 14, 22, 24, 27), R. Musonytės (9, 20, 40, 41, 52, 55, 56, 58), K. Trimako (16), V. Slivinskaitės (39, 40), A. Pabedinsko (40, 53, 54), P. Kuro (42), A. Liaugaudo (43), K. Veselkaitės (44, 45), K. Palubinsko (46), A. Polikaičio 47), A. Razgaičio ir L. Vyšnionio (48-49), M. Bareikaitės (59, 51), M. Gaižutienės (53). Iliustracijos: K. Juzaitytės (34, 35, 36), V. Venclovaitės (38). Pr. Gasparonio (15)

Vyriausias redaktorius: kun. dr. Kęstutis Trimakas, 850 DesPlaines Ave, Apt. 409, Forest Park, IL 60130, USA. Telef.: 312-366-2446.
Redaktoriai: adv. Saulius Kuprys, Edis Razma (studentų nr.), Rima Sidrienė ir Aldona Zailskaitė.
Redakcijos nariai: dr. Roma Kuprienė, Jonas Kuprys, Vida Kuprytė ir dr. Linas Sidrys.
Rankraščių kalbą taiso J. Masilionis. Viršelio antraštė Jono Kuprio

Administratorius: Juozas Polikaitis, 7235 S. Sacramento Ave., Chicago, IL 60629, USA. Telef.: 312-434-2243.
Spaudos darbus atlieka Draugo spaustuvė Chicagoje. Leidžia Ateitininkų Federacija.
Prenumerata metams JAV ir Kanadoje — 9.00 dol.; garbės prenumerata — 15.00 dol., susipažinimui — 7.00 dol.; kituose kraštuose — 7.00 dol., išskyrus Pietų Ameriką (5.00 dol.).

ATEITIS (USPS 035-440) — a magazine published monthly, except July and August, by the Lithuanian Roman Catholic Federation Ateitis, Inc. Business address: 7235 S. Sacramento Ave., Chicago, IL 60629 USA. Yearly subscription in the US and Canada $9.00. Single copy $1.00. Second class postage paid at Chicago, Illinois. © 1982 by the Lithuanian Roman Catholic Federation Ateitis. All rights reserved.

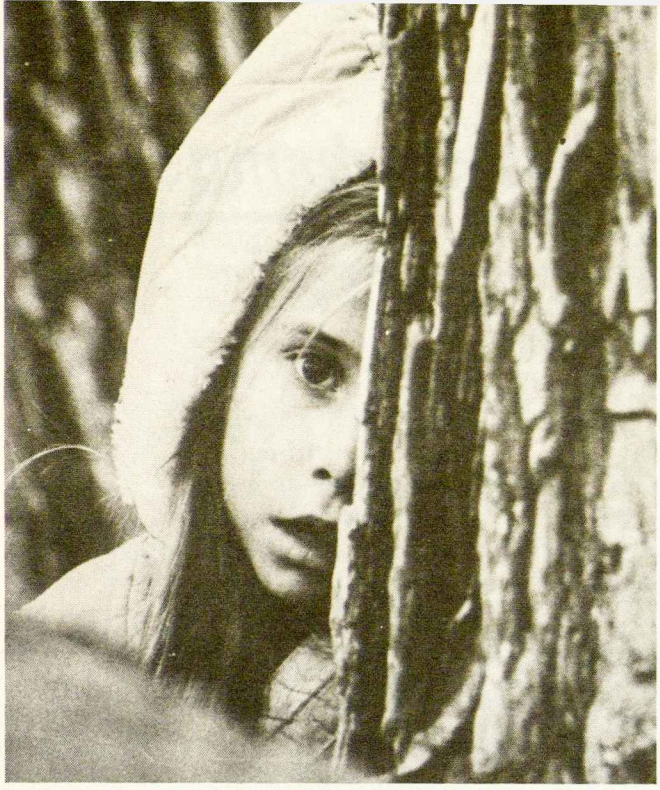

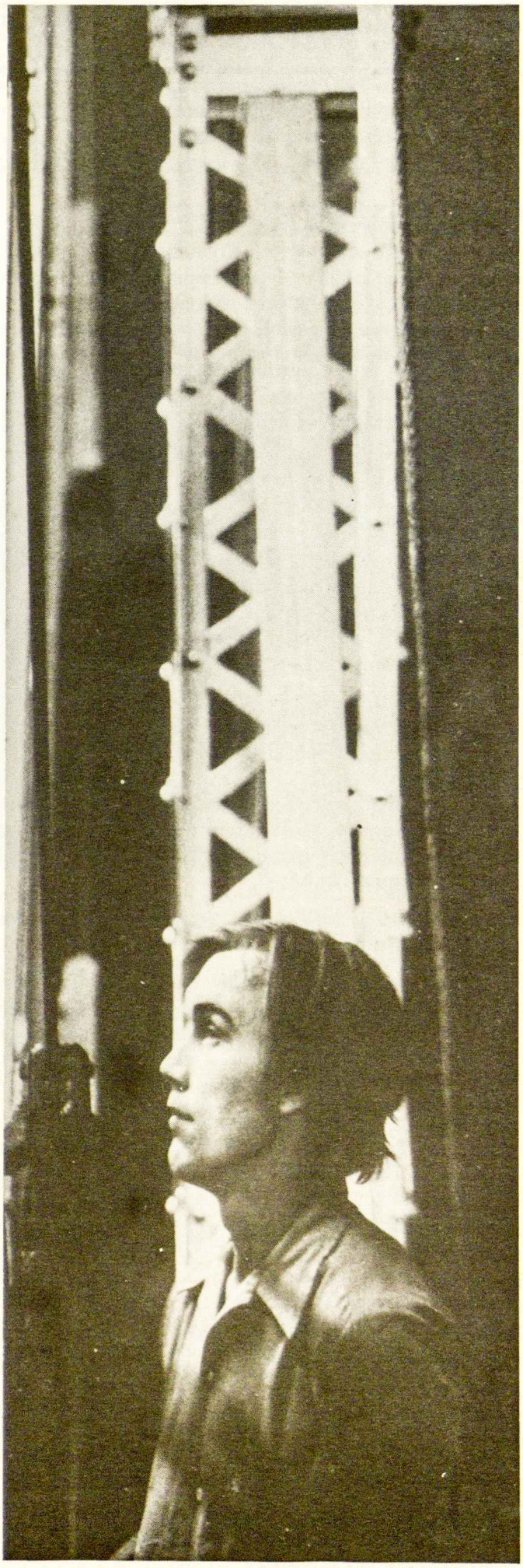

PERPETUUM MOBILE

Tėvai mūs meldėsi: Nuo karo... bado... maro,
O gimė, augo, mirė jie karuos.
Išbridom mes iš praeities košmaro,
O akyse ilgai dar tavaruos

Krauju pasruvusios pavasario padangės
Ir girios mirusios nuodėgulių juodų,
Ir žemę sups, kaip vieškeliai, atgiję angys,
Ir sotūs laisve, mirsim jos badu...

Vaikai nueis barzdoti, su gitarom,
Už horizonto lis naujų aušrų lietus,
Ir atiduosim savo ateitį radaram,
Kad rastų prarastus nepaprastus metus.

O mūsų metai nesimėto kaip kometos,
Nežemiškos traukos į žemę nešami,
Nes tikim mes nakties skliautais žvaigždėtais,
Nes mes gyvenam dabarties ateitimi.

Vaikai sugrįš ir mūsų neberas gal,
Ieškodami savęs, rankas išties
Į didžiąją, į amžinąją Prasmę,
Į lemtį lemtą dieviškos lemties.

Ir tars: Tėvai mūs meldėsi „Nuo karo, maro...“
Ir gimdė mus, augino, mirė jie karuos,
O mes išbridome iš džiunglių ir košmaro...
Ir akyse gyvenimas, ne mirtys žaižaruos!..

Bernardas Brazdžionis

LIETUVOS
NACIONALINĖ
M. MAŽVYDO
BIBLIOTEKA

Iš Tėvynės: stiprus laisvės šauksmas

MORALINIS ULTIMATUMAS TSRS VYRIAUSYBEI

Visos lietuvių tautos patriotines jėgas atstovaujanti Lietuvos Laisvės Lyga, siekianti atstatyti Lietuvos valstybinę nepriklausomybę ir lietuvių tautos suverenumą, kurie Stalino-Hitlerio slapto susitarimo pagrindu 1940.VI.15 buvo likviduoti, šiuo savo moraliniu ultimatumu kreipiasi į TSRS KP CK Politinį Biurą, TSRS Aukščiausiąją Tarybą bei TSRS Ministrų Tarybą ir pareiškia:

Iki II-jo pasaulinio karo laisvų ir nepriklausomų Europos valstybių tarpe buvo ir trys Pabaltijo valstybės, Tautų Sąjungos narės — Lietuva, Latvija ir Estija. Minėtų Pabaltijo tautų suverenumą bei valstybinę nepriklausomybę 1940 m. panaikino Tarybų Sąjunga, klastingu prievartiniu būdu prijungdama šias valstybes prie bolševikinės Rusijos imperijos. Šis agresyvus aktas buvo bolševikinės Rusijos ir hitlerinės Vokietijos labai slapto suokalbio pasekmė; suokalbio, rodančio, kad abi šios imperialistinės valstybės stengėsi iš anksto pasidalinti bei pavergti kaimynines šalis ir tuo kurti „naują Europą"...

Šiuo metu jau beveik visos pasaulio tautos pasiekė tokios dvasinės pažangos, kad gerai supranta, jog tautinė priespauda nėra naudinga nei pavergtiesiems, nei pavergėjams. Visame pasaulyje suvokiami politiškai nepriklausomo gyvenimo privalumai, ir visomis išgalėmis siekia nepriklausomybės. Tačiau kolonialistinė santvarka ir iki šiol tebegyvuoja Rytų Europoje ir Azijos šalyse. Tarybų Sąjunga dabartiniu metu yra beveik vienintelė stambi kolonialistinė imperija pasaulyje, virš šimto tautų laikanti politiniame, ekonominiame, kultūriniame bei nacionaliniame pavergime. Tas tautas išnaudodama, ji kuria savo ekonominę-karinę galią bei aiškiai neigiamą „kultūrą".

Nematytai gailus TSRS valdančiųjų sluoksnių nužmonėjimas visa tai leidžia laikyti normaliu ir netgi pažangiu dalyku.

Mes, lietuviai, puikiai suprantame, kad, būdami jūsų pavergti, turime reikalą su ypatingai užkietėjusiais ir negirdėtai įžūliais, begėdiškais ir negailestingais vergvaldžiais, su nusistebėjimą keliančiais nužmogintos dvasios žmonėmis, kurie pačią juodžiausią vergiją nesidrovi vadinti „laisve", kurie nuolatinį viešą ir slaptą karą su savo pavergtaisiais bei numatytais pavergti milijardais vadina „taika", kurie vis didesnį žmonių nužmonėjimą vadina „progresu"...

Mes suprantame, kad jums būti antižmoniškais šiuo metu yra daug lengviau, negu būti žmoniškais. Bet kol dar nėra per vėlu, mes kviečiame jus pasukti į žmoniškumu pagrįstą kelią, į labiausiai garbingą kelią. Pasinaudokite šia proga. Pasekite išmintingais anglais, sugebėjusiais šio šimtmečio viduryje be kraujo praliejimo likviduoti savo gigantišką imperiją, visas kolonijines valdas. Atsisakykite nuo klastos ir melo taktikos, nuo viso pasaulio tautų pavergimo strategijos, nuo uždarumo ir fizinės jėgos, kaip pagrindinio metodo visuomeninėms problemoms spręsti. Grąžindami pavergtiesiems jų teises, jūs patys turėsite galimybę iš civilizuoto laukiniškumo pakilti į žmoniškumą ir tapti kultūringais, pagarbos vertais žmonėmis.

Praėjus 60 m. po Lietuvos nepriklausomybės atstatymo ir 38 m. nuo jos praradimo, mes kartojame Lietuvos užsienio reikalų ministro prof. A. Voldemaro, sušaudyto Maskvos kalėjime, žodžius: „Nepriklausomybė privalo būti pripažinta iš anksto. Ji yra pagrindinė tautos teisė ir neprivalo būti diskusijų objektas".

Pačiu nuoširdžiausiu būdu mes kviečiame jus padaryti tai dabar, kai yra paskelbti kovos metai prieš rasizmą, aperteidą bei kolonializmą. Mes norėtume kiekvieną rusą matyti kaip gerą kaimyną, kultūringą, nuo nacistinių siekių išsilaisvinusį žmogų, o ne neapykantos užsitarnavusį okupantą-pavergėją...

Susitaikyti su vergo padėtimi, su rusiškųjų nacizmų nebaudžiamu plėšikavimu mūsų namuose mes nesiruošiame.

Realizuojant Stalino-Hitlerio vergų prekybos suokalbį, jūs nepriklausomos Lietuvos vyriausybei davėte devynias valandas laiko apsigalvojimui. Nepriklausomos Lietuvos atstatymo klausimui apsvarstyti mes ju... (*pogrindžio spaudos rašoma mašinėle atspausdintas tekstas šioje vietoje neįskaitomas, bet mintis aiški: mes jums duodame laiko panašiam apsigalvojimui — Ateities red.*)... baigiant 1979.VIII.7, 18 val.

Jei per tą laikotarpį jūs „Pravdoje" ir visų respublikų centrinėje spaudoje viešai paskelbsite Stalino-Hitlerio slapto suokalbio visus dokumentus, pasirašytus Molotovo ir Ribentropo, jei, viešai atsiprašysite visas tautas, kurioms padarėte daug sunkiai apskaičiuojamų skriaudų, jei iškilmingai pasižadėsite jas atitaisyti, — mes patikėsime jūsų nuoširdžiu noriu tapti garbingais žmonėmis. Patenkinimas mūsų reikalavimų bus ženklas, kad atsisakėte agresyvių kėslų, nacizmo praktikos ir pasukote į žmoniškumo gerbimo kelią. Po to mūsų tautos atstovai bus

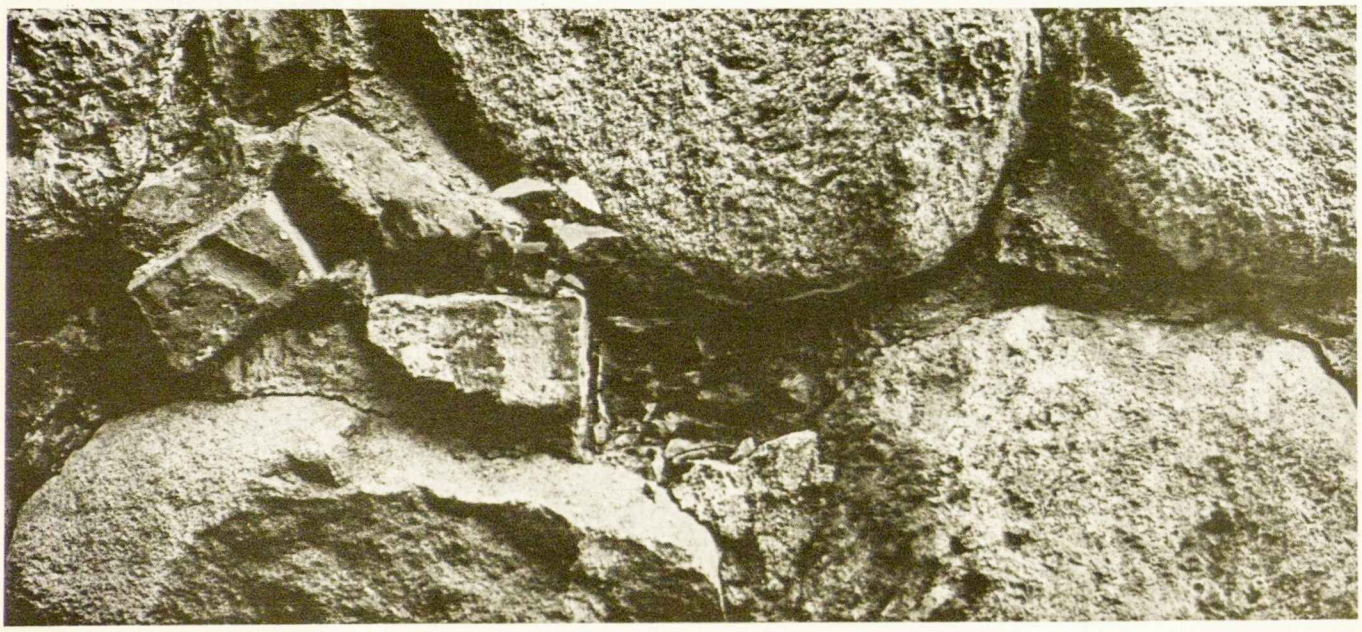

pasiruošę vesti taikos derybas. *Derybų* pagrindas: 1920 m. liepos 12 d. Lietuvos ir Tarybų Sąjungos taikos sutartis. Tuo mes reikalaujame, kad nepriklausoma Lietuva būtų atkurta šioje sutartyje pripažintose etnografinėse Lietuvos ribose, įskaitant ir po karo kolonizuotą Mažąją Lietuvą. Prisimindami tos sutarties tekstą, reikalaujame, kad Tarybų Rusija atsisakytų į Lietuvą bet kokių teritorinių, ekonominių, politinių pretenzijų. Į ateitį mes norime eiti, siekdami gėrio ir pažangos, per visiems žmonėms ir tautoms visų pagrindinių teisių užtikrinimą. Trumpai tariant, pagrindinis lietuvių tautos interesas ir teisė yra siekimas būti šeimininkais savo namuose, būti savo likimo šeimininkais, susigrąžinti likviduotą nepriklausomybę, būti SNO nare ir tvarkyti savo gyvenimą pagal Visuotinę Žmogaus Teisių Deklaraciją, Helsinkio susitarimus ir kitas aukštas humanistines socializmo gyvenimo normas...

Šį moralinį ultimatumą mes rašome jums ne vien Lietuvos Laisvės Lygos vardu, ne vien lietuvių tautos vardu, bet ir latvių bei estų tautų vardu, viso pasaulio žmonių vardu, kuriems nieko nėra brangesnio už pagrindinių teisų turėjimą, už laisvę ir teisingą taiką.

Kaip jūs, marksistai-leniniečiai, su mumis kalbėjote prieš 39 metus, taip mes su jumis dabar kalbame — iš jėgos pozicijos. Skirtumas tik tas, kad jūs rėmėtės fizine, brutalia jėga, o mes remiamės moraline jėga, sveikam kultūringumui būdinga jėga. Šiuo požiūriu jau dabar mes už jus esame nepalyginamai stipresni. Mes esame stiprūs ta vienintele tikrai garbinga žmoniškąja jėga, kuri teisėtai gali egzistuoti pasaulyje, kuriai lemta vis didėti, nuolat mažėjant imperializmo dvasinės atramos platformai — nacizmo jėgai. Tačiau, tarp kitko, mes disponuojame ir labai didelę fizinę jėgą, nes mūsų sąjungininkais yra visi tie žmonės, visos tautos, kurios nėra linkusios išduoti pačią brangiausią vertybę pasaulyje — žmoniškumą.

Lietuvos Laisvės Lyga
Kaunas, 1979 m. rugpiūčio 3 d.

Aušra, Nr. 17, (ištraukos)

„Ateities“ sukaktuvinius metus baigiant

ATEITIS — SĖKLA, KURI IŠAUGO Į MEDĮ

KĘSTUTIS TRIMAKAS

Ateitis — sėkla,
kuri išaugo į medį.
Ateitis — žodis,
kuris įsikūnijo.
Ateitis — prakaitu, ašaromis ir
krauju užmokėtas derlius.

Niekaip kitaip negaliu sau išsiaiškinti,
sau vaizdu prisistatyti,
kas prasidėjo tą naktį po vidurnakčio
Maskvoj penkto aukšto palėpėj,
kaip tik, kad tą naktį sprogo bomba
ir išsiliejo dvasinės energijos sriautas.

Dvasios įkvėptą prasiveržimą
sunku apčiuopti ar apibūdinti.
Būna dažniausia tylu, tylu.
Kaip kartais prieš audrą.
Jokio vėjelio...
Ir staiga —
laukus nusiaubia viesulas
ir iki žemės ima lenkti medžių viršūnes,
o dulkes — kelti į padanges.

Taip, kaip pirmose Kalėdose.
Niekas nieko nesitikėjo.
Jokio ženklo.
Tik žvaigždutė suspinksėjo.
Ir gimė kūdikis.
Ir Dievas įsiveržė į žmonių tarpą.
Ir žemė pašoko į visai kitą sferą.
Ir žmonių širdys įgijo sparnus,
nes su jais ėmė vaikščioti Meilė —
Meilė žmogaus pavidale.

Ir aną naktį... Studentas...
Tik studentas pasilenkęs kažką rašė.
Klausė.
Ir visi klausimai smigo į vieną atsakymą.
Kuomi vadinamės?
Mūsų vardas iš Kristaus.
Kas aplinkui dedasi?
Žmonės atmeta Jį.
Ką daryti?
Daryti, ką darė Jis —
žodį paversti gyvenimu.
Iš to apsisprendimo kilo *Ateitis*.
Ji buvo sėjama sėkla.
Ji buvo žodis, kuris turės įsikūnyti.

Kai sėkla sėjama, yra tylu.
Yra tylu, prieš žodžiui tampant kūnu.
Tarsi prieš audrą,
kuri nuplauna dulkes,
išjudina pamatus ir įžiebia gyvybę.
Tylu, tylu,
kaip pirmo didžiojo ketvirtadienio naktį,
kada kitiems miegant,
vienas prakaitavo krauju.
Tylu, tylu,
kaip pirmo didžiojo penktadienio rytmetį,
kada, gaidžiui tryskart pragydus,
ašarom pravirko išduota širdis.
Tylu, tylu,
kaip aną vidudienį,
kada paskutinis kraujo lašas
raudonai nudažė kryžiaus kamieną.

Ir *Ateitis* — sėkla, sėjama tyloj;
žodis, tampantis kūnu — tyloj,
prieš audrą, kuri nuplauna dulkes,
išjudina pamatus ir įžiebia gyvybę.
Ji — sėkla, sėjama tarp tų,
kurie panašiu vardu kaip Jis vadinasi,
kurie sielojasi, kai Jis atmetamas,
ir kurie apsisprendžia
žodį paversti gyvenimu.

Šis inspiracijos žodis buvo tartas
Ateities sukaktuvinėse pamaldose
1981 m. rugsėjo mėn. 5 d.
Ateities Jubiliejiniame kongrese Chicagoje.
Jo Eucharistijos aukai atitikusi pabaiga
yra čia kiek pakeista ir pritaikyta
Šiam Ateities 70 metų sukaktį užbaigiančiam
žurnalo numeriui.

Pradžioj — tylu,
kada rankos glemžia popierio kraštą,
kada akys sminga į raštą
ir širdis sprendžia žodį paversti kūnu.
Paskui... Paskui ateina laikas
užmokėti kainą — panašiai kaip Jis —
lieti ašaras,
prakaitą,
gal net ir kraują,
kad žodis taptų kūnu.

Ateitis daugelio kuriama
jau septyniasdešimt metų.
Vieni nešė pačią *Ateitį* savo rankomis,
liedami prakaitą ir kartais ašaras:
Pranas Dovydaitis,
Adomas Jakštas-Dambrauskas,
Jonas Grinius,
Juozas Brazaitis,
Antanas Vaičiulaitis,...
Kazys Bradūnas,...
Vytautas Vardys,
Paulius Jurkus...

Kiti, žodį paversdami gyvenimu,
liejo savo kraują laisvės kovose,
kad kiti laisvėje gyventų:
Jurgis Sideravičius,
Vytautas Rauba,
Petras Styra,
Juozas Kumpis,
Vincas Dovydaitis,
Petras Saldukas,
Antanas Matulaitis,...
Juozas Lukša-Daumantas,
Julius Būtėnas...
Treti už tai,
kad tiesų žodį vertė gyvenimu,
mokėjo savo laisve ir net gyvybe...
Sovietų kalėjimuose —
vysk. Vincentas Borisevičius,
vysk. Mečislovas Reinys,
Leonas Bistras,
Kazimieras Bizauskas,
Ignas Skrupskelis,
Pranas Dovydaitis,...
dar tebekalinamas Viktoras Petkus...
Stuthofe nacių kacete —
Kazys Bauba,
Antanas Januševičius,
Alfonsas Lipniūnas,
Antanas Šapalas...

Dar kiti — ir kas juos išskaičiuos —
pilkoj kasdienybėj
visai nedekoruotu darbu
žodį verčia gyvenimu
visuomenės ir kultūros baruose,
jaunimo auklėjime,
vadovybėse, spaudoje...
Ateitis Kristaus pėdomis nešama ir
įgyvendinama jau septyniasdešimt metų...
Ateitis — sėkla,
kuri išaugo į medį.
Ateitis — žodis,
kuris įsikūnijo.
Ateitis — prakaitu, ašaromis ir krauju
užmokėtas ir teužmokamas derlius.

Darnos tarp kartų beieškant.

KARTŲ BENDRADARBIAV

IMAS

Adolfas Damušis

Svarstydami kartų skirtumus, sutarimus, nesutarimus mūsų bendruomenėje, susiduriame su trimis jų grupėmis.

Pirmoji grupė yra nuo savo tautos atskilusieji klajokliai. Jie pasiklydo savo klaidingų svarstymų išvadose. Jaunesnieji iš jų buvo dažnai paveikti aplinkos propagandos, savo laiku jie nesusirišo su mūsų jaunimo organizacijomis, nelankė lietuviškos mokyklos, susivilijo tariamos laimės siekdami gėrybių pertekliuje bei nesugebėję bent kiek ištreniruoti savo valią, kad galėtų atsispirti negeriems gundymams. Jais rūpintis būtų atskira problema, kuri į šį svarstymą neįeina bent šiuo laiku.

Antroji kartų skirtumų grupė yra apgaulės būdais kuriama ir specialiai yra kurstoma prieš savo vyresniąją kartą.

Žmonijos gyvenime, jos ištisinėje istorijoje, vyksta idėjinis lenktyniavimas. Tas ryšku ir mūsų tautos gyvenime, ir okupuotoje Lietuvoje, ir laisvajame pasaulyje. Krikščioniškosios grupės laikosi idealistinės krypties, ypatingai iškelia dvasinių vertybių svarbą. Kitos gi liberalistinės pragmatinės ar grynai materialistinės dėl tų dvasinių dalykų sau galvos per daug nekvaršina. O yra ir agnostikų, kurie iš viso ideologiniais rūpesčiais nesivargina. Idealistinės krypties organizacijos, ypatingai paskutiniaisiais laikais, ieško išsiaiškinimo sugyvenimo ne tiktai savo viduje, bet ir už savo organizacijos ribų. Jos taip giliai tiki gėriu, kad net mano, kad anksčiau ar vėliau kiekvienas žmogus bus tiek paliestas gėrio, kad visiems pavyks sutarti ir darniai bendradarbiauti.

Toje dvasioje ir II Vatikano susirinkimas bandė sueiti į dialogą ne tiktai su agnostikais, bet ir su ateistais. Bet, atrodo, kad pastarieji tuo klausimu entuziazmo neparodė. Net priešingai praktikinėje veikloje krikščioniškojo sąjūdžio jie nevengia vaizduoti kaip atsilikusio, kaip jie dar sako, atžagareiviško. O savo sąjūdžius vadina pažangiais, naujais, moderniais. Tie jų sąjūdžiai apgaulingai siekia įtikinti jaunuomenę savo tariamu modernizmu ir bando tuo žvilgiu monopolizuoti sau teisę atstovauti jaunajai kartai bei ją kurstyti prieš vyresniąsias kartas.

Tokia šališka propaganda vyksta ir okupuotoje Lietuvoje ir tremtyje. Jos įtakoje mūsų gyvenamoje aplinkoje yra tendencijų jaunimo auklėjimą bei lavinimąsi skirstyti į dvi radikaliai viena kitai priešingas sistemas: tradicinę ir progresyvią.

Pagal tą, gyvenimo tikrovei neatitinkantį, skirstymą tradicinė sistema pasisako už praeities įnašus, ateitį planuoja tokią, kokia buvo praeitis, jaunuomenę auklėja senoviškais suaugusiųjų standartais, nekreipia dėmesio į dabartyje vykstančius pasikeitimus ir prie jų nesitaiko.

Progresyvioji sistema, tų skirstytojų tvirtinimu, ugdo individualumą, aktyvumą, laisvę, mokymą per patirtį, supažindinimą su besikeičiančiu pasauliu. Būdingiausias tos progresyvios patirties filosofijos

---

Ši paskaita buvo skaityta Ateities Jubiliejiniame kongrese

atstovas jaunimo auklėjime buvo John Dewey. Jis turbūt daugiausia turėjo įtakos į Jungtinių Amerikos Valstybių jaunimo auklėjimą šiame šimtmetyje. Savo psichologiniu metodu jis skatino žadinti jaunuomenės interesą veikti, ieškoti, tirti. Valiai jis skyrė didesnį dėmesį, o mąstymui pagalbinį. Pagal savo socialinį idealą jis siekė jaunuomenę ruošti dabarties gyvenimui, žinoma, pagal savo suaugusio asmens standartus, taip pat kaip ir suaugusieji tradicininkai. Tiktai jo standartuose nebuvo dėmesio moraliniams auklėjamiesiems tikslams.

Ateitininkijos jaunimo auklėjimo bei lavinimosi kryptis nei su viena iš tų sistemų nesutampa. Ir tradicinė ir progresyvioji sistemos, be abejo, turi ir gerų bruožų, bet kai kurie jų darbo rezultatai yra nevykę, galima net sakyti, kad labai prasti. Nei viena iš tų sistemų ateitininkijos nepatenkina. Ji siekia pozityvios sintezės. Ji iškelia praeities įnašus bei jų kultūrinę, moralinę, tautinę vertę, kaip tuos reikšmingus amžių amžiais sukrautus turtus tautos istorijoje. Ateitininkijos sąjūdžio veikloje yra daug progresyviųjų gana taiklia sinteze balansuotų elementų.

sukelti tos antrosios grupės kartų skirtumus neturi pagrindo, jie turėtų būti kritiškai įvertinti ir atmesti. Ateitininkijoje yra daugiau sugebėjimo, negu kituose sąjūdžiuose susiorientuoti besikeičiančiame pasaulyje ir kritiškai jį įvertinus pasinaudoti jo pozityviais reiškiniais.

Trečioji grupė skirtingų kartų yra mūsų organizacijos viduje. Amžiaus skirtumai, aplinkos įtaka, nuolatinis žmogaus nepasitenkinimas dabartimi, alkis geresnio, tobulesnio, šviesesnio gyvenimo natūraliai sukelia įvairiose kartose skirtumus. Šios grupės ir tam tikra dalimi antrosios grupės problemos yra mūsų svarstymų objektas. Tad šio pokalbio tema ir yra „Kartų bendradarbiavimas ateitininkijoje".

Tiems svarstymams įdomią pradžią padarė Vytautas Vaitekūnas (*Ateitis,* 1981, 5 nr. 159 psl.). Jis mini Graikijos poetą Hesiodą, gyvenusį kelis šimtmečius prieš Sokratą, kuris skundėsi „lengvapėdišku jaunimu, kuris esąs nepakenčiamas". O babiloniečiai mokslininkai dar 3000 metų prieš Kristų tvirtino, kad „jaunimas yra sugedęs iš pagrindų". Vaitekūno nuomone, mūsų vyresnioji karta nėra tokios blogos

„Dažnai sutikti sunkumai jaunus entuziastus išmuša iš pusiausvyros. Visoms kartoms bendradarbiaujant, susitelkia jėgų atsargos, kurios ateina į pagalbą į sunkumus pakliuvusiems".

Tuo būdu ateitininkija, atsiremdama į praeities laimėjimus, vis vertai sugeba atsinaujinti besikeičiančiam dabarties pasaulyje.

Iš jo ji pasiima netiktai kas nauja kitoniška, *bet kas nauja ir gera,*

ne tiktai beribę laisvę, *bet laisvę, suderintą su atsakomybe,*

ne tiktai individualumą bei aktyvumą, *bet individualumą ir aktyvumą, suderintus su bendruoju gėriu bei respektu artimui bei jo individualumui.*

Neišjungdama mokymosi ir per patirtį, ateitininkija jaunimo auklėjimo darbuose stipriai atsiremia į religinius, moralinius ir tautinius pagrindus. Ji taip pat siekia išlaikyti teisingą balansą tarp išminties, valios ir jausmų, išminties reikšmę sustiprindama.

Tie pagrindai ryškina ateitininkijos auklėjimo bei lavinimosi darbus, ugdant pilnutines jaunimo asmenybes. Pozityvaus atsinaujinimo atžvilgiu bei sugebėjimu išlaikyti pažangos vientisumą, panaudojant praeities laimėjimus ir per aktyvią dabartį siekiant geresnės ir vertesnės ateities, ateitininkija bent šiuo metu lietuviškoje visuomenėje neturi sau konkurento. Sugebėdama dabarties reiškinius pasverti Amžinąja Tiesa, ateitininkija kai kuriuos klausimus, iškilusius II-ame Vatikano susirinkime, jau buvo įspėjusi kelis dešimtmečius anksčiau. Tad mėginimai iš šalies nuomonės apie savo jaunimą. Tam, mano nuomone, yra priežasčių. Pirmiausia mes turime daug daugiau gero jaunimo, negu jo turėjo babiloniečiai. Jis yra idealistinio nusiteikimo, pozityvus ir sugebąs taikliai ir teigiamai reikštis. Gal tiktai ateitininkija turėtų labiau pasitempti, kad tokios jaunuomenės galėtų užauginti daug daugiau ir kad pajėgtų įtaigoti pozityviai didesnį jaunimo skaičių, kurie pereina per ateitininkų bei kitas jaunimo organizacijas, kad jų mažiau nubyrėtų.

Ir iš mūsų senimo pusės yra gan pozityvių apraiškų. Jie nėra irzlūs, planingai siekia ir vykdo, jaunesniosioms kartoms perleisdami veiklos iniciatyvą ir padėdami jiems į gyvenimą įeiti laipsniškai be didelių tarpusavių konfliktų.

Ateitininkijos idėjos vyresniajai kartai turėjo daug įtakos ypatingai prof. Stasio Šalkauskio skatinimas jaunatvės dvasią, natūraliai būdingą jaunam amžiui, paversti dvasine jaunatve, kuri jaunystės idealizmą, pažangumą, entuziazmą išlaiko ir vyresnio amžiaus žmoguje. Todėl kai kurie vyresnieji gerai supranta pozityvius jaunimo polėkius ir nesigraudena dėl kartų skirtumų, ypatingai kai iš jų dvelkia troškimas naujo, geresnio, pažangesnio gyvenimo.

Bet tas nereiškia, kad esama padėtimi reikia pasitenkinti. Dar mūsų bendruomenėje turime per daug nejautrių bohemininkų. Bet ir čia reikia kantrybės —

pirmasis įkarštis praeis ir susipratimas ateis. Nemažiau yra svarbu laiku atitiesti negatyvinės aplinkos įtakas. Pavyzdžiui, jauna stovyklautoja atsivežus skaito knygą „How to defend yourself against parents“ (kaip apsiginti nuo tėvų). Kai vadovė paklausė, kokio pobūdžio tas gynimasis, tai ji gavo tokį atsakymą: „Gynimas savo teisių. Aš jau esu penkiolikos metų ir noriu turėti savo atskirą kambarį“. Jai vadovė paaiškino, kad yra šeimų, kurios labai džiaugiasi turėdamos vieną kambarį visai šeimai. O kitos džiaugiasi gavę kamputį po stogu. Pasaulyje daug vargo. Dar daug kur mums reikia stengtis išlyginti charakterį geresnei komunikacijai žmogaus su žmogumi.

Svarstydami kartų veiklos derinimą, prieiname išvados, kad vyresnieji turi gana daug praeities išgyvenimų, t.y. patirties, o šalia to ir ištvermingumo, praktiškos išminties, o kai kurie net ir jaunystės idealizmo.

Jaunesnieji gi yra kupini entuziazmo, noro pasišvęsti, aukotis kilniems idealams, atlikti konkrečius aiškiai naudingus uždavinius, siekti kas gera ir nauja, padėti kenčiantiems, skriaudžiamiems. Jie atitinka poeto Adomo Mickevičiaus žodžius, taikytus jaunimui: „siek ten, kur vyzdis nepasiekia, laužk tai, ko protas nepajėgia“.

Tokių įvairių kartų bei įvairių talentų suderinta veikla neabejotinai gali atnešti daugiau pozityvių laimėjimų, negu atskirų asmenų ar atskirų vienaamžių grupelių prasiveržimai. Dažnai sutikti sunkumai jaunus entuziastus išmuša iš pusiausvyros. Visoms kartoms bendradarbiaujant, susitelkia jėgų atsargos, kurios ateina į pagalbą į sunkumus pakliuvusiems.

Po šių kelių įžanginių aptarimų prieiname prie kartų bendradarbiavimo svarstymų su pagrindine mintimi, kaip jį stiprinti, kaip jį išlaikyti teigiamoje ir efektyvioje kryptyje.

Tam tikslui pasiekti yra siūlomi keturi veiksniai:

1. Istorinės sąmonės kaip pagrindo kartų bendradarbiavimui ryškinimas.
2. Nuodugnesnis įsisąmoninimas į idealistinės organizacijos principus.
3. Asmenybės charakterio bruožų ugdymas geresnei komunikacijai žmogui su žmogumi.
4. Organizaciniai metodai kartų bendradarbiavimui įgyvendinti.

1. Istorinės sąmonės kaip pagrindo kartų bendradarbiavimui ryškinimas

Pagrindinė kartų bendradarbiavimo prasmė glūdi pastangose panaudoti praeities patirtį kuriant geresnę ateitį.

Tautos istorija savyje talpina daugelio amžių kartų įnašus. To viso istorinio palikimo paveldėtojai ir dalininkai esame mes, kurie tuo paveldėjimu įsipareigojame kurti ir įnešti savo įnašus ateities istorijai.

Prof. Antanas Maceina savo knygoje „Asmuo ir istorija“, iškeldamas istorinės sąmonės svarbą, duoda tvirtą pagrindą kartų bendradarbiavimui. Ši knyga yra pirmasis veikalas iš Ateitininkų Federacijos serijos „Mūsų idėjos dabarties šviesoje“. Autoriaus žodžiais (psl. 84): „Tėvynė yra sukurta tautos buveinė. Ji apima ir *erdvę*, ir *laiką*, kurio eigoje kinta erdvė ir gema dvasiniai veikalai, kaip šios erdvės turinys. Užtat tėvynei suprasti vienos geografijos nepakanka. Jai reikia ir istorijos. Net žymiai daugiau istorijos, negu geografijos“. Tad pagal tuos žodžius tėvynė nėra tiktai gamtinė erdvė, bet kartu yra istorija, gausybe turtų prikrauta per ilgus amžius. Iš gamtinės erdvės asmuo gali būti išvežtas, ištremtas, išvykęs, bet iš savo tautos istorijos jis net ir prievartos būdu negali

Istorinė sąmonė, atrodo, lemtingai išsiplės tremtiniuose, kilusiuose iš įvairių persekiojamųjų tautų...

būti išimtas. Jis pats dėl kokių savo klaidingų samprotavimų ar kokių nelemtų išskaičiavimų jos gali atsisakyti. Bet tuo jis save tiktai apgaudinėja ypatingai, jeigu mano, kad jis įeis į kitos tautos istoriją. Pagal Ant. Maceiną ten jis bus atėjūnas svečias, o svečias ir svetimasis turi netiktai tą pačią šaknį, bet tam tikra prasme ir tą pačią reikšmę. Užsibuvęs svečias pasidaro svetimasis.

Šiais laikais ypatingai būdingas reiškinys yra savo kilmės šaknų ieškojimas. Jis nėra nereikšmingas. Daugelis tremtinius priglaudusių kraštų pasąmonėje ugdo mintį juos suviršKinti. Tuo tikslu yra sukurta ir *verdančio katilo* teorija. Savo kilmės šaknų ieškojimas yra radikaliai priešingas vyksmas suviršKinimo ketinimui.

Ir ankstyvesniųjų lietuvių ateivių trečios ir net ketvirtos kartos vaikai deda pastangų ieškoti savo kilmės šaknų. Tai reiškia, kad ir pas tuos, kurie yra gimę ne savo tėvynės erdvėje, pasąmonėje glūdi troškimas susirišti su savo kilmės tautos istorija. Štai ir blykšteli istorinės sąmonės kibirkštėlė, nors ji savu laiku jaunystėje ir nebuvo įžiebta.

Istorinė sąmonė, atrodo, lemtingai išsiplės tremtiniuose, kilusiuose iš įvairių persekiojamųjų tautų. Ir mūsų tarpe ji ras dėkingą dirvą svarstymams ir išvadoms.

Asmuo gali praktikuoti dvigubą lojalumą ir Lietuvai ir gyvenamajam kraštui, gali būti daugiakalbis, gali pasisavinti dvi ir daugiau kultūrų. Bet savo istorinės priklausomybės žvilgiu jis bus vienos tautos narys, kitoje tautoje jis bus tiktai svečias atėjūnas.

Asmuo, turėdamas tamprų ryšį su savo tautos istorija, save pratęsia į gilius praeities amžius, pasidaro tų istorinių turtų dalininku ir gauna pagrindą savo pozityviu įnašu kurti šviesesnę ateitį.

Istorinė sąmonė yra revoliucinė mintis tremtinių gyvenime. Tai yra tvirtai pagrįstas antipodas sulydymo ar susilydymo tendencijoms laisvajame pasaulyje bei rusifikacijos tendencijoms sovietinėje diktatūroje.

Tomis mintimis ateitininkai-ės yra skatinami būti lietuvių tautoje tais vertingais ir sugebančiais tarpininkais tarp mūsų praeities ir mūsų siekiamos šviesesnės ateities. Toks tęstinumas tegali būti įvykdytas tiktai tada, kai vieni ateina su praeities patirtimi į dabartį, o kiti yra dabartyje su žvilgsniu, nukreiptu į ateitį. Tai yra nenutrūkstama kartų bendradarbiavimo estafetė.

„Praeitis susiklosto tautoje tarsi testamentalinis palikimas, vis iš naujo perteikiamas ateinančioms kartoms, kurios jį papildo savo įnašu" (A. Maceina, „Asmuo ir istorija", 54 psl.).

2. Nuodugnesnis įsisąmoninimas į idealistinės organizacijos principus.

Ar yra koks tiesioginis ryšys tarp įsisąmoninimo į organizacijos principus ir kartų bendradarbiavimo? Gal čia greičiau yra netiesioginis paskatinimas. Geriau supratus organizacijos epochinius darbus, ateities planus, visos kartos — ir vyresniųjų, ir jaunesniųjų — pajus reikalo telkti jėgas tų darbų vykdymui. Tuo tikslu yra atkreipiamas dėmesys į dvi svarbias sritis:

asmenybės reikšmė idealistinės organizacijos sistemoje, ir lietuviškumo katalikiškumo sąveika.

Dėmesiu asmenybei yra ryškinama, koks nepaprastas vaidmuo yra skiriamas idealistinėje krikščioniškoje sistemoje veikiančiam asmeniui.

Iškeliant lietuviškumo katalikiškumo sąveiką ryškioje šviesoje, yra parodomas ateitininkijos sugebėjimas paruošti visuomenę ir sustiprinti jos atsparumą, patekus į apokaliptinius sunkumus.

Bažnyčia asmenybės vaidmeniui visad skiria ypatingai daug reikšmės. Ji ragina žmogų suprasti savo kilnią paskirtį ir atskleisti tas vertybes, kurias savo panašumu Dievas žmoguje įskiepijo.

Vieni filosofai mano, kad universo sąrangoj asmenybė yra mikrokosmas ir makrokosme nepaprasto pajėgumo veiksnys. O kiti asmenybės vaidmenį dar labiau padidina, tvirtindami, kad ji yra makrokosmo epitomas, t.y. makrokosmo koncentratas.

Prof. Kęstučio Skrupskelio nuomone, tarp ateitininkų ideologijos ir veiklos įterpus sąmoningą

... Ir mūsų tarpe ji ras dėkingą dirvą svarstymams ir išvadoms.

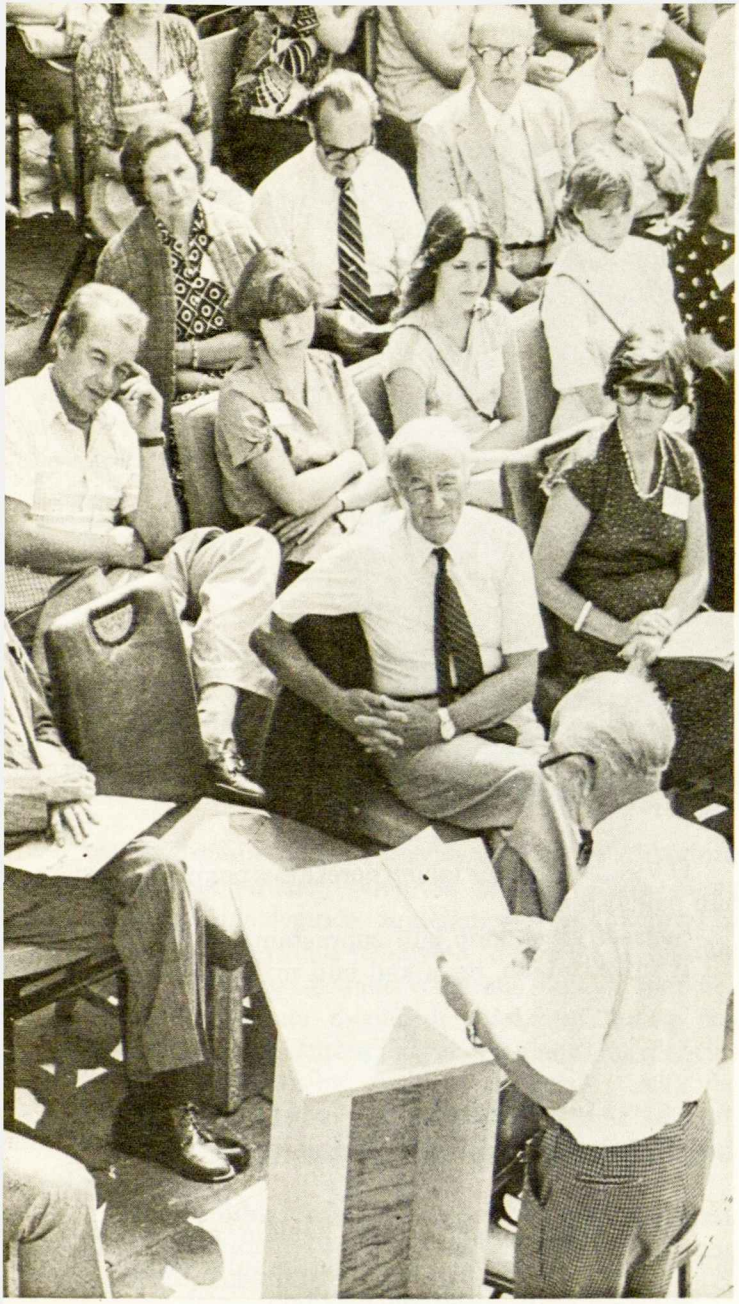

Dr. Juozas Girnius tam visam sąveikos vyksmui suteikia dinamizmo dvasios savo raginimu ateitininkijai:

„Ne vytis laiką, bet jam vadovauti".

Tuose ateitininkijos pasiryžimuose bei idėjose glūdi mūsų tautos šviesesnės ateities viltis. Tos ateitininkijos idėjos ir jos jau įvykdyti bei vykdomi darbai skatina neeikvoti energijos nereikšmingiems konfliktams, bet bendromis jėgomis vykdyti epochinius uždavinius.

O tų uždavinių daugybė.

Kokia tai būtų šviesi ir reikšminga idėja kurti solidarią lietuvių tautos visuomenę bendrosios gerovės, teisingumo, meilės pagrindais.

Šiais laikais yra ypatingai svarbu, kad mes krikščionybę pergyventume gyviau ir efektyviau ir jai duotume tuo labiau herojinę išraišką, drąsiai iškeldami krikščioniškąsias vertybes, jas savo gyvenimu paliudydami ir sumaniai rezistuodami neteisingų pasiūlų vilionėms.

Ypatingai yra svarbu, kad globėjai pokalbiuose su jaunimu aplinkos apraiškas sumaniai pasvertų Amžinąja Tiesa ir tuo orientuotų jaunuomenę idėjų sąmyšyje.

Koks būtų veiklos konkretumas, jeigu jaunuomenė masiškai įniktų į lavinimąsi lietuvių kalboje ir aktyviai lavintųsi raštu lietuviškai reikšti savo mintis.

Būtų labai svarbu, kad moksleiviai ateitininkai pradėtų masinę akciją džentelmeniškais laiškais moksleivių persekiotojus įtikinėti pavergtoje Lietuvoje, ragindami juos neterorizuoti savo tautos vaikų dėl jų religinių bei tautinių įsitikinimų.

Tokių uždavinių vykdymui susitelktų visos ateitininkijos kartos.

asmenybę, veikla įgauna dinamizmo elementą. Ir toliau jo žodžiais: „Asmenybė yra vienintelis tarpininkas tarp raidės ir dvasios, o raidė visada yra statiška tiek, kiek dvasia yra dinamiška".

Šv. Tomas Akvinietis sako, kad yra teisingiau tvirtinti, kad žmogaus siela talpina savyje makrokosmą, negu kad ji yra makrokosme. Tuo jis žmogų laiko pasaulio viešpačiu.

Iki tokio aukšto lygio iškelta asmenybė be abejo yra įpareigojama visai veiklai duoti pozityvią našią kryptį.

Nemažiau reikšmingas yra ir antrasis parinktas pavyzdys: „Lietuviškumo katalikiškumo sąveika".

Mūsų tautos filosofas Stasys Šalkauskis tautybės ir religijos sąveiką išreiškia tokiais žodžiais: „... Kai kartu su religija tauta pasisavina katalikiškąją pasaulėžiūrą, įvyksta savotiškas asimiliacijos vyksmas, kuriame tauta įsigyja vertingų universalinių pradų, o pati katalikiškoji pasaulėžiūra įgauna būdingą tautinę išraišką".

Šios minties ir kitų minčių dvasioje Lietuvos nepriklausomybės laikais išsiugdė tamprus ryšys tarp lietuviškumo ir katalikiškumo. Ir tas dabar esminiai prisideda prie mūsų tautos atsparumo okupanto priespaudoje.

3. Asmenybės charakterio ugdymas geresniam bendravimui žmogaus su žmogumi.

Gero charakterio savybės labai padeda darniai bendrauti žmogui su žmogumi, ir ne tiktai jaunesniųjų su vyresniaisiais, bet ir tarp vienaamžių ir net tarp vyro ir žmonos.

Vienas iš mūsų organizacijos svarbiųjų uždavinių kaip tiktai ir yra padėti nariams ugdyti pozityvias charakterio savybes.

Kaip yra gražu turėti džentelmeniško respekto oponentui pokalbiuose, diskusijose bei spaudoje. Mokėjimas reikšti savo nuomonę neužgaunant pokalbio dalyvio, net jeigu ir nesutariama dėl vienos nuomonės, yra aukštesnio kultūringumo laipsnio pažymys. Ateitininkų organizacija yra tikrai gera mokykla pramokti laisvai reikšti savo mintis. Gražią minčių reiškimo formą yra svarbu praktikuoti ir mūsų pačių tarpe, ir viešumoje. Juk geriau yra pasakyti: „Garbingas mano oponentas turi kiek skirtingesnę nuomonę". Negu drėbti: „Tamsta kalbi absurdus".

Nemažiau yra svarbu įsigyti draugiškumo savybę. Draugų tarpe tai reikštų nesudarinėti uždarų klikų,

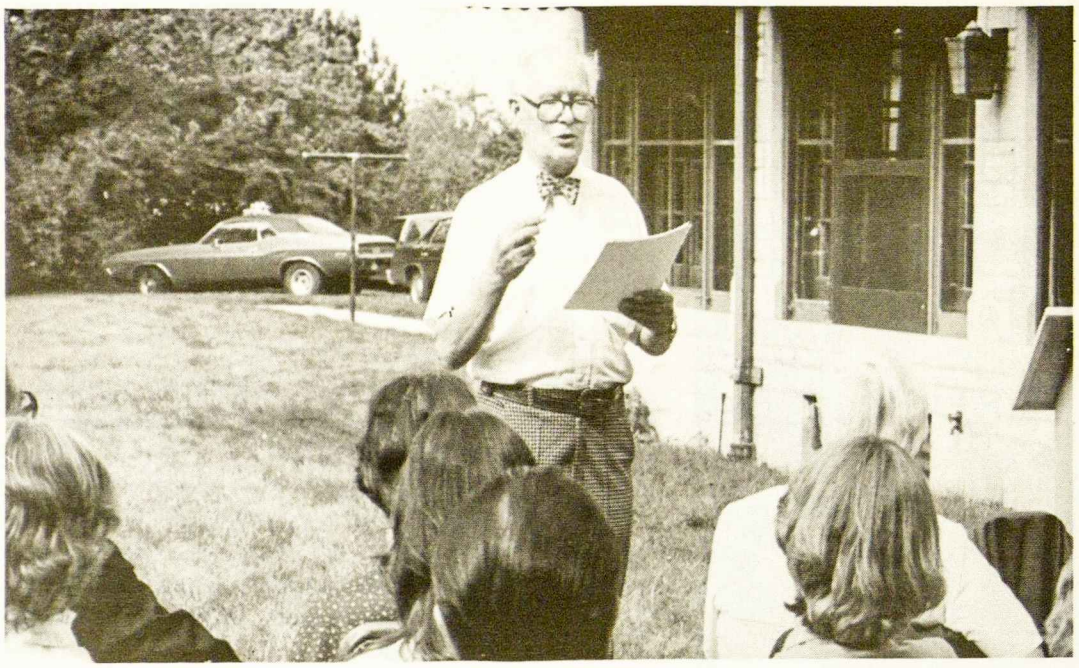

nesistengti išskirti kurio vieno iš grupės. Kiekvienas jaučiasi saugiau gerų draugų tarpe ir nori būti jų priimtas. Su šiek tiek pastangų tas lengvai galėtų būti įvykdoma. Draugiški asmenys įneša jaukią šiltą nuotaiką į visą būrį draugų. Iš to daug laimėtų ir atskiri asmenys, ir organizacija, ir plačioji visuomenė.

Labai yra reikalinga nariuose ugdyti jautrumą vargstantiems dėl nepriteklių, ligų ar senatvės. Ne visiems gyvenimas yra taip rožėmis klotas, kaip mums čia, Amerikos kontinente. Daug kas neturi maisto, pastogės, jokios medicininės pagalbos. Tą sunkią daugelio žmonių padėtį pasaulyje jaunuomenei reikia dažniau atskleisti.

Būtų labai gera bent porą kartų metuose organizuoti pagalbą nelaimingiesiems bei nuskriaustiesiems. Vienoje kitoje vietoje globėjai nuvesdavo jaunučius į senelių prieglaudą. Jie senukams padainuodavo, pašokdavo, nunešdavo dovanų. Tais jaunais vaikais senukai buvo nepaprastai sužavėti. Tėvų pasakojimu, tas labai paveikdavo ir jaunučius. Susidūrę su sunkesne tikrove, jie grįždavo susimąstę ir ilgai prisimindavo tą savo gerą darbą.

Labai yra reikalinga jaunuomenėje ugdyti išmintį ir drąsą savarankiškai vertinti kas gera ir kas bloga. Toks kritiškumas juos apsaugos nuo jų vienaamžių lengvapėdiškų pasiūlų bei suvedžiojimo. Drąsa atsispirti blogiui ir nuo jo apsaugoti savo draugus yra labai vertinga ir šiais laikais labai reikalinga charakterio savybė.

Be abejo yra neįmanoma visus gero charakterio niuansus suminėti. Bet tie keli pavyzdžiai rodo, kad geru charakteriu galima laimėti daug darnaus kūrybingo bendradarbiavimo žmogaus su žmogumi, grupės su grupe.

Charakterio ugdymo skirsnį baigiant, prisiminkime kelias ištraukas iš šv. Pranciškaus maldos, stovyklautojų taip mėgiamos ir dažnai giedamos:

Kur neapykanta, leisk sėti tavo meilę.
Kur įžeidimas — tavo atlaidumą.
Kur abejonė — tikėjimą tavim...

O Viešpatie, padėk labiau norėt kitus paguosti, negu būti paguostam.

Suprast kitus, kaip būti suprastam.
Ir mylėt labiau, negu kad būti mylimam.

4. Organizaciniai metodai kartų bendradarbiavimui įgyvendinti.

Kaip gyvas organizuotas sąjūdis ateitininkija įsiveda visą eilę metodų, kurie natūraliai ir efektyviai vestų į visų kartų bendradarbiavimą.

1977 metais devintame ateitininkų kongrese Clevelande buvo sudarytos komisijos jaunimo veiklos medžiagai sutelkti. Ir štai dabar pilnai išbaigtą Jaunųjų ateitininkų sąjungos programos vadovą ir stovyklų statutą jau turime. Juos paruošė dr. Romualdo Kriaučiūno pirmininkaujama komisija, susidedanti iš Jadvygos Damušienės, Agnės Kižienės, Gražinos Kriaučiūnienės, Ramutės Petrusevičienės, Dariaus Polikaičio, Irenos Polikaitienės, dr. Stasio Rudžio, Jurinos Rugienienės, Laimos Šalčiuvienės ir Janinos Udrienės.

Vadovas yra 475 mašinėle surašytų puslapių leidinys. Jame yra sutalpinta 46-ių jaunučių susirinkimų ir 49-ių jaunių susirinkimų veiklos medžiaga. Be to, ten dar yra atskiri skyriai rankdarbių, žaidimų, vaidybos, dainų, eilėraščių, pasakėčių. Šiame leidinyje yra daug auklėjimo ir charakterio ugdymo medžiagos.

Moksleivių ateitininkų sąjungos programa yra ruošimo eigoje. Joje yra numatyta sutelkti apsčiai charakterio ugdymo medžiagos. Studentų sąjungos pirmųjų metų programa jau yra paruošta.

Vasaros stovyklų gairės, 87 puslapių leidinys, daugiausia Janinos Udrienės rūpesčiu paruoštas, gerai tarnaus stovyklų vadovų kursams bei globėjų telkimui stovyklų vadovavimo darbams.

Susitarus su Ateitininkų Federacijos valdyba, yra

suaktyvinama vietovių tarybų veikla. Į jų uždavinius įeina sudaryti savo vietovės metinį veiklos planą, sutarti dėl ideologinės, auklėjamosios, pramoginės bei sportinės programos vykdymo, numatyti ir planuoti visos ateitininkų šeimos renginius, ugdyti glaudaus bendradarbiavimo dvasią ir ypatingai budėti, kad jaunimo vienetai turėtų aktyvius ir sumanius globėjus.

Vietovių tarybą sudaro sendraugių valdyba, jaunimo globėjai ir vadovai, moksleivių ir studentų ateitininkų pirmininkai, tėvų komiteto atstovai ir dvasios vadas.

Ateitininkų Federacijos valdyba ir taryba siekia globėjų institucijai suteikti labiau organizuotą formą, jos veiklą konkretizuoti ir tam tikrose srityse jos veiklą ir įtaką išplėsti. Jaunimo globėjai,-os turėtų bent kartą metuose suvažiuoti į rajoninius ar visuotinius suvažiavimus aptarti jaunimo veiklos kryptį bei metodus. Globėjai turėtų dalyvauti stovyklinių programų sudaryme bei jų vykdyme. Jiems turėtų būti sudarytos sąlygos asmeniškam kontaktui su pavieniais stovyklautojais ar jų grupėmis, pravedant pokalbius ideologiniais bei auklėjimo klausimais.

Reikia rasti būdus atžymėti globėjus, tuos ateitininkijai labai brangius ir vertingus narius, kurie yra pašventę ir pašvenčia daug savo gyvenimo valandų jaunuomenės auklėjimo darbams.

Organizuotinos gerų knygų skaitymo vakaronės su tikslu išmokyti jaunimą mylėti knygą ir pripratinti susipažinti ir labiau vertinti knygų autorius. Į tų gerų knygų rinkinį įjungiant ir Šv. Raštą, ir Lietuvių Katalikų Bažnyčios Kroniką, ir mūsų autorių vertingus kūrinius. Tokiu būdu jaunimas pripras iš gerų knygų semtis vertingų minčių savo mąstymui.

Šiais laikais jaunimui iškyla labai daug įvairių problemų, kuriose susiorientuoti reikia vyresniųjų pagalbos, be kartų bendradarbiavimo tų problemų teisingai išspręsti nebus įmanoma. Sumanūs globėjai ypatingai turi būti budrūs ir pajusti, kur aplinka bando jaunuomenę destruktyviai įtaigoti, ir stengtis tai atitiesti.

Viena tokia įtaiga yra čia paimta kaip pavyzdys. Mūsų gyvenamoje aplinkoje „geras laikas“ („good time“) padarytas idealu. Kuo daugiau to gero laiko, tuo sakoma daugiau laimės. Dažnai jaunimas apsvaigęs griebia laimės pasiūlas įvairiose formose, dažniausia tokiose, kurios jį žaloja ir galutinėje išvadoje jam atneša nelaimę. Paprastai tų pasiūlų daug, piniginio pajėgumo netrūksta, tiktai sveiko kritiškumo per mažai.

Nekritiški asmenys laimę mato ten, kur jos nėra. Ir nemato ten, kur ji yra. Šiuo atveju tinka novelisto Ernest Hemingway prasminga mintis: „Laimė pas žmogų ateina įvairiomis formomis, bet kas tie laimingieji, kurie ją atpažįsta“.

Mūsų gimnazijos klasėje buvo gražiai kaligrafiškai išrašyta ir prieš mūsų akis ant sienos pakabinta tokia Luciaus Anneus Senekos, romėnų filosofo, mintis:

„Ūkininkas gerai išdirbo dirvą ir pasėjo rugius. Vasaros pradžioje jis išėjo savo derliaus pažiūrėti. Nusvirusios pilnos varpos vėjo pustelėjime gražiai bangavo. Tarp jų ūkininkas pastebėjo ir melsvas rugiagėles. Jos pripildė jo širdį džiaugsmu ir pasitenkinimu“. Seneka toliau taip svarstė: „Ūkininkas taip sunkiai rudenį bei pavasarį dirbo, arė, akėjo, sėjo tam, kad užaugtų geras derlius ir kad jis galėtų savo šeimą išmaitinti, o gal net dalį grūdų parduoti. Melsvos rugiagėlės yra tiktai nenumatytas ir netikėtas atpildas. Jis kaip laimė ateina nelauktai, kai darbas būna gerai atliktas“.

Tai yra taikli mintis jaunimo orientavimui apie laimės prasmę. Esant darniam kartų bendradarbiavimui, daug kas gali būti atitiesta, išlyginta. Tas visus labiau suartintų, pasijustume stipri organizuota šeima, kurios nariai sugeba viens kitam pagelbėti.

Norint kurią idėją pravesti, reikia jos labui dirbti, įtikinėti ir pademonstruoti jos realizavimo naudą. Su tokia intencija šis pokalbis ir buvo atliktas.

Bernardas Brazdžionis

Eilėraščiai

BEDUGNĖS IR TILTAI

„Kai žmonės sueina,
Jie iškelia bedugnes, kaip luotus
ant savo pečių“.

Karol Wojtyla

Nuklydęs į naktį nejaukią
Žmogus kai užsideda kaukę —
Bedugnė bedugnę prišaukia,
Nelaimė nelaimę pritraukia.

Žmogus nuo žmogaus atitolo,
Mintis nuo minties atitoko,
Į naktį vidudieniai puola:
Abyssus abyssum invocat.

Kai žmogų žmogus susitinka,
Užkaista bedugnės atvėsę —
Be medžio, be plieno, be tinko
Per prarajas tiltus nutiesia, —

Ir žodžiai žydėdami gieda,
Ir mintys verdenėmis alda,
Ir žemė daigina jų pėdas,
Ir laimina dangūs jų maldą.

Bernardas Brazdžionis, vienas didžiųjų lietuvių poetų, šįmet vasario 2 d. švenčia septyniasdešimt penkių metų gyvenimo sukaktį. Savo poezija jis artimai rišasi su Ateitimi, *nes joje buvo spausdinta daugelis jo jaunystėje bei ankstyvojo kūrybinio laikotarpio eilėraščių. Jos puslapius savo poezija laiks nuo laiko jis aplanko ir dabar.*

MALDA

O Tėve mūsų, kurs danguj esi,
Tebūna žemei šventas Tavo vardas,
Žmonių tebūna šventas milijardams
Ir amžinas jų laimės ilgesy.

Ir teateina Tavo karalystė...
Tevaldo Tavo, Viešpatie, valia
Ir tuos, kur žemės kloniuos klysta,
Ir tuos, kurie danguj, — visų vargų gale.

Kasdienės duonos duoki mums, maldauju,
Tėvynės kvepiančios rugiais;
Pavasarį palaimink mažą saują,
Ruduo, kad nenustelbtų jos dagiais.

Atleisk visas kaltes širdies benamės,
Kaip ji atleido ir kaip ji atleis;
Nevesk silpnos pagundymų keliais,
Bet gelbėk ją nuo pikto. AMEN.

TOSTAS

Eik į ateitį kaip ėjęs,
Viskas lieka praeity —
Idealai ir idėjos
Ir keliai nenueiti.

Eik į ateitį be tako,
Be praminto tau kitų —
Praeity gelmė išseko,
Dabarty — vėl naujas tu!

Eik į ateitį, kur šaukia
Tavo metų pilnatis,
Kur pro žemės juodą kaukę
Tau dangus žvaigždes sagstys.

Eik ir eiki, nesustojęs,
Neskaitydamas dienų,
Kol skaudžias nuplausi kojas
Prie šaltinių amžinų.

TIKRAIS VARDAIS

Išeinam kartą per metus į orą gryną,
Ir visa, rodos, grįžta kaip kadais —
Medžius vėl medžiais ir laukus laukais vadinam,
Vadinam daiktus jų tikrais vardais.

Čia beržas — brolis, eglė — motina, čionai pušis — sesuo,
čia tėvas — uosis,
Ten saulės veidas ryto ežeran paskęs,
Ir kai pušim, beržais ir saule akys guosis,
Paliečiam rankom viską, tartum vynuogių kekes.

Paliečiam akmenį, paliečiam grumstą... lauko gėlę
Nuraškom žydinčią prie tako be prasmės,
Ir sunkūs sielvartai, kaip usnys sielą gėlę,
Atrodo, nesugrįžtamai už horizonto nugarmės...

Ir, rodos, vėl takais gimtaisiais vaikštom
ir svaigstam sodų žiedulingais sūkuriais,
Ir pasigendam tų, kadaise su kuriais
Pirmais vardais vadinom žemės daiktus.

Ir ieškom mes, upėn nostalgijos paskendę,
Klaikiam pasaulyje pasklidusių veidų
Ir imame maišyt, kas vakar ir kas šiandien,
Ir taip laiminga, taip nežemiškai graudu...

Kur jūs, kolegos, bandę su mumis eiliuoti,
Paskui iškilę mokslų daktarais, aure,
Kur tu, naujosios romuvos žyny, Juozai Keliuoti,
Išbridęs iš tremties pusnynų Sibire?

Tu, Juozai Grušai, Nemuno aukštoj pašlaitėj
Eilėraščio posmavęs pirmus (pamirštus) posmus,
O tu, kur tu, Antanai Vaičiulaiti,
Popiežiaus paukšti, elegantiškai romus?..

Kur tujen, Juozai, kur tu, Jonai, tujen, Julijonai, —
Kur jūs, visa litanija nuėjusių vardų —
Sugaudžia skliautas, tartum gedulo vargonai,
Aplieja sielą bemoliais likimo valandų...

Kur tu, Beny, brangusis Benediktai,
Tu, Jonai Aisti, guodęs lyra, dangiškai šviesia,
Ko judviem per anksti likimo buvo likta
Anta vėlių suolelio atsisėsti dausose? — — —

Vainikan pinasi, kas vakar ir kas šiandien,
Tas atsiliepia, o tas ne — nyku... gūdu...
Ir ieškom vėl, nostalgijon gilion paskendę,
Vakardienos dainų, vakardinoes veidų. — — —
— — — — — — — — — — — —
— — —Pro demagogijos, pro veidmainysčių rūką tvankų
Teisybė artinasi — ji nebetoli, nebeilgai — — —
Paliesk kaip realybę ją, kaip daiktą mūsų rankos —
Pasukim kompasą į ateitį, į Lietuvą, draugai!

*
* *

Į vidudienio sodus mes žengiam
Ryto saulės takais nužertais, —
Klupdami ties bedugnių krantais,
Nesidžiaugiam gimtinėm padangėm.

Pro vidudienio sodus praeinam,
Neragavę jų vaisių saldžių,
Nesiguodę gimtuoju medžiu,
Girdim tolstančią rytmečio dainą...

Į vidudienio sodus mes grįžtam
Iš pilkųjų rudens sutemų,
Pasiilgę tėvynės namų,
O lietus plaka mus tartum rykštėm...

O, vidudienio sodai, žaliuokit,
O, žydėkit krūtinėj giliai,
Kai sustosim liūdnoj pakelėj
Paklausykit, kaip lakštingalos suokia.

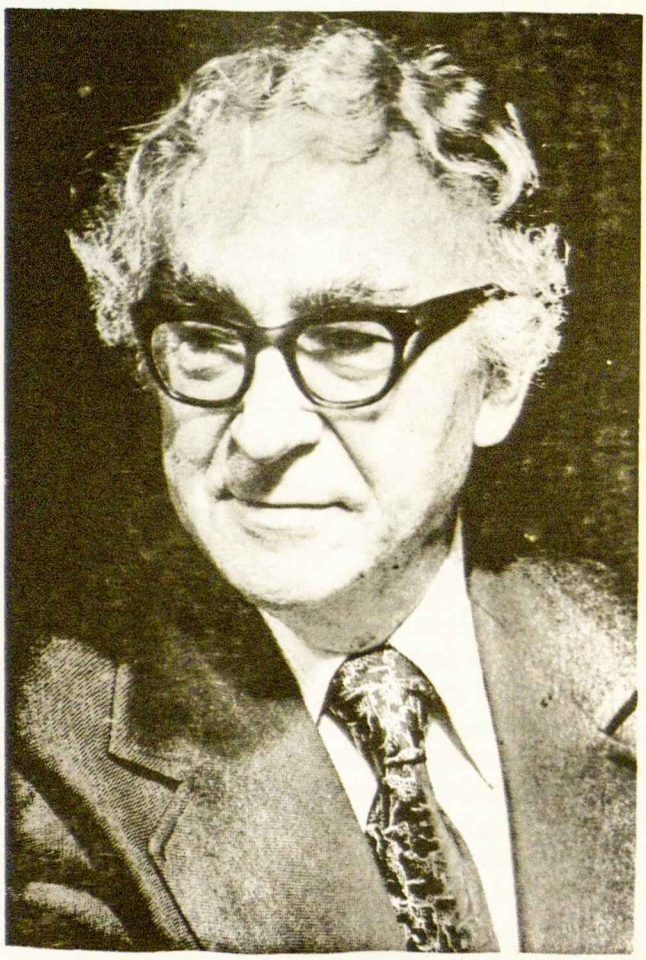

LIZIEJUS DRAUGELIS

1888 1981

Lizietus Draugelis buvo vienas iš ateitininkų sąjūdžio pradininkų. Studentaudamas 1910 m. Maskvoje, jis suorganizavo lietuvių katalikų studentų draugiją Rūtą, iš kurios narių — jo paties, Pranо Dovydaičio ir kitų — kilo ateitininkų sąjūdis. Jis padėjo Pranui Dovydaičiui redaguoti pirmuosius *Ateities* numerius ir nupiešė patį pirmąjį *Ateities* viršelį. Medicinos daktaras ir visuomenininkas, jis buvo Lietuvos vidaus reikalų ministeriu, steigiamojo ir kitų seimų nariu, sveikatos departamento direktorium, ilgamečiu Lietuvių Ūkininkų Sąjungos pirmininku, *Laisvės*, *Ūkininko* ir *Darbininko* redaktorium. Nuolat bendradarbiavo spaudoj. Parašė dramą „Vergą“ ir komediją „Slidžiais takais“. 1944 m. iš Lietuvos pasitraukė Vokietijon, o 1947 m. — Brazilijon. Mirė 1981 m. spalio 8 d. Sao Paulo mieste.

Būti gerais ateitininkais

Būti gerais ateitininkais, t.y. tik katalikais jaunuoliais, atliekančiais savo religijos pareigas, bet neinant į viešumą, į bendruomenę, nedarant įtakos ir kitiems, ypač nuskriaustiesiems gyvenimo sunkenybių (darbo žmonėms), nebūtų tai jau viskas, nebūtų atsiektas aukštas tikslas. Tiek mes „pirmūnai", tiek ypač dabartiniu metu jūs privalote likti veržlūs, energingi kovotojai dėl užsibrėžto idealo. Tad eikite visur! Veržkitės visur! Į mokslą, į visuomeninį darbą, į vargo plotus! Į tėvynės laisvinimo žygius! Tik tuomet gyvenimas bus pilnas ir prasmingas. Tik taip mūsų ateitininkų sąjūdis bus prasmingas.

Lengvai „pasidaryti" ateitininku negalima. Tik nuolat save kontroliuojant, dirbant, aukojantis, nusiviliant, kenčiant ir vėl pakylant, to galima pasiekti. Ne gausumas, bet idėjų gilumas lemia. Čia daug padeda religinga šeima, dori, rimti draugai ir veržinga knyga.

Aš džiaugiuosi, kad visa tai savo gyvenime turėjau; religingi mano tėvai davė man pagrindą; kun. Ladas, mano brolis, man davė pavyzdį; tokie asketai (nevartojo alkoholio, rūkalų, nemoralių plepalų ir t.t.), kaip Pr. Dovydaitis, V. Endziulaitis, Z. Starkus ir kiti pirmūnai, stiprino ir brandino manyje ryžtą mūsų idėjinei kovai.

Mes, pirmieji ateitininkai, siekdami didžiausio, idealistiškiausio šūkio — Visa atnaujinti Kristuje — pradėjom nuo mažesnių užsimojimų, lyg ir „smulkmenų": pasiryžome būti blaivininkai, nerūkyti, laikytis duotojo žodžio, būti punktualūs, tarp savęs kalbėti tik lietuviškai, savo pamokas, o vėliau studijas, paruošti rimtai. Pasiryžom (kas buvo nelengva) viešai praktikuoti katalikiškus papročius: susitikus garbinti Kristaus vardą (vieton labądien), žegnotis prieš ir po valgio, einant pro bažnyčią ar pro kryžių, nusiimti kepurę; susitikus dvasiškį, nusiimti kepurę, kad pagerbtume ne tik kunigą-žmogų, bet atstovą tikėjimo, dėl kurio mes pasiryžom grumtis.

Dabar šitie mažmožiai kai kam gali atrodyti smulkūs ir net nereikšmingi, bet anais laikais jie buvo savotiškas revoliucinis protestas prieš pradedančią įgyti „pilietines teises" bedievybės rutiną. Kas nugali save „mažmožiuose", tas gali įvykdyti ir didelius žygius.

Ateitininkų ideologija ir siekiai amžini, kaip amžinas ir Kristus ir Jo mokslas. Juo sekti nėra lengva. Keliai erškėčiais nukloti, tačiau pasiryžėlių tai nebaido.

Dr. Eliziejus Draugelis, *Ateitis*, 1960, 3 nr. 62-63 psl.

Linkėjimai

Kun. Trimakas: — Kokie Jūsų linkėjimai...? **Dr. Draugelis:** — Tai , mat, kad ateitininkai grįžtų prie savo darbo atkurti Lietuvą ir pirmiausia, kad vykdytų Dievo įsakymus... **Kun. Trimakas:** — Ar Jūs pramatot, kad Lietuva taps laisva ir ateitininkai vėl daug prisidės prie Lietuvos nepriklausomybės? **Dr. Draugelis:** — Taip, kaip ir prasidėjo ir vėl reikės savanorius rinkt, aukas ir pradėt darbą iš naujo... Nes bus viskas sunaikinta ir dar aršiau... Ir moralė bus sunaikinta. Tai čia ateitininkų darbas ir moralę atstatyt.

Iš pokalbio *Ateityje*, 1976, 2 nr., 47-48 psl.

STASYS BARZDUKAS

1906-1981

1981 m. rugsėjo 12 d. po ilgos ligos mirė Stasys Barzdukas, visuomenininkas, lituanistas ir pedagogas. Jo didžiosios reiškimosi sritys buvo ateitininkija, lietuvių kalba, lietuviškoji mokykla ir Lietuvių Bendruomenė. Ateitininku jis buvo nuo jaunų dienų; vėliau užėmė įvairias vadovaujančias pareigas. 1924 m. pradėjo rašyti *Ateityje,* joje bendradarbiaudamas visą gyvenimą. IX Ateitininkų kongreso proga jis suredagavo kongreso leidinį „Ateitininkų keliu". Buvęs kalbininko St. Jablonskio mokinys, jis pats tapo lietuvių kalbos žinovu, mylėtoju, bei jos mokytoju. Su Pr. Skardžiumi ir J. M. Laurinaičiu jis paruošė „Lietuvių kalbos vadovą". Mokytojavo nuo 1928 m. Tauragėje, Prienuose, Alytuje, Eichstaette, JAV-ėse. Išeivijoje buvo vienas pagrindinių Lietuvių Bendruomenės kūrėjų, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirmininkas 1969-1973 m., „Pasaulio Lietuvio" redaktorius (1963-1975).

Testamentinis žodis

Mano lietuvybės kelias prasidėjo šeimoj. Ir motina Ona Papartytė, ir tėvas Kazys Barzdukai buvo sąmoningi lietuviai ūkininkai, ano meto galimybėmis dalyvavo lietuviškame gyvenime. Toliau tautinę sąmonę gilino ir plėtė mokykla, parapija, spauda, draugija ir visa Nepriklausomos Lietuvos aplinka. Susiformavo Lietuvos vaizdas, kuriuo reiškėsi tautinio atgimimo veikėjai. Dar gyvus mačiau daktarą Basanavičių, poetą Maironį, rašytoją Vaižgantą, ir, pasak Vaižganto, Lietuva man pasidarė „lopyta, vyžota mano Lietuvėlė, bet mano".

Į Viešpatį kelią taip pat radau per šeimą, mokyklą, ypač per ateitininkų organizaciją. Ir iš mažų dienų mano kasdieninė vakarinė malda tapo Maironio eilėraščio posmas „Apsaugok, Aukščiausias, tą mylimą šalį, kur mūsų sodybos, kur bočių kapai". Motina išmokė maldą, sutaikančią mane su likimu: „gulu į patalą savo, kaip į karstą, nežinau atsikelsiu, ar ne. Jei atsikelsiu, tai Tau, Dieve, dėkui. Jei neatsikelsiu, Jėzau, Marija, Juozapai šventas, pribūkite prie mano sielos". O atėjęs į gyvenimą taip pat susikūriau kasdieninę maldą — Ačiū Tau, Viešpatie, už nutiestą kelią, pažymėtą pakantos, nuosaikumo, pusiausvyros ir gėrio siekimais. Šiuo keliu, kaip mokėdamas ir pajėgdamas, stengiausi eiti.

Savo asmeniniam ir šeimos gyvenime ieškojau darnos. Ir ją man davė amžiną atilsį žmona Albina ir mūsų vaikai. Džiaugiausi matydamas juos einant taip pat lietuvišku ir krikščioniškų keliu ir rasdamas su jais tarpusavio susipratimą ir sugyvenimą. Jaučiausi laimingas, kad jie augina vaikaičius, su kuriais galėjau susikalbėti savo tėvų ir senolių kalba.

Tėvynėj pasirengiau lietuvių kalbos ir literatūros mokytojo darbui, nes tikėjau, kad kalba yra tautos gyvybė. Deja, Lietuvą ištikusi sovietinės okupacijos nelaimė tą darbą nutraukė. Svetur atsidūręs, daug laiko ir jėgų vėl skyriau jaunimo lietuviškam švietimui bei ugdymui, bet daugiausia pastangų įdėjau į Lietuvių Bendruomenės kūrimą ir gyvenimą, tikėdamas, kad mums reikia organizacijos, kuri visus lietuvius jungtų bendrais tautiniais tikslais. Džiaugiausi, kad šie tikslai sutapo su bendraminčių Lietuvių Fronto bičiulių, kuriems priklausiau, siekiais.

Viešpats Dievas kokių išskirtinių gabumų man nesuteikė, bet leido atiduoti įnašą savo tautai tėvynėje ir išeivijoje, ir už tai Jam didžiai dėkoju, vildamasis, kad ir kiti mano tautos vaikai taip pat savo duoklę Lietuvai geriausiu būdu atiduos.

Atsisveikindamas iš gyventi liekančių laukiu, jog apie mane būtų leista kalbėti mano darbams, o mane palydėti prašau malda, giesme ir šiuo testamentiniu žodžiu.

Stasys Barzdukas

Tautiniai uždaviniai

Ateitininkai, išaugę iš savo tautos, visa savo esme yra su jos gyvenimu sutapę... Todėl ateitininkus matome savo tautai tarnaujant nuo pat jų gyvatos pradžios ligi šių dienų. Reikėjo skelbti ir brandinti Lietuvos laisvės mintį — jie tai darė; reikėjo kelti lietuvišką dvasią — jie ją kėlė; reikėjo Lietuvai teisingesnių gyvenimo pagrindų — jie rūpinosi juos padėti; reikėjo tautai didesnės kultūrinės pažangos — jie metė mintį pasukti Lietuvos laikrodį šimtą metų į priekį; reikėjo tėvynę nuo priešų ginti — jie sudėjo ir kraujo aukas. Laisva, kultūringa ir laiminga Lietuva — štai tas tikslas, kuriam savo jėgas skyrė ateitininkai, įsijungę į įvairių sričių lietuvišką darbą.

Šiandien tautiniai uždaviniai dar padidėjo. Iš vienos pusės raudonasis okupantas graso pačiai tautos gyvybei, vykdydamas fizinį ir dvasinį jos naikinimą. Iš kitos pusės matome, kokių didelių aukų pareikalauja per lietuvių kolonijas plačiai besiritanti nutautimo banga. Ten, tėvynėj, prievartinis, čia — savanoriškas genocidas. Tačiau abu juodu — lygiai skaudūs, nes retina mūsų eiles ir silpnina mūsų jėgas. Ties tauta yra pakibusi žūties grėsmė... Ateitininkų pareiga apaštalauti idėjai, siekiančiai, jog lietuviai savo tėvų išlaikytą tautos gyvybę perduotų ir ateities kartoms, kad amžinai gyventume.

Stasys Barzdukas, *Ateitis*, 1950, 7 nr., 7-8 psl.

SENDRAUGIŲ ATEITININKŲ ŠEIMA

AUGUSTINAS IDZELIS

Į ateitininkiją mes galim žiūrėti ne tik kaip į ideologinę organizaciją, susidedančią iš moksleivių, studentų ir sendraugių, bet taip pat kaip šeimą, kuri jungia visų kartų narius.

Į ateitininkiją mes galim žiūrėti ne tik kaip į ideologinę organizaciją, susidedančią iš moksleivių, studentų ir sendraugių, bet taip pat kaip šeimą, kuri jungia visų kartų narius. Būdama palyginti sena organizacija, ateitininkija turi savo struktūrą, tradicijas ir veiklos formas. Mūsų organizacijos nuopelnai religinėje, kultūrinėje ir visuomeninėje srityje yra aiškūs, prasmingi ir nereikalauja platesnio komentaro. Ypatingą charakterį ateitininkijai suteikia faktas, kad mes esame viena didelė šeima. Mūsų tarpe mes matome žilagalvius sendraugius, kurie įstojo į ateitininkų eiles pirmomis Lietuvos nepriklausomybės dienomis ir kurie suvaidino ypač reikšmingą vaidmenį nepriklausomos Lietuvos gyvenime. Turim gan didelį skaičių vidurinės kartos sendraugių, kurie pradėjo savo veiklą sunkiose pokario dienose ir ant kurių pečių vis remiasi dabartinis lietuviškos išeivijos gyvenimas. Taip pat turim vis didėjantį skaičių jaunesnių sendraugių, kurie pradėjo ir baigė visus mokslus Amerikoje ir Kanadoje. Daugumas jaunesnių sendraugių yra sukūrę lietuviškas šeimas. Ateitininkijos ir bendrai visos lietuviškos išeivijos ateitis yra jų rankose.

Kartų margumas — tai vienas iš ypatingų ir ypač vertingų sendraugių sąjungos bruožų. Tai ženklas gyvybingumo ir pagrindas kūrybiškos ir dinamiškos veiklos. Šitas potencialas tačiau nėra pakankamai panaudotas. Yra tam tikrų spragų ideologinėje ir organizacinėje srityse, kurios silpnina visą mūsų šeimą ir jos vienybę. Taigi pažvelkime į šias sritis.

Šis pranešimas buvo skaitytas sendraugių svarstyboms Ateities Jubiliejiniame kongrese.

Ideologinio silpnėjimo šaknys plačios. Aš manyčiau, kad viena priežastis yra augantis mūsų tarpe materializmas ir įsigalėjęs miesčioniško gyvenimo būdas...

Ideologinis sąmoningumas

Ideologinėje srityje, kaip kun. Kęstutis Trimakas teisingai pastebėjo, ateitininkuose randasi ideologinio sąmoningumo stoka (žr. *Ateitis,* 1981, 5 nr., 157 psl.). Du skirtingi faktoriai yra atsakingi už šitą padėtį.

Pirma, vakarų pasaulyje ir taip pat lietuvių intelektualų tarpe susikristalizavo nuomonė, kad dabartiniu laiku visos ideologijos išsisėmė ir jų reikšmė sumenkėjo. Vis daugiau girdisi balsų, kurie mums aiškina, kad net Sovietų Sąjungoje komunizmas kaip ideologinė sistema disintegruoja ir kad didžiausias pavojus dabar yra rusiškas nacionalizmas ir imperializmas. Šita pozicija yra pavojinga, nes ji vienašališkai ignoruoja faktą, kad dabartiniame pasaulyje vyksta ideologinis konfliktas tarp vakarų ir rytų. Brežnevas per komunistų partijos 25-tą suvažiavimą pabrėžė, kad idėjinė kova darosi aktyvesnė ir kad dviejų pasaulėžiūrų kovoje negali būti vietos neutralumui ir kompromisams. Marksizmas-leninizmas yra ideologinė jėga, kuri teisioginiai ar netiesioginiai plinta po visą pasaulį — ypač trečio pasaulio kraštuose. Dažnai marksizmas-leninizmas maskaraduojasi kaip judėjimas už nacionalinį išvadavimą arba už socialines teises. Čia randasi vienas iš didžiausių paradoksų mūsų organizacijoje — ideologinis konfliktas pasaulyje aštrėja, o mūsų ideologinis sąmoningumas ir užsiangažavimas silpnėja.

Ideologinio silpnėjimo šaknys plačios. Aš manyčiau, kad viena priežastis yra augantis mūsų tarpe materializmas ir įsigalėjęs miesčioniško gyvenimo būdas, kuris savyje yra priešiškas bet kokioms dvasinėms vertybėms. Jaučiasi psichologinis klimatas, kuris skatina prisirišimą ar net dievinimą medžiaginių vertybių — ar tai būtų pelninga profesija, ar įsigijimas prašmatnios rezidencijos, ar kitų turtų. Nors šitos nuotaikos kerta visas kartas, jos ypač jaučiasi jaunesnių sendraugių tarpe. Gyvendami laisvės krašte, mes paradoksiškai pasidarėme daiktų vergai.

Ateitininkų sąjūdis gimė ideologinėje kovoje. Reikia pradėti ideologinį atgimimą ir atsinaujinimą. Tuo pačiu ideologinio sąmoningumo ugdymas nėra ir negali būti tik asmeniškas reikalas. Sendraugių sąjunga turi akcentuoti ideologinį momentą ir turi išdirbti veiklos programą ideologinėje srityje. O tai padaryti yra sunku, nes tam tikri trūkumai randasi organizacinėje plotmėje.

Organizaciniai klausimai

Savo skaičium ir aktyvumu sendraugiai ateitininkai užima ypač reikšmingą vietą išeivijos gyvenime. Ateitininkai ne tik veikia, bet taip pat eina vadovaujančias pareigas Lietuvių Bendruomenėje, politinėse, kultūrinėse, mokslinėse organizacijose, lietuviškoje spaudoje. Nors šitas reiškinys yra ženklas mūsų sąjūdžio gajumo, jis taip pat išaiškina priežastį, kodėl mūsų sąjungos veikla yra silpna. Ateitininkų Federacijos vadas Juozas Laučka atkreipia dėmesį į šią labai rimtą problemą: „dažnokai susidaro liūdna padėtis, kai daugybė pačių veikliausių ateitininkų mielai eina į bendrinių organizacijų vadovybes, o savo ‚pirmosios meilės' organizacijai padėti neberanda laiko" (*Tėviškės Žiburiai,* 1981.VII.23).

Faktas yra, kad didelis skaičius sendraugių ateitininkų nėra aktyvūs nariai savo Sąjungoje. Lojalumas bendrinėms organizacijoms ar politiniams sambūriams dažnai yra didesnis negu ateitininkijai. Aš manau, kad reikia atvirai pripažinti, kad politinis susiskaldymas tarp krikščionių demokratų ir frontininkų padarė didelę žalą ateitininkų veiklai. Atsirado savotiška tuštuma sendraugių veikloje. O tos tuštumos išdava yra nesugebėjimas pritraukti jaunų akademikų į mūsų gretas. Per paskutinius 20-25 metus

... reikia atvirai pripažinti, kad politinis susiskaldymas tarp krikščionių demokratų ir frontininkų padarė didelę žalą ateitininkų veiklai. Atsirado savotiška tuštuma sendraugių veikloje.

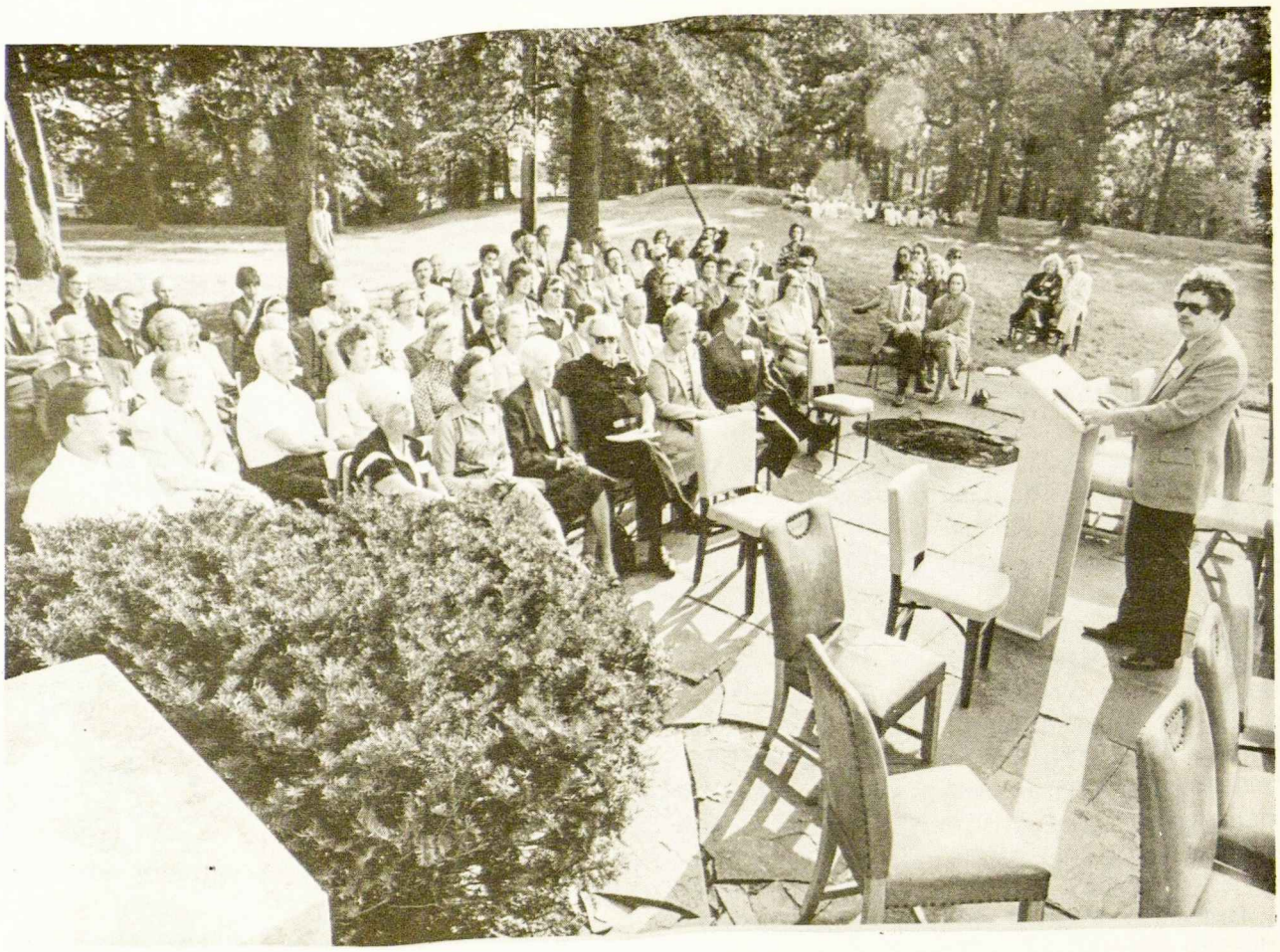

šimtai aktyvių studentų ateitininkų neįstojo į sendraugius. Jie dažnai apleido ne tik ateitininkiją, bet bendrai ir lietuvišką gyvenimą. Tai didelė kaina mokėtu už vidujinius nesklandumus.

Norint pagyvinti ateitininkiją, reikia visų pirma atgaivinti Sendraugių sąjungą. O tai mes galim padaryti tik, kada sendraugiai ateitininkai — ypač vidurinės kartos — vėl jaus lojalumą ir atsakomybę už savo Sąjungos ateitį, kai vėl sustiprės solidarumas tarp visų narių.

Atsižvelgiant, kad ateitininkai užima vadovaujančias vietas išeivijos gyvenime, yra tendencija galvoti, kad ateitininkai yra elito organizacija. Perdėtas elito sąvokos akcentavimas turi tam tikrų neigiamų rezultatų. Visuomeninėje plotmėje jis priveda prie egocentriškumo ir asmeninių konfliktų, kurie subanalina pačią veiklą ir mūsų periodinės spaudos turinį. Socialinėje plotmėje jis ugdo snobizmą ir dirbtiną žmonių suskirstymą į vadus ir masę. Yra tendencija masę, atseit lietuvišką visuomenę kaltinti už visokius veiklos trūkumus, nors dažnai problemos versmė randasi mūsų veikėjų tarpe. Mūsų lietuviška išeivija nėra „pilka, ribotų savanaudiškų interesų, inertiška, prisitaikėliška" masė (*Ateitis,* 1981, 5 nr., 161 psl.). Tokia elitiška pažiūra, įžeidžia lietuviškos visuomenės orumą ir atstumia žmones nuo bendro darbo. Šį faktą yra pastebėjęs Viktoras Nakas: „Prieš ketverius metus aš galvą guldžiau už jaunimo elito sąvoką, bet dabar turiu pripažinti, kad praktikoje tas mūsų lietuviškas elitas tevadovauja tik pačiam sau" (*Ateitis,* 1979, 9-10 nr., 293 psl.). Šeimyninė šiluma turi pakeisti nesveikas elitiškumo nuotaikas narių tarpe.

Ateities perspektyvos

Žiūrėdamas į ateitį, aš esu optimistiškai nusiteikęs. Ateitininkijos idealai nepaseno, o priešingai, pasidarė vis dar aktualesni. Ateitininkai yra vienintelė lietuviška organizacija, kuri sistematingai ir sėkmingai ugdo savo prieauglį ir naujus vadus. Išeivijoje organizacinis tęstinumas yra rimta problema. Ateitininkai ją sėkmingai sprendžia. Tradiciniai sendraugiai ateitininkai daug rūpinasi moksleiviais ir studentais. Tačiau tas nereiškia, kad mes galima ignoruoti savo Sąjungą. Stipri organizuota sendraugių veikla pakels moksleivių ir studentų veiklą ir užtikrins, kad nauji akademikai įstos į sendraugių gretas.

Paskutiniu laiku sendraugių vasaros stovyklos pasidarė viena iš svarbiausių veiklos sričių. Čia mes matome tikrą šeimyniškumo židinį. Visų kartų sendraugiai stovyklauja kaip viena didelė šeima. Vis auga jaunų šeimų skaičius, kurie stovyklauja su savo atžalynu. Ateityje mes galim drąsiai teigti, kad sendraugių stovyklos organizacinė reikšmė vis augs.

Ideologinė kova pagimdė ateitininkų sąjūdį. Kova ne tik tęsėsi, bet pasidarė lemtinga. Ar blogis laimės pasaulyje, ar gėris? Tai esminis šių dienų klausimas. Aš tikiuos, kad Jubiliejinis *Ateities* kongresas nustatys gaires, kaip mes, kaip organizacija, efektyviai įsijungsime į šią kovą.

Iš Julijos Švabaitės naujo eilėraščių rinkinio

Vilties ledinė valtis.

BEETHOVENO DEVINTOJOJE

Mano delnuos tavo rankos —
išsukti pirštai,
rausvos pinavijos,
vaikystė
Beethoveno devintojoje,
varpų skambėjime
rarotose: —
taip maža,
ir taip daug
mudviejų; —
negraudinkime,
ir graudinkime
viena kitą,
išeidamos į užmiršimą,
neskaičiuodamos mylių,
nė valandų,
aprengtos
vėlių senelių baltu drabužiu,
pro giedančius avilius
vaikiškais balsais
kodylo dūmuose,
kur taip maža
ir taip daug
mudviejų — — —

GYVENIMAS — DILGĖLĖ LELIJŲ LYSĖJE

Gyvenimas
nuo eilėraščio iki eilėraščio,
nuo Vėlinių iki Vėlinių —
graudulinga žvakės liepsna
ant pažįstamo veido,
varnų riksmas
virš kapinių.

Gyvenimas —
prisipažinimai ir atleidimai,
išsiskyrimo baimė,
karšta aistros sekundė,
vilties ledinė valtis
svirduliuojančioj upėj,
be irklo,
be žmogaus.

Gyvenimas —
dilgėlė lelijų lysėje,
usnis,
praaugusi diemedį,
stumbražolės žiedas,
užpiltas saldžiu nuodu.

PO SAULĖS UŽTEMIMO

Aš dar nepaliečiau
viso gyvenimo,
dar neužaugau,
neišsipildžiau,
ir nežinojau,
kad reikia viso amžiaus
medžiui be šaknų,
ir nežinojau,
kad šviečia saulė
be saulės,
kad ašaros nuprausia švariau
už šaltinio
vandenį,
kad rožės,
amžinai susikabinę rankomis,
niekada nenumiršta
kartu,
kad žemė perdaug kantri
man buvo — — —
Už lango
tavo dangus,
kurį galėjau išgelbėti,
o neišgelbėjau,
ir duona buvo duota pasidalinti,
o nepasidalinau,
todėl dabar viso pasaulio
našta užgriuvo ant manęs
po saulės užtemimo — — —

„Man poezija yra kaip antrasis gyvenimas“

Šiomis mintimis apie save ir savo kūrybą poetė pasidalino su atsilankiusiais į jos naujos knygos „Vilties ledinė valtis“ sutiktuves Chicagoje 1981 m. lapkričio 6 d.

Kodėl rašau? Kodėl — tikrai nežinau ir pati kartais stebiuosi, ypač tada, kai jaučiu, kaip man toli iki aukštųjų poezijos viršūnių.

Greičiausia viskas prasidėjo vaikystėje, kaime, kur nuolatos girdėdavau dainuojant, ir tas dainų graudumas, kurį ir šiandien kiekvienas jaučiam ir savaip išgyvenam, man kažkaip įsismelkė visam amžiui, sukėlė kažką, ko tikrai negaliu apsakyti — tik žinau, kad ir aš labai norėjau „sudėti“ ką nors panašaus, kad būtų ir liūdna ir gražu...

Vėliau — augome su Brazdžionio, Aisčio, Salomėjos Nėries poezija, patys bandėme rašyti jų įtakoje, deklamuodavom, dainuodavom, atmintinai mokėdavom daugelį jų eilėraščių.

O ta liaudies daina, žiūrėkit, kaip šiandien atgyja (ypač okupuotoje Lietuvoje), atsinaujindama poezijoj, įgaudama šiek tiek kitokią formą, stilizuotą žodį.

Man poezija yra kaip antrasis gyvenimas. Man poezija yra kaip muzika, kaip menas, ji man yra poilsis, išsivadavimas iš visų rūpesčių.

Visada žinojau, kad tapti rašytoju neužtenka vien norėti. Žinojau, kad reikia didelio darbo, savęs atsižadėjimo, nuolatinio dvasinio įtempimo, kartais labai sunkiai suderinamo su kasdieniniu gyvenimu. Vienok rašiau, kiek leido sąlygos, ir kaip sugebėjau, rašiau tai, kuo gyvenau, ko ilgėjausi, kuo blaškiausi ar abejojau, kuo klydau ir dėl ko kankinausi.

Niekada negaliu rašyti iš džiaugsmo, gal dėl to, kad žmogaus gyvenime jo taip maža ir jis toks laikinas...

Parašiau nedaug — tik keturias knygas. Bet jei pridėti dar dvi dukteris ir du sūnus, tai jau aštuoni kūriniai, o kokia tų visų kūrinių vertė, parodys pats gyvenimas...

Kaip rašau?

Kartais eilėraščio mintis ateina spontaniškai, visai neplanuojant ir nelaukiant tos vadinamos įkvėpimo valandos. Kartais gi kokiame nors žmoguje jau matai dar nepa•rašytą eilėraštį arba novelę (o proza rašyti dar vis tiek bandau...). Jo elgesyje, jo kalboje, jo kančioje randi kažką nepakartojamo... O kaip visa tai pasisektų perkelti į knygą, tai jau kitas klausimas.

Kartais ilgai nešioji savyje tik kokias vieną ar dvi eilutes, vieną kitą sakinį, kol susiklosto eilėraštis. O ar tas ilgai iškankintas, išnešiotas kūrinys išliks, manau, nė vienas rašąs poeziją negali sau to išpranašauti.

Taigi, jei kurį mano eilėraštį Jūs atsiminsite ir jį bent kiek panašiai išgyvensite savo širdy, taip kaip aš išgyvenau, tai man jau ir bus didelis atpildas.

O dabar apie tą mano poezijos ryšį su tėvyne.

Esame sentimentalūs. Pusė mūsų širdies čia, pusė tenai. O tėviškės netekimą išgyvename labai skaudžiai ir mes, ir jie...

Jiems iš po kojų jau baigiamos išplėšti, sulyginamos su žeme gimtosios sodybos, tėviškių šuliniai, išraunami šimtamečiai ąžuolai...

Mes dar turime prisiminimus, kuriais gyvename, aplankome ne tik sapnuose savo tėvynę ir tas išdraskytas tėviškes, gal kiek kitaip išgyvendami tą praradimo jausmą.

Visa tai mane labai veikė ir aš bandžiau šioje savo „Vilties ledinė valtis“ knygoje apie tai rašyti, atsiprašydama jų, ten pasilikusių, už tai, ko neišpildėme, už tai, kad taip mažai meilės mūsų širdy, kad dažnai nesuprantame jų kovos už savo žemę, kad juos išduodame, beprasmiškai naikindami čia vienas kitą...

Už tai ir ta mano ledinė valtis tirpsta mūsų pačių abejojimo ir netikrumo jūroje, ir ar lemta mums išsigelbėti?...

Julija Švabaitė

KNYGOS

ŠVENČIAME EILĖRAŠČIUS, LYDĖSIANČIUS MŪSŲ GYVENIMĄ

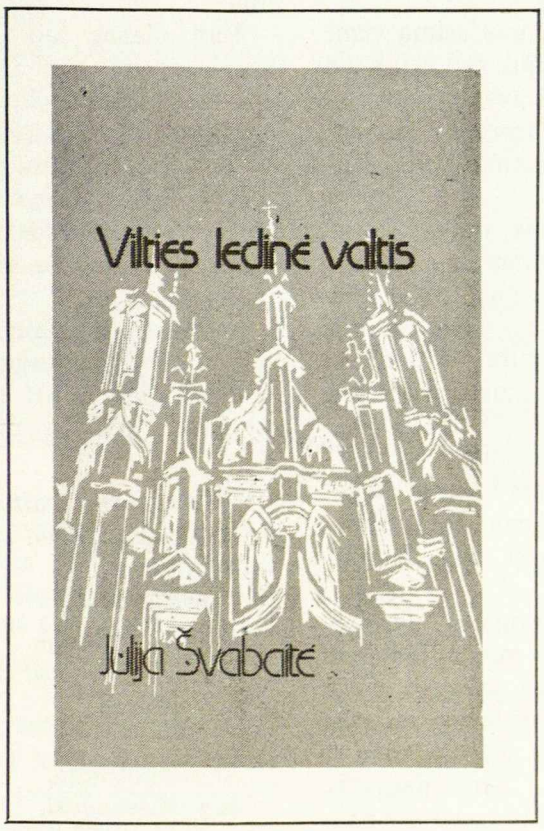

Švęsdami Julijos Švabaitės-Gylienės gyvenimo sukaktį, švenčiame taip pat trečiąją jos poezijos knygą. Švenčiame ne tiek knygą, kiek eilėraščius, nuo šio vakaro lydėsiančius mūsų gyvenimą. Nes eilėraščiai nėra vien juoda ant balto lapo ir įrišti; jie yra ištrauka iš gyvenimo ir gyvenimo išraiška, nesibaigianti puslapiu, bet toliau kalbėsianti su mumis, kurie eilėraščiui atsakysime savo mintimis bei jausmais.

Įeidami į Julijos Švabaitės-Gylienės poezijos pasaulį, patiriame kažką naujo ir kitokio. Įpratę esame eilėraščiais ilgėtis tolimos meilės ir prarastos tėvynės, siekti žvaigždžių ir ateities, pabėgti nuo gyvenimo, nuo kasdienybės. Švabaitės poezija susiduriame su kuo kitu: daug jos eilėraščių kaip tik yra pergalvota kasdienybė; daug jos eilėraščių ne tik ilgisi praeities, kiek už ją atsiprašo, savęs neidealizuojant, o pripažįstant, kad gal buvo ne taip, kaip galėjo ar galėtų būti, nes buvome riboti — nemylėjome, nesupratome, nusisukome, apleidome, išsižadėjome. Jos eilėraščiai neužbaigia gyvenimo uždara poezijos forma: jie kreipiasi į praeitį, į kitus, arti ir toli esančius, į pastatus ir daiktus. Ir dalis to kreipimosi skausmo yra tai, kad daug kas nebegali atsakyti ir atleisti, daug kas iš viso neturi balso ar žodžių. Net su tėvyne kalbėdamiesi, šie eilėraščiai neapverkia netektos tėvynės, bet atsiprašo jos už daug ką — ir už pirmąjį ir paskutinįjį sudiev.

Julijos Švabaitės-Gylienės turime tris poezijos knygas: „Vynuogės ir kaktusai“, „Septyni saulės patekėjimai“, „Vilties ledinė valtis“. Visų trijų knygų poezija kyla iš gyvenimo ir į jį grįžta; į jį mus, klausytojus ir skaitytojus, grąžina.

„Poezija“, Švabaitė įrašė, „yra mano meilė ir kančia“. Jos poezijoje meilė ir kančia neatskiriamos — nepabėgsime per meilę nuo kančios, nes tai tas pats dalykas. Nuo savęs ir savo praeities nepabėgsime, o prie jų priartėsime, įžiūrėdami kito asmens žodžiuose ir dainoje savo pačių patirties nuotrupas.

Rinkinio „Vynuogės ir kaktusai“ pirmojoj dalyj „Tu esi gerasis mano draugas“ eilėrašty „Kaip man būti“ klausiama:

Kaip man būti pavasariu,
Kad sustabdyčiau gyvenimą.
Tokį trumpą ir trapų,
Tartum pienės širdis...

Eilėraštis baigiasi malda, kad Viešpats perkeistų žemę, „Dangų, žmogų ir naktį/ Nesibaigiančia džiaugsmo diena!“ Julijos Švabaitės eilėraščiai patys siūlo dar kitą išeitį: nesustabdomas gyvenimas yra kūrybai medžiaga. Motina stebi vaikus, juos prižiūri, juos išlydi iš namų, kaip skaitome antrajame rinkiny „Septyni saulės patekėjimai“. Pirmo rinkinio antroj daly „Motinų laiškai“ motina iš Lietuvos laiške rašo:

O tėviškėj, vaikeli,
Jau kitos obels,
Kiti žiedai...
Visur tik pievos, tik plačios dirvos,
Garstukai, dobilai...

„ ‚Poezija', Švabaitė įrašė, ‚yra mano meilė ir kančia'. Jos poezijoje meilė ir kančia neatskiriamos — nepabėgsime per meilę nuo kančios, nes tai tas pats dalykas".

Kraitinėj skrynioj
Girgžda auksiniai
Tavo kasų linai...

Duktė, jau pati augindama šeimą visai kitame krašte, skaito ir žino, kad ir ji kada nors glaus ir brangins savo vaikų atminimą. Ir taip yra antrojoj knygoj, namams tuštėjant, gyvenimui vėl keičiantis.

Pirmos knygos trečioje dalyje poetė kalba su Australija, svetima ir taip pat iškentėta. Lietuvių kapai priartina Australiją prie mūsų, kurie stebimės jos keistumu, su poete ilgėdamiesi savo beržų, šeimų. Turbūt Australija sukurta „Aštuntoj dienoje, / Aštuntoje nakty...", Dievui jau pavargus po mūsų pasaulio kūrimo. Australijos spalvotas grožis ir su ja surištas sausas skausmas pirmą kartą Švabaitės knygoje išreikšti. (Ir taip lietuvių poezija turtėja.)

Pirmos knygos paskutinysis skyrius „Tėvo kapas" irgi naujas mums, įprastos motinos žemės ir motinos poezijos skaitytojams. Tik vieną pavasarį tėvas, dar jaunas, dainavo, ir jo „platūs pečiai užstojo / Popiečio kaitrią saulę" („Tėvo daina"). Kalbėdamasi su tėvu, poetė klausia: „Ar tu matai mane, tėve? / Ar tu atleidi man" („Ar Tu atleidai man..."). Tėvas ne visad buvo savo vaikų suprastas. Eilėraščiai, parašyti jau suaugusios ir šeimą auginančios dukters, parodo tai, ką ir mes, turėję laimę užaugti ir kitais rūpintis, gal patiriame: — kiekvieno mūsų pasaulis kada nors yra uždaras, ir mes esame vieniši, bet jeigu mylime, galime tikėtis, kad kada nors jis atsivers mūsų mylėtiems ir palengvins jiems savo vienumą pergyventi, išlaukti.

Antrame rinkiny eilėraščiuose „Vijoklis" ir „Pailsėk" poetė kalba apie laiką: laikas reikalauja dėmesio, mieliau kitur nukreipiamo. Kasdieniai moters ir motinos darbai trukdo kurti. Negalima pailsėti, nes negalima žinoti, kad kūrybos impulsas pilnai išreikštas, kad eilėraštis tobulas. Bet vėl pastebime, kad tie patys trukdymai, blaškymai, darbai ir yra medžiaga poezijai — medžiaga, tarp kitko, iki šiol retai įjungta į mūsų gamtos ir svajonių poeziją. Kiekviena diena turi savo darbus ir savo reikšmę, kas ir sakoma knygos ir trečios dalies pavadinimu „Septyni saulės patekėjimai".

Virš dienos laiko, o gal ir pačioje dienoje, slypi dar kita dimensija, kito laikrodžio žymima. Jaunystė grįžta — ir tai ne abstrakčiai, bet kreidos skoniu, saldžių bulkučių kvapu. Nors mirtis — laiko dūžis — daug ką nugali ir sunaikina, tačiau pati mirtis nugalima ir jos paliesti asmenys prikeliami eilėraščiuose, aiškiai apmokamuose dideliu skausmu.

Ir taip peržengiame aštuoniolika metų nuo pirmosios knygos iki trečiosios. „Vilties ledinė valtis" tęsia pokalbį:

Gyvenimas —
....
vilties ledinė valtis
svirduliuojančioj upėj,
be irklo,
be žmogaus.

Pirmoje dalyje „Prispažinimai ir atleidimai" eilėrašty „Prie Kauno Marių" motinai sakoma:

...
Ar žinojai tada,
kad neišsaugosi,
neišlaikysi,
kad nieko nepadės
karštos maldos?

Kiekvienas vėliau šį vakarą skaitysimas eilėraštis parodys, kad niekas iš mūsų nėra apsaugomas. Gyvenimas mus liečia, mus perima visu savo grožiu ir dar labiau kančia, ir net labiausiai mylimų ir mes negalime išsaugoti nei nuo nusivylimo, nei nuo mirties. Mums tai primena „Eilėraščiai apie mirtį". Laikinai grėsmę atitoliname, girdime antros dalies eilėrašty „Tu gyvensi", bet už mus didesnės laiko ir ligos jėgos galop laimės. Klausydamiesi krikšto tėvo, dzūko ir net Čiurlionio, kuriam paskirta trečioji knygos dalis, iš naujo vėl suprantame, kaip sunku gyventi sergant, vargstant ir abejojant — ir kokia brangi meilė, kaip mums būtini šviesūs ir viltingi prisiminimai.

Paskutinioji trečiosios knygos dalis pavadinta „Po Vilniaus dangum". Aplankome su poete jai brangias Vilniaus

Marija Stankus-Saulaitė ir Julija Švabaitė Poezijos Dienose Čikagoje.

vietas, jai svarbius momentus iš istorijos ir dabarties. Eilėraštis „Prie varpinės katedros aikštėje“ išreiškia didelę meilę Vilniui ir kartu savęs kaltinimą, kad išsiskirta ir kad Vilnius vėl bus išduotas. Aliuzija į psalmes — („... tegu nudžiūsta mano dešinė, / jeigu tave / apleisčiau...) — primena, kad Vilnius nėra tik geografinis taškas, bet kad jis pačios būties esminė dalis: mintys į jį krypsta, ieško jo reikšmės, randa tai, kas turi teisę reikalauti ištikimybės ypač toli esančių ir į jį žiūrinčio išskirti ir raudančio akimis. Vilniaus eilėraščiuose jaučiama, kad tas miestas reiškia ir ištikimybę sau ir saviesiems — tiek artimiesiems, tiek Lietuvos poetams. Kadaise buvo sava ir buvo lengva, o dabar sunku, bet vis tiek sena ištikimybė viskam, ką Vilnius reiškia, be galo svarbi. Eilėraštis „Čia buvo sujungtos rankos“ aptaria pasikeitimą, kuriame išlieka ir stiprėja meilė:

Čia buvo sujungtos
rankos —
šeši
gyvenimai. —
(Dabar jos nepakeliamai sunkios
naktimis,
kaip ir medinė
rąstų siena,
kaip šulinys...)

Aptarti poezijos knygą, kurioje kiekvienas žodis apgalvotas, yra neįmanoma. Tegalime vieną, kitą mintį priminti. Bet susidaro bendras įspūdis, kaip vėliau patirsime, klausydamiesi šių eilėraščių ir juos namie vėl ir vėl skaitydami. Poetė neišjungia gyvenimo, nenusisuka nuo jo problemų ir jo nešamo skausmo. Jos eilėraščiai mūsų nemoko pabėgti, apsimetant, kad viskas tvarkoj. Jos eilėraščiai su viskuo kalba, visai atviri tam būsimam ar nebūsimam atsakymui. Šis atvirumas kaip tik ir įneša į mūsų poeziją naujus įvaizdžius ir nusiteikimus, nes aplinka pastebima, praeities atsiprašoma, dabartis sekama be jokio užtikrinimo, kad kada nors palengvės ir kad viskas gerai baigsis. Tačiau gal jau dabar viskas gerai vyksta, jeigu išdrįstame tikėti, kad giliau įžvelgti ir aiškiau jausti yra svarbiau, negu ieškoti laimės.

Eilėrašty „Po saulės užtemimo“ poetė sako: „Aš dar nepaliečiau / viso gyvenimo“... Nors, kaip eilėraščio gale sakoma, dėl savo kaltės „viso pasaulio / našta užgriuvo ant manęs“, dar tiek daug nepatirta, neištirta. Eilėraščiai mums daug ką atveria — vienas tų dalykų būtų mūsų pačių gyvenimo svarba, kurią galime surasti ir atskleisti tik nebijodami pripažinti tuo pačiu savo ribotumą ir gyvenimo plačią apimtį.

Marija Stankus-Saulaitė

ATNAUJINTI KONGRESUS!

Yra naudinga mėginti trumpai pažvelgti į praėjusį *Ateities* Jubiliejinį kongresą ir užsirašyti įžvalgas, norint padėti sekančio kongreso rengėjams. Ar čia ir nebus tas istoriškumo ieškojimas, kurį Maceina gvildena tik ką pasirodžiusioj „Asmuo ir istorija" knygutėje?

Manyčiau, kad tik ką užsiangažavus kongresą rengti turbūt pirmasis klausimas, kuris iškyla, būtų: „Kaip toks dalykas buvo organizuojamas praeity?" Surenkami dalyvavusieji asmenys bei spausdinta medžiaga ir remiamasi jų patirtim.

Šitoks priėjimas, mano nuomone, būtinai nustelbs naująsias Dvasios įžvalgas eilinių narių tarpe, nes tokio „atkartotinio" kongreso eigoj dominuos senos formos. Pvz., vien kėdžių išrikiavimas senąja tvarka bus užtenkamai suvaržantis veiksnys tik ką prasidedančiai reikštis jaunuolei, nes ji nejučiomis pradės galvoti įprastomis, jau girdėtomis mintimis. Naujai besivystantis bendraamžis bus vienos tokios kėdžių sustatymo formos atstumtas, nes naujosios mintys ir jų išraiškos bus nustelbtos pasenusios formos. Tai naujų idėjų abortas. Nenuostabu, kad jaunimas išbėgioja ar jaučiasi užgniaužtas, pagautas — jam net formos pumpuoja įprastas idėjas. Kongreso gyvastingumui tai pražūtinga.

Aš manau, yra būtina įsitikinti, kad Dvasia reiškiasi susirinkusiųjų, *eilinių* tarpe, o ne proporcingai daugiau, vadovų tarpe, tų, kurie sėdi scenoje. Vadovo pagrindinė užduotis tai atpažinti Dvasios veikimą *nariuose,* duodant jai eigą, o ne viešai mėginti išreikšti Dvasios veikimą savo, vadovo, širdyje. Vadovas tik vienas, o narių daug. Tokiu būdu ir Dvasios apraiška pamatoma turtingesnė.

Pripažįstant šias mintis, reikėtų sudaryti galimybes eiliniams nariams pasireikšti, gal net išsamiai, vadovybei pasiliekant atrankos, sintezės ir intepretacijos vaidmenį.

Kongreso pagrindiniai pranešimai-paskaitos gali būti atspausdinti *Ateity* mėnesį ar du prieš suvažiavimą. Visi namuose išstudijuoja jas. Suvažiavimo programa paskelbta, kaip dabar, tik vietoj paskaitų diskutuotinais klausimais (kurie iškiltų iš paskaitų ar vyktų jų fone). Susirinkimo darbų sesijų eigoje vadovaujantis prelegentas per 15 min. supažindina susirinkimą su klausimu ir 45 min. diskusijos.

Diskusijos sekamos ir pateikiamos bendram susirinkimui kaip kongreso rezoliucijos. Darbų sesijų esama daug: jos vyksta lygiagrečiai artimose patalpose. Nariai turi teisę laisvai pasirinkti sau dominantį diskutuojamą klausimą, nes skiriasi asmeniška kompetencija. Darbo sesijos kiek galima skirstomos ir pagal dalyvių amžių, kad besireiškiąs jaunimas nebūtų nustelbtas.

Siokioje struktūroje kongresas gali įžvalgiau pajudėti, nes jame yra daromos forminės galimybės išryškinti apsireiškiančios Dvasios veiklą dabartiniuose nariuose. Rezoliucijos gali kilti įdomesnės, drąsesnės, spalvingesnės ir tuo būdu patraukliau veikti į stebintį, dar neapsisprendusį jaunimą.

Mums, virš 40 metų kartai, reikia Dievo prašyti pasitikėjimo malonės, kad ir jaunesnioji atras ir pasisakys už labai panašias esmines idėjas, kurias mes patys mėginam įgyvendinti, tik naujesnėj formoj. Mums reikia drąsiai tikėti ir nebijoti praktiškai įvykdyti pasitikėjimą bendrija — ji arti Dievo, ir Dievas veikia joje.

Taip pat būtų pageidautina skirti laiko naujųjų minčių, naujųjų įžvalgų oficialiam pripažinimui ir bendro susirinkimo džiaugsmui, kad štai mes iš tikro gyvi! O nepasitenkinti tuo, kad dabartinės rezoliucijos beveik tokios pat kaip ir praeityje.

Pvz. būtų įdomu lygiagrečiai palyginti Ateities kongreso rezoliucijas su klevelandiškiu. Skirtumai turėtų būti džiaugsmingai pabrėžiami. Čia vienas matas naujojo augimo. Tas pajudėjimas gali būti augimas ar didesnė apatijos apraiška.

Taigi, ateinančio kongreso rengėjams siūlyčiau daugiau kreipti dėmesį į galimybę, mano nuomone, beveik būtiną, kad pereito kongreso forma nustelbs naujai kylančias idėjas. Tik senosios idėjos naujas įsikūnijimas turi augimo vertės ir tuo pačiu patrauklumo potencialą naujoms kartoms. Mums nereikia, kad jaunimas *įsitrauktų* į mūsų veiklą. Mums reikia savo gyvastį išlaikyti atpažįstant ir drąsiai palaikant

pozityvius Dvasios reiškinius naujose kartose. Jie patys dirbs. Šis atpažinimas, esu tikras, psichologai patvirtins, bus naudingas visiems asmenims, šiame procese dalyvaujantiems.

Vienas įdomus matas *Ateities* Jubiliejinio kongreso, jei toks matas galima atrasti, būtų kaip nors atpažinti moksleivių ir studentų dvasios pagilėjimą, sekant jų veiklą sekančiuose mėnesiuose. Pagilėjusi dvasia turėtų atsispindėti užsiangažuotuose darbuose ar bent jų mėginimuose. Jei tokių apraiškų nėra, kongresas turi abejotinos vertės, nepaisant, kiek pastangų buvo įdėta ar ašarų pralieta.

Dar viena eigos forma, kuri peršasi ir galbūt gali būti nors dalinai pritaikyta, tai II Vatikano susirinkimo forma. Schemos paruošiamos iš anksto komitetų, o mūsų atžvilgiu, išrinkti atstovai pasisako griežtai ribotu laiku prieš ar už ir susirinkimo dokumentas nukalamas balsavimo būdu. Mums reikia subrandinti ir užrašyti daugiakultūrinę krikščionišką patirtį, kuri yra randama dabartinių ateitininkų širdyse.

Tik šiais ar panašiais keliais eidami, išsaugosim tą didžiąją Dievo dovaną — ateitininkų sąjūdžio gyvastingumą, ir tuo pačiu iš to gyvastingumo trykštančią jėgą jaunimui.

Viską atnaujinti Kristuje, net ir kongresus! Viską.

Augustinas Tijūnėlis

Du atviri laiškai dr. Linui Sidriui

APIE VAIKŲ SKAIČIŲ ŠEIMOJE

„Iš Tavo straipsnio žmogus gali susidaryti įspūdį, kad vaikus galima auginti taip lengvai kaip pupas“.

Mielas Linai Sidry, M.D.,

Turiu atsakyti į Tavo pasisakymą „Lietuvos atgimimas“, atspausdintą *Ateityje* (1981, 7 nr., 261 psl.), nes nežinau, ar kas nors kitas Tau išdrįs viešai atsakyti.

Tu labai stipriai sukritikavai tas jaunas šeimas, kurios pasirenka turėti tik kelis vaikus arba pasirenka palaukti kelis metus, kol vaikus pagimdo. Tas šeimas išvadini nesveikomis, egoistiškomis, materialistiškomis. Aš, mielas Linai, Tau stipriai atsakysiu.

Tau gyvenimas yra per paprastas. Tu neatsižvelgi į šeimos dinamiką, nei į vaikų, nei į tėvų gerovę.

Prašau atsižvelk:

Šeima prasideda su vyru ir žmona. Jiedu turi vienas kitą gerai pažinti, susigyventi, savo ypatybes suderinti — ir tam reikia laiko. Mūsų katalikiškoje, lietuviškoje visuomenėje, kuri nepripažįsta priešvedybinio gyvenimo kartu, toks susiderinimas gali atsitikti po vedybų. Jei vaikas gimsta šeimoje, kurioje tėvai dar nėra apsipratę savo naujame vedybiniame gyvenime, tas vaikas gali toje šeimoje sukelti trinčių, pasipiktinimų. Tėvai turi nukreipti savo dėmesį vaiko auginimui ir jie gali nerasti to laimingo susiderinimo, kurio reikia šeimos sveikam egzistavimui. Tas nepasitenkinimas („resentment“) gali kunkuliuoti metų metais ir gali pakenkti vaikų auklėjimui ir net gali išardyti šeimą. Aš irgi remiuosi „asmeniška“ patirtimi, Linai.

Prašau atsižvelk:

Vaikas yra tėvams didelė atsakomybė. Tikiuos, kad Tamsta su tuo sutiksi, nors iš Tavo straipsnio žmogus gali susidaryti įspūdį, kad vaikus galima auginti taip lengvai kaip pupas. Tėvai turi būti pasiruošę pamaitinti, aprengti ir išmokslinti tą tuziną vaikų, nebent manai, kad tėvai tą atsakomybę gali užmesti visuomenei. Ir tėvai turi turėti meilės, dėmesio, laiko ir disciplinos kiekvienam vaikui, nes aš nemanau, kad būtų teisinga, kai vaikai vienas kitą užaugina.

Prašau atsižvelk:

Taigi, kad „kai vedybiniame gyvenime naudojama gimimo suvaržymo priemonės... toji šeima greit išyra“. Aš teigiu, kad jei tėvai (ir lietuviškoje visuomenėje ypatingai moteris, nes ji yra paskirta vaikų priežiūron) bijo nėštumo su kiekvienu lytiniu santykiu, tai vedybos neišpildys nei meilės reiškinio, nei biologinio reikalavimo — ir šeima iširs.

Prašau atsižvelk:

Tavo ekonominė padėtis ir potencialas yra išimtini. Net Amerikoje. Bet kai Tu išdrįsti Lietuvoje esančias šeimas raginti

gausias šeimas turėti, yra gėda. Tu jiems liepi mažuose, dviejų kambarėlių butuose, kuriuose gyvena seneliai ir jauni tėvai, užauginti gausias šeimas. Tik lietuviai, gyvenantys Lietuvoje, gali už save spręsti, kiek vaikų jie turės, kiek jie įstengia turėti. Ir jie turi daugiau teisės raginti vienas kitą gausias šeimas kurti negu patogiai gyvenantis amerikietis.

Tai aš pasisakau, kad gimimo suvaržymas yra kartais reikalingas ir geras dalykas. Šiuo pasisakymu aš neskelbiu žmogžudystės. Gimimo suvaržymo priemonių yra įvairių, ir ne visos yra priimtinos, bet čia yra kita tema.

Linai, Tu turi teisę turėti savo nuomonę, ir daugintis pagal savo nuožiūras, bet neturi teisės diktuoti kitiems, kaip savo šeimas kurti.

Onilė Šeštokienė

„Tamsta... priminėte... už gausesnes šeimas argumentus ir savo mediciniškų ir lietuviškų pridėjote".

Mielasis Daktare,

Kaip rožės žiedu palietei mane savo straipsneliu „Lietuvos atgimimas" (*Ateitis*, 1981, 7 nr.). Mat, šiuo rašiniu Jūs užbaigėte mudviejų „susirašinėjimą" laišku *Mūsų žiniose* (1974 m., 14 nr.) ir *Ateityje* (1975 m., 3 nr.).

Prieš tiek metų aš jau buvau senas, o Jūs dar per jaunas. Abudu buvome „neženoti". Tuomet, aprašęs „Grandies" šokėjų grupės „Lietuviškų vestuvių" vakaronę, panūdau rašyti ir apie tikrąsias lietuviškas vestuves ir kas dedasi, ypač lietuvybės atžvilgiu, po vestuvių... Ta proga Jūs laišku pasiteiravote, kiek pagal Bažnyčios mokslą vedusieji turėtų auginti vaikų? Straipsneliu atsakiau: „... tiek, kiek vaikų kiekvienai šeimai Dievas duoda...". Tą rašinį priėmė *Ateities* redaktorius kun. K. Trimakas. Jis tą atsakymą perdavė šešioms įvairios šeimyninės padėties ateitininkų poroms ir gavo jų atsakymus. Tik pirmoji pora paliko laisvę ir Dievo valiai: „Šitie klausimai kyla, kai mes ieškom atsakymo normose ir dėsniuose, užmiršdami, kad yra gyvas ir mus mylintis Dievas. Jis žino mūsų problemas ir padės jas išspręsti, nenusikalstant jam, jei turėsime gerą valią". Penkios poros, kaip Betliejaus užeigų savininkai, nepramatė priimti jiems Dievo siunčiamų kūdikių; mano argumentus tarsi grūdus sumalė į miltus. Pamenu — Jūs buvote nustebintas tokia ateitininkų reakcija ir pasakėte, kad reikia dar ta tema rašyti... Pagalvojęs tariausi ne mano „biznis" apie šeimų problemas rašyti. Taip ir liko vaikų skaičiaus šeimoje klausimas iš mudviejų pusės užmestas.

Dabar Tamsta jau šeimos — dviejų vaikučių tėvas, priminėte Dievo ir Bažnyčios už gausesnes šeimas argumentus ir savų mediciniškų ir lietuviškų pridėjote. Pagarba ir dėkingumas Jums už tai!

Šia proga knieti ir savo „trigrašį" — tikrą atsitikimą pateikti.

1977 metais man buvo lemta vykti į „Grand" ligoninę Chicagoje akies operacijai. Pirmoje man paskirto kambario lovoje gulėjo jaunas vyras su gipso kauke ant veido. Prie to ligonio budėjo porelė „modernesnių" draugų ir vienas paprastesnis, darbo rūbais apsivilkęs, jaunas vyras. Ta trejukė visą dieną išbuvo prie savo draugo ligonio, jam pagelbėdami, pasikalbėdami ir žaisdami. Greit pastebėjau, kad tas „paprastesnis" vyras nepaprastai, motiniškai ligoniui paslaugus ir nuoširdus. Kai tie du išėjo kavos gerti, trečiasis priėjo prie manęs ir paklausė, kokiai operacijai čia atvykau? Atsakiau katarakto. Jis, giliau atsiduseęs, pasakė:

— Kai aš buvau pirmas ir vienintelis vaikas šeimoje, mano motinai padarė abiejų akių katarakto operaciją. Po to ji visai apako... Nežiūrint tos nelaimės, mūsų šeimoje gimė dar keturi vaikai...". Atsakiau jam: „Dabar suprantu, kodėl tu taip gražiai išauklėtas...". Ilgiau mudu nekalbėjome. Tuomet gulėdamas ligoninėje mąsčiau ir vėliau prisimindavau tos šeimos tėvą ir neregę motiną, kaip jie priėmė Dievo siunčiamus penkis vaikus ir juos auklėjo. Vėlai vakare tas vyras atsisveikino su savo ligoniu draugu ir su manimi. Paklausiau, ar jis vyksta dabar namo? Atsakė: „Ne. Aš gyvenu toli nuo Chicagos. Pernakvosiu pas pažįstamus ir ryt rytą pradėsiu dirbti". „Telaimina tave Dievas!" ištariau jam. Baigiu šį laišką kitos ateitininkų poros žodžiais:

— Išauginkime tuos (vaikus), kuriuos turime (nežiūrint skaičiaus), tikrais krikščionimis, lietuviais, vadovaudamiesi krikščioniška sąžine bei morale".

Laimink, Dieve, visas, ypač jaunas Sidriukų ir kitas mūsų lietuviškas šeimas!

Petras Kleinotas, S.J.

STUDENTAI

VISA ATNAUJINTI KRISTUJE?

Vilius Dundzila

Vokiečių vaidinimas „Pavasario pabudimas“ (*Fruehlings Erwachen*) vaizduoja pasikeitimus jaunų žmonių gyvenime. Didelę dalį jaunuolių gyvenimo užima mokykla, vaizduojama su visomis problemomis. Mokyklos ir ateitininkų problemos yra panašios. Vienoje scenoje, vaizduojančioje mokytojų tarybos posėdį, iškyla reikalas apginti mokyklos vardo garbę, nors pati mokykla yra pakrikusi. Vienas mokytojas pasiūlo: „Aš ilgiau nebegaliu susivaldyti, nepasakęs, kad jau tikrai atėjo laikas kur nors langą atidaryti“(1). Vaidinime langas vaizduoja atsinaujinimo pradžią, o vėjas — atsinaujinimą. Mokytojai dėl to pasiūlymo piktai susiginčija. Kai kurie nori visus langus atidaryti, o kiti — užmūrinti. „Liberalai“ nori viską sutvarkyti, o „konservatyvūs“ bijo, kad mokinių šeimos, sužinojusios tikrą mokyklos padėtį, jos neberems, nors ir viskas būtų pakeista. Rektorius pasipiktinimą sustabdo, sakydamas: „Mano nuomone, nėra ko iš oro tikėtis“(2). Jis tada primena visiems mokytojams, kad studentų skaičius ir valdžios parama mažėja, rūpindamasis tą pakeisti. Mokytojams nerūpėjo auklėjimas ar dėstymas, bet tik skaičiai ir pinigai.

Mes, ateitininkai, turime panašią problemą. Per dažnai rūpinamės skaičiais ir pinigais, nepagalvodami, ar atliekame mūsų uždavinį: visa atnaujinti Kristuje. Bandydami visiems įtikti, iš religinės brendimo organizacijos padarome socialinį klubą.

Negali būti kitokių šalutinių rūpesčių, nuklaidinančių mūsų nuo atsinaujinimo. Galime tokių rūpesčių išvengti sąmoningai susikaupdami, kad palaipsniui iš naujo išnagrinėtume ir įgyvendintume mūsų šūkį — tikslą. Tai reikia atlikti pirma asmeniškai ir tada organizaciniai. Tiesa, šūkį reikia nuolatos nagrinėti ir įgyvendinti, kad nuo jo neatitoltume. Irgi negalima neapgalvojus priimti šūkio, nes tada neįgyjame gilesnio, pačių išrasto supratimo.

Taigi, ką reiškia visa atnaujinti Kristuje?

Klausimas tikrai nelengvas. Dažnai cituojamas šv. Pauliaus laiškas efeziečiams, manant, kad šūkis iš ten paimtas. Deja, tai ne tiesa. Paulius aiškina Dievo norą visa suvienyti, ne atnaujinti, Kristuje, pasaulio pabaigai atėjus:

> Jis dosniai apreiškė mums savo malonę
> su įvairiopa išmintimi ir sumanumu,
> paskelbdamas mums savo valios paslaptį,
> kaip jis panorėjo iš anksto nutarti jame,
> amžių pilnybei atėjus,
> visa, kas yra danguje ir žemėje,
> iš naujo suvienyti Kristuje, tartum galvoje (3).

Aiškiai Dievas tai padaro.

Ir dar yra antra šūkio citata. Šūkis iš tikrųjų paimtas iš popiežiaus šv. Pijaus X 1903 metų encikllikos. Pijus nagrinėja atsinaujinimą, kviesdamas katalikus religiniai, doriniai ir socialiniai atsinaujinti. Jis ragina visa atnaujinti Kristuje.

Vėliau ne per klaidą atsitinka, kad profesorius Stasys Šalkauskis, išsamiai nagrinėdamas ateitininkų ideologiją, aiškiai apibrėžė šūkio reikšmę: „... kaip katalikai, ateitininkai privalo įsigyti tikro religingumo ir pasiruošti plėsti religinį katalikišką supratimą lietuvių visuomenėje(4).

Ir kunigas Yla yra apibrėžęs šūkio reikšmę. Jis šūkio žodžius atskirai nagrinėja, atsižvelgdamas į jų kristocentrišką, visuotinę ir apaštalinę prasmes(5). Jo būdas priimtiniausias, nes palaipsniui siekia suprasti kiekvieną šūkio dalį atskirai. Tačiau trūksta Šv. Rašto paramos, kuri gan svarbi, nes „Visas Raštas yra Dievo įkvėptas ir naudingas mokyti, barti, taisyti, auklėti teisume, kad Dievo žmogus taptų tobulas, pasiruošęs kiekvienam geram darbui“(6).

Prieš pradedant svarbu paminėti Hans Kueng pastabą apie evangelizaciją: „ ‚Atėjo metas, prisiartino Dievo Karalystė. Atsiverskite ir tikėkite Evangelija!‘ Šios trumpos frazės iš Evangelijos pagal šv. Morkų pradžios (Mk 1:15) yra pasakanti Jėzaus tikrųjų siekinių santrauka“(7). Ši skubos mintis ir tikėjimo santrauka, nesuskaitomai daug kartų tiesioginiai ir netiesioginiai kartota Naujame Testamente, turi būti vyraujanti mintis omenyje, nagrinėjant ateitininkų šūkio reikšmę, nes tai aiškiai yra Kristaus, tad ir Romos katalikų bažnyčios, mokymų centre.

Pirma, visuotinė šūkio reikšmė, pagal kunigą Ylą, yra „jog visa, kas vyksta gyvenime, yra palenkta Kristui ir jame randa savo tikslą bei prasmę“(8). Mintis apribota, nes tinka tik Kristų tikinčiam žmogui. Mes žinome, kad Dievas viską per Kristų sutvėrė: „Visa per jį atsirado“(9). Todėl, „visa“ šūkyje kreipiama į *visatą*. Panašiai, nes „Žmogaus Sūnus atėjo ieškoti ir gelbėti, kas buvo pražuvę“(10), visa kreipiasi tik į atskirtusius nuo Dievo Dievo kūrinius. Jėzus atėjo mus, atkritusius žmones, atvesti pas Dievą. Žodis visa, tad, reikalauja mums atsiduoti Kristui ir kitus pas Jį vesti. Nevalia rinktis, kam mes norime kelią rodyti, nes Jėzus įsakė eiti pas „visų tautų žmones“(11), arba eiti į „visą pasaulį“ skelbti evangeliją „visai kūrinijai“(12). Po truputį visi krikščionys palies visus žmones. Bet viskas prasideda nuo savęs.

Antrą apaštalavimo reikšmę Kristaus žodžiai šimteriopai geriau išaiškina, negu kunigo Ylos: „Eikite į visą pasaulį ir skelbkite Evangeliją visai kūrinijai“ (13) arba „Tad eikite ir padarykite mano mokiniais visų tautų žmones, krikštydami juos vardan Tėvo, ir Sūnaus, ir Šventosios Dvasios, mokydami

laikytis visko, ką tik esu jums įsakęs"(14). Kaip tai padaryti? Kristus įsako skelbti jo evangeliją — apaštalauti. Tai ir viskas. Tačiau, prieš skelbiant evangeliją, manyčiau, kad būtų gerai ją išmokti. Kitaip sakant, lavinamės ir laviname. Negalima kitų pamiršti, nes šv. Paulius laiške galatams rašo: „... stenkitės vieni kitiems su meile tarnauti"(15). Yra vienas pavojus: pasitaiko, kad viena sakome ir kita darome. Tinka paminėti amerikiečių posakį, nors ir anglų kalba, nes gero vertimo nėra: practice what you preach. Todėl būtina ir giliai įgyvendinti ir suprasti tikėjimą, tada jį žodžiu skleisti. Nepamirškime, kad tikėjimą skelbiame savo gyvenimu ir darbais.

Trečia kristocentriška reikšmė yra svarbiausia, nes tik Kristus užtikrina išganymą — amžinąjį gyvenimą:

Dievas taip pamilo pasaulį,
jog atidavė savo vienatinį Sūnų,
kad kiekvienas, kuris jį tiki, nepražūtų,
bet turėtų amžinąjį gyvenimą...
Kas jį tiki, tas nebus pasmerktas,
o kas netiki, jau yra nuteistas už tai,
kad netiki viengimio Dievo Sūnaus.(16)

Todėl ne tiesa manyti, kaip daug kas, jų tarpe ir ateitininkai, mano, kad galima išsigelbėti darbais. Šv. Paulius apie tai net rašo: „Jūs gi esate išgelbėti malone per tikėjimą, ir ne iš savęs, bet tai yra Dievo dovana; ir ne darbais, kad kas nors nesigirtų"(17). Kristocentriškas uždavinys yra tikėti ir tikėjimą skelbti. Pabrėžiu tikrąjį tikėjimą per Jėzų pas Dievą platinti. Mūsų uždavinys išsipildo tik Kristuje.

Naujai įvertinę šūkį, privalome jį sujungti. Ir tai padaryti tereikia tik trijų žodžių: visa atnaujinti Kristuje. Šūkis negali būti daugiau suprastintas ar sutrumpintas. Taigi šūkis įsako tikėti ir kitus įtikinti ir vesti pas Kristų.

Taip pat privalome šūkį įgyvendinti. Bet mes negalime šūkį sekti vien dėl to, kad jis mūsų idealas. Tai būtų nekrikščioniškas, dehuminazuojantis nesusipratimas. Šūkis tegali mums tik rodyti kelią į mūsų tikrą idealą, Kristų. O Kristus nori, kad mes žmonėms tarnautume su meile, kaip šv. Paulius rašo efeziečiams. Todėl taip reikia įrodyti savo tikėjimą.

O kaip pradėti visa atnaujinti Kristuje? Pradžia su malda — geriausia pradžia, nes „Prašykite ir gausite. Ieškokite ir rasite. Belskite ir jums bus atidaryta. Kiekvienas, kas prašo, gauna, kas ieško, randa ir beldžiančiam atidaroma"(18). Nemanykime, kad be Dievo malonės ir palaimos bet kas bus atnaujinta. Atsimindami, kad, kaip Paulius rašė laiške efeziečiams, Dievas viską iš naujo suvienija Kristuje.

Irgi nepamirškime šūkio dviejų lygių: asmeniško ir organizacinio. Pirma mes patys turime tikėti Kristų ir tai įgyventi. Įgyvendami tikėjimą, kitiems įrodome tikėjimą. Tada žodžiu išpažįstame Kristų, rodydami kitiems, pradedant su kitais ateitininkais, kelią. Organizacija turi panašiai padaryti: pati pasitaisyti, nariams padėti įtikėti ir nariams padėti kitus įtikinti. Negalime pamiršti eiti ir skelbti evangelijos, kaip per dažnai pamirštame. O tas apaštalavimas nėra savaime suprantamas „stebuklas", bet rūpestingai atliekamas.

„Jeigu lūpomis išpažinsi Viešpatį Jėzų ir širdimi tikėsi, kad Dievas jį prikėlė iš numirusių, būsi išgelbėtas. Širdimi priimtas tikėjimas veda į teisumą, o lūpomis išpažintas — į išganymą".(19)

Tad, visa atnaujinkime Kristuje!!!

1. Frank Wedekind, „Fruehlings Erwachen, Der Marquis von Keith" (Muenchen: Wilhelm Goldmann Verlag, 1968), psl. 51.
2. Ten pat, psl. 52.
3. Ef 1:8-10.
4. Stasys Šalkauskis, „Ateitininkų ideologija" (Putnam, 1954), psl. 85.
5. Stasys Yla, „Ateitininkų vadovas" (Putnam: Ateitininkų Federacija, 1960), psl. 69.
6. 2 Tim 3:16, 17.
7. Hans Kueng, „The Church", vertė Burns and Oates Ltd. (Garden city: Image Books, 1976), psl. 71.
8. Yla, ten pat, psl. 69.
9. Jn 1:3a.
10. Lk 19:10.
11 Mt 28:19.
12. Mk 16:15.
13. Ten pat.
14. Mk 28:19, 20a.
15. Gal 5:13.
16. Jn 3:16.
17. Ef 2:8, 9.
18. Mt 7:7, 8.
19. Rom 10:9-10.

Eilėraščiai

Lina Palubinskaitė

EDELVEISS

Atradau Jį
kaip šerkšną
edelveisso
aukštai kalnuos.
Kur vėjas
taršė plaukus
ir dangus
švietė
primerktose akyse.
Pakilau —
toli aukštyn,
susitiko akys.
Žinojau tada
— nenusisuksiu.
Mano širdis
pasiliks:
su edelweiss,
su kalnais,
su Juo.

DRAUGEI

Naktis užgulė
mus —
Ir diena tik prisiminim...
Mes skriejam,
mes skriejam
per miestą,
apsuptos
medžių, namų ir šviesų...
Mes tamsoje
vienos —
Jaučiame vėją
ant nuogų pečių.
Mes skubam,
mes skubam,
nuo tamsos,
nuo miesto
į kraštus
šiltų vasaros vėjų.

NUTILUS MUZIKAI (J.Š.)

Kitas pavasaris atėjo.
Atrodė —
vėjas daug švelnesnis pūtė
ir saulė leidosi
ne taip ankstyvą dieną.

Einu gatve
tokia nykia, tuščia.
Klausau —
išgirsiu muzikos garsus,
kuriuos anksčiau girdėdavau...
Bet muzikos neišgirdau.

Miestas bluko.
Gatvė ir dangus pilkėjo
Ir magnolijos medžiai
išsirikiavę eilėmis —
pilki,
nes jie dar nežydėjo.

Atsisėsiu
ant šalto, pilko akmens.
Ir lauksiu,
kol saulė besileidžianti oranžiniai ryški
perdažys mėlyną dangų.
Magnolijos žydės —
Ir gatvė švies spalvoms —
Ir lauksiu,
lauksiu muzikos,
bet jos daugiau jau negirdėsiu.

PAJŪRY

Nusigręžiu nuo jūros —
kur vėjas
ir vanduo
susitiko
glostyti mane.

Bėgu tolyn
kaip vaikas (bijantis jūros).
Išsigandęs bangos,
kad nepagrobtų,
nenuneštų
tolyn,
tolyn nuo miesto.

Sėdžiu krante,
o miestas
spaudžiasi man prie pečių.
Stebiu
vandenį, grįžtantį atoslūgiu
į jūrą.

Lina Palubinskaitė 1981 m. rudenį pradėjo studijuoti Clevelando meno institute. Už šiuos eilėraščius 1980—1981 m. Ateities jaunimo konkurse ji laimėjo pirmą moksleivių poezijos premiją.

STUDENTAI TARP ŽEMĖS IR DANGAUS

Edis Razma sutiko redaguoti *Ateities* studentų numerį. *Ateities* Jubiliejiniame kongrese svarstydami apei savo uždavinius tautinės kultūros srityje, studentai apsisprendė išleisti studentišką *Ateities* numerį.

Saulius Kubilius lankėsi savo „tėviškėje" Australijoje ir keletą kartų viešuose parengimuose skaitė savo eilėraščių. Po atostogų sugrįžo Romon toliau studijuoti ir dirbti Vatikano radijo lietuviškoje programoje.

Ramunė Kubiliūtė baigė bibliotekininkystės studijas Chicagoje ir gavo darbo Waukegane. Jos redaguotas „Akademines prošvaistes" *Drauge* perėmė **Ginta Remeikytė.**

Vita Musonytė-Aukštuolienė IV Mokslo ir Kūrybos simpoziume Chicagoje psichologijos sekcijoje skaitė pranešimą „Kaip dvikalbiai vaikai atsimena žodžių sąrašus vienoje ir dviejose kalbose". Šiuo metu ji atlieka psichologijos internato stažą Hines veteranų ligoninėje, kurioje pirmuosius 3 mėnesius jos instruktoriumi psichiatriniame skyriuje buvo dr. Kęstutis Trimakas.

Vytas Narutis IV Mokslo ir Kūrybos simpoziume Chicagoje chemijos sekcijoje skaitė pranešimą „Hidrofobinė sąveika".

Rita Bureikaitė ir **Gintaras Gružas** iš Los Angeles atvyko į IV Mokslo ir Kūrybos simpoziumą Chicagoje.

Jonas Kuprys, ruošdamas magistro tezę fotografavimo mene, kartu dirba *Draugo* spaustuvėje, paruošdamas knygas ir žurnalus spausdinimui.

Daivos Markelytės apysaka ir **Gintos Remeikytės** eilėraščiai buvo vertinami Chicagos jaunimo ratelyje 1981 m. gruodžio 19 d.

Rita Rudaitytė ištvermingai redaguoja jaunimo skyrių „Jaunimo Žiburiai" torontiškuose *Tėviškės Žiburiuose.*

Neries Mėlynytės (slapyvardis) apysaka „Zuikis kryžkelėje" laimėjo studentų prozos premiją *Ateities* konkurse. Paaiškėjo, kad tos apysakos autoriai buvo du: **Vilija Dėdinaitė** ir **Linas Palubinskas.** Vienas didžiųjų kūrybinio proceso paslapčių iki šiol liko neišaiškinta: kaip juodu kūrė šią apysaką, vienas studijuodamas Chicagoje, o kita — New Yorke. Telefonu, telepatija, ar dar kitaip?..

Tokias ir panašias studentiškas žinias prašome siųsti *Ateities* redakcijai.

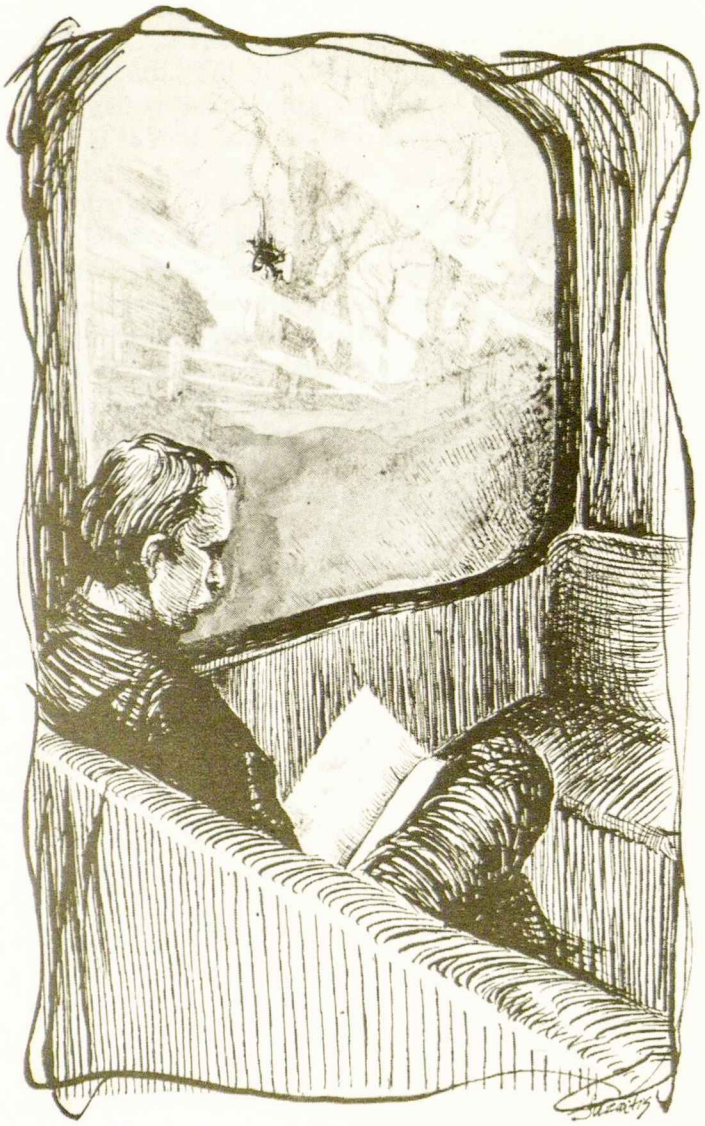

KELIONĖ

Linas Palubinskas

Iliustracijos Kristinos Juzaitytės

Pro purviną traukinio langą matosi jau pažįstama mažo miestelio traukinių stotis. Šalia esančiame lauke sukinėjasi paauglių grupė. Ilgos kojos, apšepę rūbai, balti dantys. Spardo sviedinį, stumdosi, šaukia, juokiasi. Nėra rūpesčių. Už lango pulsuoja jaunas džiaugsmas. Traukinyje sėdintis keleivis priploja pasimaišiusią musę prie lango. Per musės paliktą dėmę negali matyt, bet lango kampuose dar sūkuriuoja vaikinų grupės. Per kokį nors plyšį laša jų juokas. Keleivis dar kartą trenkia į langą.

— Kas tau užėjo? — lyg per nosį paklausė senutė, šalia jo skaitanti laikraštį. — Dar sudaužysi. Kels vėl važiavimo kainas, kad galėtų už stiklą užmokėti. Lyg dabar neužtenkamai brangu... Tu pasiutai! Ramiai skaitau sau laikraštį, o ans langą daužo. Nu, jei ne vienas, tai tada kitas atsiradęs išdauš.

— Bet jie... Ar nesupranti? Aš pats toks būdavau. Toks laimingas. Neturėjau rūpesčių, nes nežinojau, kuo reikia rūpintis. Kažkur skaičiau, kad jie irgi nežino. Kas iš jų bus? Argi tavęs neliečia? Keleivis pasiduoda, staiga pats nesuprasdamas, kodėl musę po visą langą ištrynė. Senutė į jį pasižiūri su susidomėjimu. Traukinio gilumoje pasigirsta balsas, pranašaudamas greitą traukinio išvažiavimą. Lauke garsiakalbiai nežmoniškais balsais patvirtina pranašystės teisybę, ir iš stoties pastatėlio pasipila žmonių masė. Grūdasi į traukinį, stumdosi, rimti veidai, isteriška baimė. Lyg nebūtų visiems laiko, lyg nebūtų visiems vietos. Lyg būtų bet kam svarbu. Keleivis atsilošia sėdynėje ir bando atsiminti savo pirmą kelionę traukiniu.

— Iš kur tu? Tikrai ne iš čionai. Kirtis. Kalba gera, bet keistai kirčiuoji. Iš kur? — Vėl ta senutė su šnypščiančiu balsu. Mažos akutės blizga abipus nosies. Balti plaukai, raukšlės, nesimato lūpų. Bet ta nosis! Lyg būtų priklausius milžinei. Bet milžinė susitraukė ir paliko mažas kojytes, smulkias rankas, gražų veidelį. Tik nosis nesusitraukus viską slepia, viską gadina. Iš tikrųjų negadina, nes ta nosis įspūdinga. Įdomu pažiūrėt... Kaip būtų čiaudėt per tokią nosį? Keleivis, nusišypsojęs į nosies pusę, nutaria būti paslaptingu.

— Mano praeitis neįdomi. Sakykime, kad iš toli keliauju ir kad seniai pradėjau. Taip, seniai bėgu. Kuo seniau, tuo geriau. O iš kur jūs?

Nosis šyptelėja, atsakydama jo šypsenai.

— Iš netoli nuo čia. Iš savo jaunystės iki dabarties. Daug laiko, mažai atvažiuota, mažai atsiminta. Prie miško žaidimai, aišku, tik žaidimai. Nieko rimto. Dabar jau toli, ne vieta, o tie laikai. O jis, jis buvo man paskutinis. Vardas tau nieko nepasakys, bet man jis paskutinis. Gal jau ir man laikas... Nosis lyg ir suvirpa.

— Touché — pasako keleivis be sarkazmo, ir atsisuka žiūrėti pro langą. Aplink musės išterliotas liekanas matosi miškai ir pievos, vaizdai įžiūrėti paskirų medžių. Po kiek laiko tamsa apgaubia viską. Keleiviui nusibosta žiūrėti laukan. Pažiūri į senutę, kuri slepiasi už laikraščio.

— Žinai, šitas bėgimas yra keistas užsiėmimas. Iš pradžių bėgam nuo tėvų, nuo meilės, nuo baimės. Tada į paslaptį už sekančio vingio, į ten, kur horizonte subėga geležinkelio bėgiai. ... Į ten, kur staiga viskas bus gerai ir nereikės toliau bėgti. Spėjam. Nežinom. Bėgam. Bet ką prabėgam? Gal reikėtų išlipti, pažiūrėti? — Keleivis, nevykęs filosofas, pats susimaišęs nutyla.

Ieškodamas atsakymo, žiūri pro langą, akis įbedęs

Ateities jaunimo 1980-1981 m. konkurse premijuota apysaka

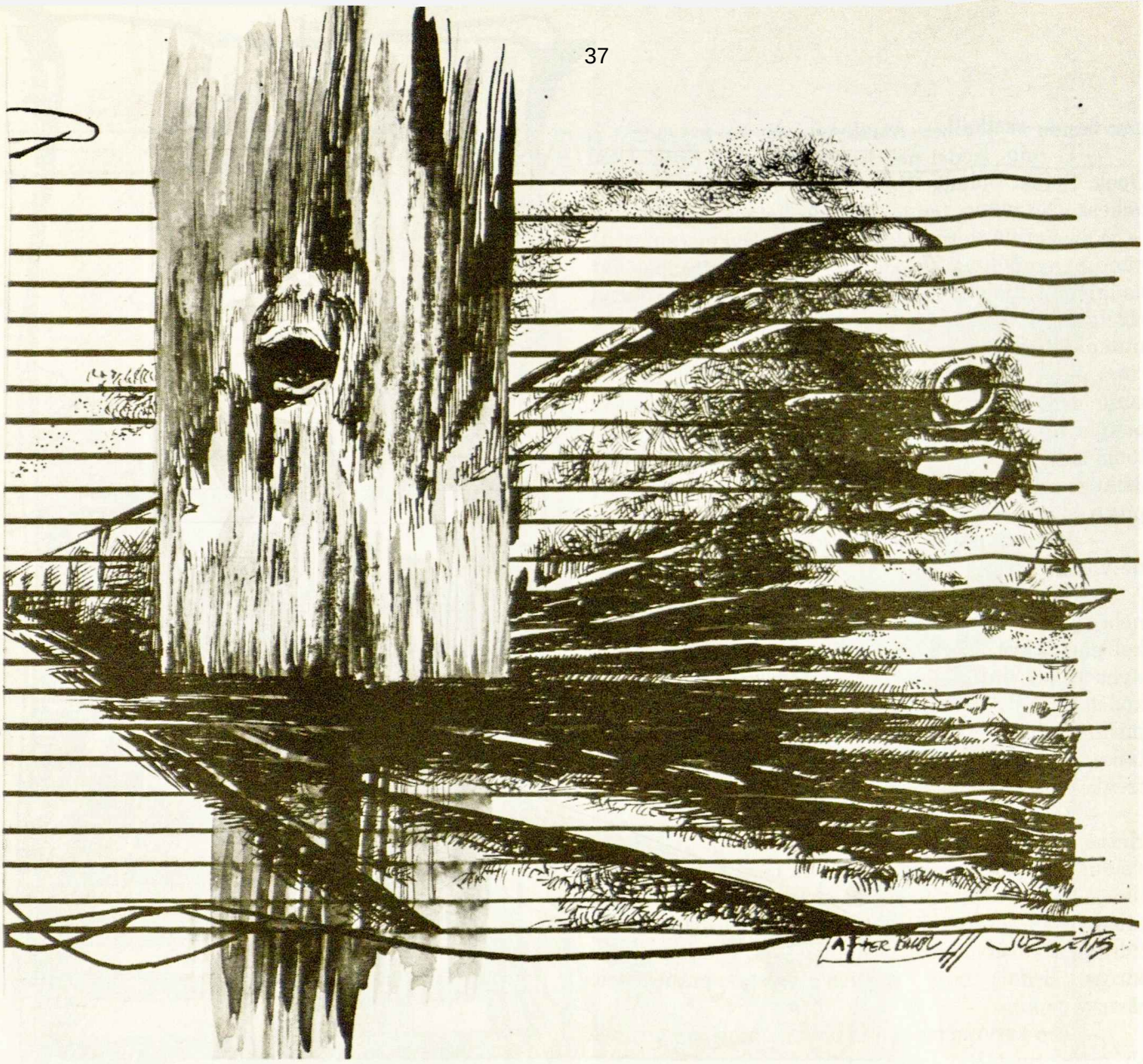

į tamsą. Tamsą galima matyti net per musės liekanas. Senutė nenuleidžia laikraščio.

— Prabėgam daug ką. Kažkada buvo mergina... Didelė. Graži. Didesnio gražumo vargu ar rastum. Tais laikais maistas buvo pigus, dangus mėlynas, ir ši mergina dar graži. Net nosis tiko. Tikrai. Graži buvau... Ir ši mergina džiaugėsi gyvenimu. Prie miško su draugais. Mieste su draugu. Viskas vis tik žaidimai. Bet praėjo viskas. Ir sena, suvytusi, susitraukus. Visi dingę, mirę suvytę. Jis tik neseniai, bet ir jis viską prabėgo, net tos merginos grožį. Vis tik žaidimai. Nieko rimto. Aišku. Mirė senas, bet negyvenęs. Dabar ta mergina vejasi prabėgtą ir prabėgusį gyvenimą. Sekančiame mieste. O gal sekančiame po to... — Laikraštis nutyla.

Keleivis bando žiūrėt savo lange atspindžiui į akis, bet tas vis nusisuka. Už atspindžio sėdi graži, didelė moteris su liūdna išraiška. Keleivis ruošiasi jiems pamojuot, bet šviesa staiga sudrasko iliuziją. Traukinys sustoja stotelėje, panašioje į tą, iš kurios išvažiavo. Senutė atsistoja, sulanksto laikraštį. Grakštesnė, jaunesnė. Staiga milžiniška ir graži, gyva. Dingsta. Pasirodo lango kampe, jau lauke. Pamojuoja, šypsosi. Balti dantys, juokas, ilgos kojos. Ji dingsta už musės dėmės, o aplink ją sukasi jauni, kaip angelai. Jis staiga pasiilgsta senutės, jos nosies, jos prarastos jaunystės. Žada siųsti rožių. Atsilošęs sėdynėje, pavydi jai: gal jis irgi turėjo išlipt iš čia tik trumpam sustojusio traukinio? Užbaigti kelionę? Per vėlai, nes traukinys jau rieda. Jau nebegrįš į tą stotį... Ne šitą kelionę. Ją palikęs praeityje, keleivis užminga.

Pro purviną traukinio langą matosi jau priprasta mažo miestelio traukinių stotis. Kodėl jos visos tokios pačios? Šalia jau gerokai apdžiūvusios suplotos musės jis mato bestovinčią mergaitę. Gal ji laukia traukinio. Jį pamačius bežiūrintį, pamojuoja. Jis atidaro langą.

— Koks čia miestelis? Ir kur tu keliauji? Galėtume kartu. Gražus turbūt miestelis, graži ir tu, bet. Tamsu, žinai. Reikia patikrinti svetimoj šviesoj. — Sumišęs nutyla. Ji nusijuoka.

— Aš dar niekur nevažiuoju, bet žiūriu, kaip kiti lekia jau nebegrįžti. — Tada pasako jam miestelio vardą, o traukinys rieda. Ji mojuoja, tada papučia bučkį. Jau per vėlai išlipti. Širdis virpa, staigus ilgesys. Keleivis uždaro langą. Atsisėda, ilgisi. Šviesos sublizga į akis. Atsibunda.

Galas kelionės. Išlipęs didmiesčio stotyje keleivis apsidairo. Nejauku. Didelė vieta, kažkaip nusistovėjus aplinka. Keičiasi, bet tik įprastu tempu į įprastais būdais. Kampe sėdi dvi moterys su ligos iškraipytom kojom ir pasidavusiom išraiškom. Vaikai į jas pirštais rodo, stebisi. Aplink skuba beveidžiai skubantys. Ant suolo sėdi studentas ir bijo sūkurio, kuriam jo jokia teorija neparuošė. Susiduria du pažįstami, bet nedrau-

gai, bando susikalbėt. Atsakymai vis tie patys.

— O taip. Kodėl ne? Bet tikrai rytoj. Spėk. Dėk. Duok. Šluok. Spiauk. Rauk. Plaukus, bet parko žolės neliesk. Čia mano, ten jo. Tikimės lietaus, nebus golfo. — Ši paskutinė stotis keleivį gąsdina. Dvi merginos: už kūno panaudojimą gauna šimtinę, už nuotraukas dar daugiau. Už sielą niekas nei cento nesiūlo. Policija elgetą į gatvę išmeta. Mašinos laksto. Jauni darbininkai laukia autobuso. Darbo išvarginti, jie tyli ir tuščiom akim žiūri į gatvę, galvodami apie tai, kas ant stalo bus, apie šiltą žmonos glėbį. Keleivio akys pakyla nuo susikuprinusių alkoholikų, pasigėri aukštom auksinėm lubom, didinga architektūra. Pasidžiaugė miestiečių drabužių įvairumu, tada stoja į eilę pirkti bilieto atgal į ten, iš kur atvyko.

— Noriu grįžti. Nesvarbu, kiek kainuoja. Čia man ne vieta.

— Atsiprašau, bet tai neįmanoma. Traukiniai nebegrįžta tuo pačiu keliu. Ne, ne. Jūs turėsit palaukt, kol pasitaikys proga kitu keliu grįžti. Gali būt gana ilgas laikas: dažniausiai išvyksta tik seni. Dievas žino, kodėl grįžt į tuos miestelius. Ten nuobodu, kaip pati mirtis. Siūlyčiau pasikalbėt su viršininku, bet šiuo laiku tai aš. Gaila. Sekantis? — Keleivis su kumščiu trenkė stiklą. Už jo pakyla pusiau rimtas balsas.

— Dar kartą! Sudaužyk jam snukį! Ar bent sau riešus supiaustyk, durniau! — Apsisuka nesidomintys veidai, pasižiūri, nemato. Keleivis bėga per stotį. Čia didelė vaikų aikštelė: vaikai dideli ir žaidimai nesustoja. Šoka į traukinį, bėga prie tos pačios sėdynės, kurioje atvažiavo, sėda, uždaręs akis, dūsauja. Traukinys rieda, nors nebuvo balso, pranešančio išvažiavimo.

— Pro purviną traukinio langą matosi jau priprasta mažo miestelio traukinių stotis. Šalia trupančių musės liekanų stovi mergaitė. Ji pamojuoja keleiviui.

— Tai jau grįžai? Ar nepatiko tolimos vietos? — Su pirštu ir akies mirktelėjimu pakviečia keleivį laukan. — Lipk per langą pas mane. Papasakok. Bus smagu. Kaip miestas? Geriau nepasakok. Čia ramu ir malonu. Ateik. Ateik pas mane.

Keleivis dar kartą trinktelėja į stiklą, ir nubyra visos musės liekanos. Visai pradaręs langą, lipa į lauką. Jį sutinka šiltos rankos ir baltai blizganti šypsena. Milžiniška moteris jį nukelia nuo aukšto slenksčio. Tvirtai laikomas, keleivis užsimerkia. Lieka tik šiltas glėbys ir moters juokas. Juokas, per kurio griausmą girdisi dūžtantis stiklas ir traukinio ūžimas.

— Pasiuto! — Policininkas žiūri į suplotą kūną šalia bėgių. Ar jūs jį taip ir radot?

— Taip. Krito. Ar gal ir šoko. Kaip musė, net sparnai iš švarko pasidaro. Kai kurie skrist neišmoksta... Gerai, nejuokausim. Kodėl šoko? Nežinau. — Paauglių grupė palieka savo radinį ir grįžta prie spardymo, stumdymosi, juoko. Ilgos kojos, apšepę rūbai, balti dantys.

— Jie nežino. — Sau policininkas patvirtina ir akimis seka toliau lekiantį traukinį. Nueina prie mašinos pašaukti ko nors, kas suvalytų suplotas liekanas.

Traukinyje milžiniška moteris nuo lango nuvalo

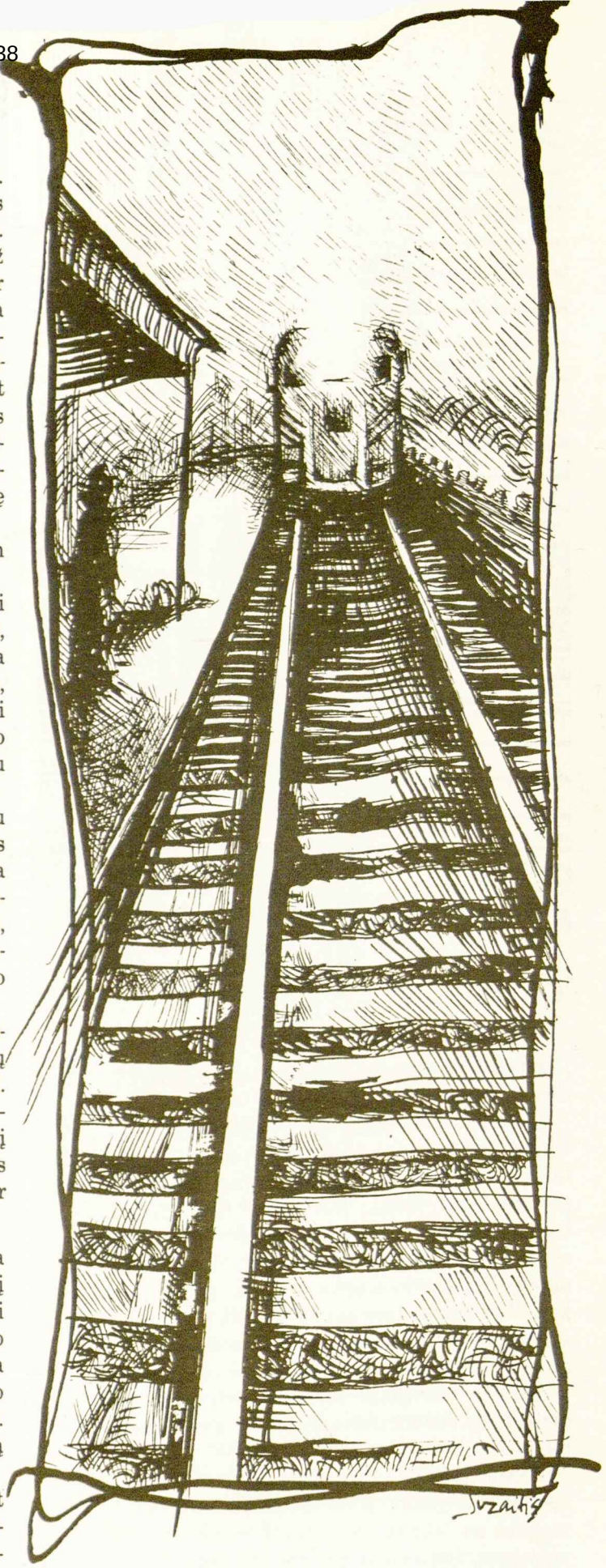

kažkokią dėmę. Per didelę nosį pasuka žiūrėti į pralekiančią tamsą. Keleivė pasiilgsta to vyro su keistu kirčiavimu. Gal jis rado laimę, išlipęs toj pereitoj stoty? Moteris pavydi, bet per vėlai grįžti. Traukinys toliau rieda. Ji pasižiūri į lange atsispindintį savo veidą ir pagalvoja, kiek neprabilęs veidas vis tiek gali pasakyti. Kaip tas vyras... Bet per vėlai, ir keleivė, jį palikus praeityje, užminga.

ATŽALOS

Iliustracija Viktutės Venclovaitės

ATOSTOGOS

Ar jūs galėtumėt įsivaizduoti šiuos metus be vasaros stovyklos. Turėti mokyklą visus metus? Aš tai tikrai negalėčiau. Vasara man yra poilsio metas. Vasarą man yra ypatingai smagu. Nereikia daryti, ko nenori, ir gali patinginiauti, nes nereikia keltis 7 val. ir eiti į mokyklą.

Vasaros metu galima su tėvais geriau susipažinti, nes nesi visą dieną mokykloje ir gali su jais ir seneliais daugiau padraugauti. Taip pat geriau suartėji su draugais, nes turi daugiau laiko praleisti kartu.

Jeigu aš vieno dalyko laukiu vasaros metu, tai yra stovyklos. Stovykloje yra taip smagu. Galima sportuoti visą dieną, lavinti savo protą, klausant paskaitų ir dalyvaujant diskusijose. Išmokti visokių dainų ir kaip greitai pasiruošti pasirodymui. Bet smagiausia dalis stovyklos yra susitikti senus draugus, susipažinti su naujais draugais ir su jais praleisti laiką. Tada, kai važiuoji į kitą miestą su sporto komanda ar su choru, turi su kuo padraugauti ir pasikalbėti.

Vienas dalykas, kuris man nepatinka, yra, kad vasara per greitai praeina ir vėl reikia pradėti galvoti apie mokyklą. Ir vėl tas pats darbas mokykloje diena iš dienos. Ir kai pagalvoju apie vasaros atostogas ir kaip smagu buvo, liūdna, kad ji greit neateis.

Ramūnas Balčiūnas

TAUTYBĖ IR PILIETYBĖ

Pilietybė... yra pasirenkama apsisprendimu arba pagal reikalą. Tautybės negalima pakeisti, o pilietybę galima.

Atsimenu, kai 1980 metų ateitininkų žiemos kursų metu, klausant Kęstučio Ivinskio paskaitos, įstrigo man giliai į širdį keli klausimai ir kilo keletas idėjų. Jisai mums stipriai pabrėžė skirtumą tarp tautybės ir pilietyvės.

Tautybė yra natūralus įgimtas dalykas, kuris yra perduotas tėvų, tai yra tavo kilmė, iš kur tėvai ir protėviai kilę.

Pilietybė yra kokios valstybės narys ar pilietis tu esi. Ji yra pasirenkama apsisprendimu arba pagal reikalą. Tautybės negalima pakeisti, o pilietybę galima.

Jei pilietybę keiti ar ji yra keičiama pagal reikalą, tai kur įeina sovietinė pilietyvė, kuri buvo „įvesta" prieš trejus metus. Tame „įstatyme" buvo pabėžta, kad visi žmonės, kurie gimė prieš 1940 m. dabartinėje pripažintoje Sovietų Sąjungoje, lieka automatiškai sovietų piliečiais nuo 1978 m. liepos pirmos, nesvarbu, kur kokioj valstybėj gyvena, ar jam patinka ar ne.

Jie dar pabrėžė, kad visi išeivių vaikai, kurie bet kur kitur gimę kitoj valstybėje, nors greičiausiai niekada neaplankė Sovietų Sąjungos, taip pat liko rusų piliečiais. Kokia čia logika?

Kadangi mes esame Šiaurės Amerikos piliečiai, mes turime savąsias pilietybes ir nėra įmanoma turėti dvigubą pilietybę, tai kam dabar mes priklausome?

Dabar daug žinių apie tai nebegirdime ir gal daugumas galvojame, kad visa tai buvo tik didelis juokas, bet yra įvykių, kur lietuviai buvo nuvažiavę į Lietuvą po 1978 m. liepos 1 d. ir turėjo įvairių problemų.

Vienas aštuoniolikmetis iš Kanados su savo motina nuvažiavo į Lietuvą, ir Sovietų Sąjungos valdžia jį nutvėrė ir užregistravo į savo kariuomenę prieš jo norą. Jie tvirtino, kad pagal jų įstatymus jaunuolis esąs jų pilietis. Jo motina nieko negalėjo jam padėti, bet sugrįžusi tuojau susirišo su Kanados valdžia. Ji dėjo visas pastangas, kiek buvo įmanoma, be to, rašinėjo laiškus Sovietų valdžiai, kol pagaliau po šešių mėnesių jos sūnų paleido.

Taip pat vienas labai gabus 21 metų vyrukas nuvažiavo į Lietuvą ir jį sulaikė du mėnesius. Rusai privertė jį lankyti universitetą ir perduoti įvairiausias žinias.

Gal rusai tai padarė, kad mus sujaudintų šia problema ar pagąsdintų, kad jie tikrai nejuokauja. O gal jie apskaičiavo ir įžvelgė problemų galimybes per Olimpiadą ir šiuo būdu numalšino bet kokias užsieniečių pastangas Sovietų Sąjungoje protestuoti prieš valdžią ir tautų priespaudą.

Iš tikrųjų aš norėčiau žinoti Sovietų Sąjungos tikslą, kodėl įvestas toks nerealus įstatymas. Aš tvirtai tikiu, kad nė vienas užsienietis visiškai nesutinka su tokiais nelogiškais reikalavimais.

Bernadeta Abromaitytė

TILTAS Į ATEITĮ

Vaikelis, mažytis
Atveria akytes,
Žiūri — koks didelis, nepažįstamas pasaulis...
Jis sujuda ir
Žengia ant savo ateities tilto.

Vaikas verkia; tyliai žaidžia;
Svajoja apie karalius ir baidykles.
Gėles renka, tėvams jas dovanoja,
Gyvenimas toks lengvas, gražus, linksmas, švelnus...
Šypsodamasis vaikas
Laisvai bėga toliau ateities tiltu.

Vaikas galvoja,
Skaitydamas knygas...
Kyla daug klausimų, daug minčių
Apie žemę, pasaulį, Lietuvą;
Apie gyvenimo vargus ir džiaugsmus.
Palengva
Žengia galvojantis vaikas
Toliau ateities tiltu.

Vaikas žiūri pro langą,
Kartais šypsosi, kartais ne.
Ir svajoja, kaip jis kada nors galės padėti
savo tėvų žemei.
Su sapnais, su praslenkančiais metais
Tas vaikelis vis artėja
Prie savo jaunystės tilto.

Vaikui krenta ašarėlės,
Jis vis trokšta, kad Lietuva tėvynė,
Kaip žmogaus gyvenimas, būtų laisva.
Vaikas žengia savo ateities tiltu, —
Žengia jaunystės tiltu:
Lietuvos vaikelis,
Jaunystės vaikelis.
Ateities jaunuolis.

Lora Vasiliauskaitė

VEIKLA

Dainavos jaunučių stovykloje: V. Kaufmanaitė, V. Rūbaitė, Z. Weesaw, R. Idzelytė, A. Rudytė, V. Gaižutytė, L. Damušytė.

NAUJIEJI VEIKLOS METAI

Torontas, Kanada

Sekmadienį, spalio 4 d. Toronto Stasio Šalkauskio kuopos ateitininkai oficialiai pradėjo savo naujų metų veiklą, organizuotai dalyvaudami 10 v.r. Mišiose, Prisikėlimo parapijos bažnyčioje.

Po šv. Mišių sekė agapė mažoj salėj. Kai visi tėveliai, sendraugiai, studentai, moksleiviai ir jaunučiai susirinko, prasidėjo Agapė su p. Kolyčiaus pasakyta malda. Dr. Gustainienė pravedė oficialią dalį. Ji pristatė jaunučių, jaunių ir moksleivių globėjus ir toliau kvietė Darių Čuplinską tarti žodį moksleivių vardu. Naujai išrinktas moksleivių pirmininkas Darius pristatė kitus valdybos narius ir laikraštėlio redakciją, ir truputį pakalbėjo apie numatytus planus. Vėl planuojama turėti rekolekcijų savaitgalį Wasagos stovyklavietėj gegužės mėnesį, nes pereitų metų rekolekcijos, kurias pravedė kun. Saulaitis ir ses. Ignė, buvo nepaprastai sėkmingos. Kaip įprasta, bus spausdinamas kuopos laikraštėlis „Pirmyn jaunime".

Dėl įvairių priežasčių, studentai dar nebuvo išrinkę naujos valdybos ir todėl neturėjo pranešimo.

Sendraugių vardu pakalbėjo dr. Rimas Petrauskas už savo žmoną Gabiją, kuri yra sendraugių pirmininkė ir negalėjo atvykti. Rimas trumpai apibūdino sendraugių planus ir problemas. Ateityje bus ruošiamos atskiros rekolekcijos jaunesniems ir vyresniems sendraugiams, kurių iš viso yra 75.

Dr. Gustainienė taip pat visų vardu pasveikino Nataliją Slivinskaitę, laimėjusią premiją *Ateities* žurnalo konkurse už straipsnį, Daną Skukauskaitę, laimėjusią premiją už poeziją, ir Violetą Slivinskaitę, laimėjusią premiją už prozą.

Po oficialios dalies sekė užkandžiai. Visi pasivaišino ir kartu pabendravo su kitais.

Zita Prakapaitė

VYTAUTO MAČERNIO KUOPA

Los Angeles, Calif.

Vytauto Mačernio moksleivių ateitininkų kuopos pirmasis susirinkimas įvyko rugpiūčio 26 d. Radvenių namuose. Susipažinom su nauja valdyba ir mūsų metine tema. Naujoji valdyba yra ši: pirmininkė Ginta Palubinskaitė,

vicepirmininkas Kovas Palubinskas, iždininkė Lina Kontrimaitė, sekretorė Živilė Tomkutė, laikraštėlio redaktorė Dalytė Trotmanaitė, korespondentė Milda Palubinskaitė. Mūsų tema, kol laukiame MAS CV-bos siūlomos metinės temos, bus „Draugystė". Per šią temą norėtume sustiprinti mūsų kuopos vieningumą.

Milda Palubinskaitė

STULGINSKIO KUOPA VEIKIA
Lemont, Ill.

Po vasaros atostogų, kurios per greitai prabėgo, įvyko Aleksandro Stulginskio moksleivių ateitininkų

Prez. A. Stulginskio Moksleivių kuopos 1981-1982 mokslo metų valdyba: pirmininkas Arūnas Pabedinskas, vicepirm. Daina Tijūnėlytė, sekretorė Rita Ostrauskaitė, iždininkė Viktorija Venclovaitė, korespondentė Rasa Tijūnėlytė, kuopos globėjas dr. Edmundas Vasiliauskas.

kuopos susirinkimas. Penktadienį, rugsėjo 18, nariai skubėjo į pirmininko Sauliaus Šoliūno namus pirmam naujų mokslo metų susirinkimui. Suvažiavo dvidešimt vienas narys. Kiti dėl įvairių priežasčių negalėjo atvykti. (Gal kas nors dar tebeklaidžioja Lemonto miškeliuose, beieškodami Šoliūnų šeimos namo su menišku lietuvišku kryžium ant priekinės pievelės.)

Praeitų metų valdyba pravedė naujos kuopos valdybos rinkimus. Pasiūlius kandidatus, visi susirinkę kuopos nariai balsavo ir į 1981-1981 metų valdybą išrinkti šie: pirmininkas Arūnas Pabedinskas, vicepirmininkė Daina Tijūnėlytė, iždininkė Viktorija Venclovaitė, sekretorė Rita Ostrauskaitė ir korespondentė Rasa Tijūnėlytė. Senoji valdyba pristatė Edmundą Vasiliauską, kuris jau daugelį metų yra kuopos globėjas. Jis sutiko ir toliau dirbti su kuopa. E. Žukauskienei pasitraukus iš pareigų, reikia rasti dar vieną kuopos globėją. Kuopos nariai yra dėkingi E. Žukauskienei už jos nuoširdų darbą ir sumanius patarimus.

Toliau vyko pranešimai apie moksleivių ateitininkų įžodžio kursus ir rekolekcijas, kurios bus spalio 10, 11 ir 12 dienomis. Sekantis susirinkimas — pas Viktoriją ir Liudą Venclovus spalio 9 d. Tikimės, kad į kuopą įstos daug naujų moksleivių, kurie pavasarį baigė aštuntą skyrių.

Rasa Tijūnėlytė

ŠALKAUSKIO KUOPA
Torontas, Kanada

Toronto Stasio Šalkauskio moksleivių ateitininkų kuopa turėjo savo pirmą susirinkimą sekmadienį, rugsėjo 20, po dešimtos valandos Mišių, Prisikėlimo parapijos posėdžių kambaryje. Pagrindinis šio susirinkimo tikslas buvo išrinkti naują valdybą, kuri sudarytų naujų metų veiklos planą. Rinkimai praėjo greitai ir sklandžiai. Moksleivių kuopos 1981-1982 metų valdybą sudaro: pirmininkas Darius Čuplinskas, vicepirmininkė ir iždininkė Violeta Slivinskaitė,

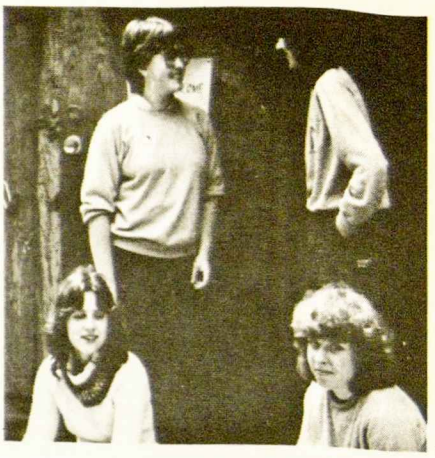

L. Vaitonytė, B. Abromaitytė, D. Čepaitė, R. Kaknevičiūtė

sekretorė Bernadeta Abromaitytė, korespondentė Zita Prakapaitė ir socialinių reikalų vedėjas Jonas Ažubalis. Žibutė ir Vaidotas Vaičiūnai sutiko būti globėjais.

Toronto moksleivių oficialus narių skaičius yra 24; devynios mergaitės ir penkiolika berniukų. Šiais metais, atrodo, bus tiktai du kandidatai. Buvo keletas trumpų pranešimų prieš šio neilgo, bet svarbaus susirinkimo pabaigą.

Zita Prakapaitė

LIPNIŪNIEČIAI RIMO RŪSYJE
Chicagoje

1981 m. spalio 2 d. vakare susirinko gražus būrys jaunimo į Rimo Kučėno puikiai įrengtą rūsį. Vyko kun. Alf. Lipniūno moksleivių at-kų kuopos pirmasis susirinkimas. Atvyko maždaug dvidešimt senų bei naujų narių. Pirmininkas Rimas susirinkimą atidarė malda. Nariai susipažino tarpusavy ir taip pat su nauja valdyba, kurią sudaro pirmininkas Rimas Kučėnas, vicepirmininkas Algis Kazlauskas, sekretorė Rita Stukaitė, sekretorė Dalia Polikaitytė, iždininkas Vitas Lukošiūnas, korespondentas Vėjas Liulevičius. Kuopą globoti sutiko dvi jaunos, gražios studentės — Rūta Musonytė ir Silvija Kučėnaitė (Rimo sesuo).

Rimas pranešė valdybos posėdžio nutarimus apie ateinančių metų veiklą. Jam bebaigiant pranešimą, staiga subildėjo durys, ir sulaukėme garbingo svečio, susirinkimo paskaitininko, Arvydo Žygo. Pokalbio tema buvo neseniai įvykęs Ateitininkų jubiliejinis kongresas. Prisiminėme visą kongreso programą. Arvydas bendrai priminė paskaitų išreikštas mintis ir savo nuomonę tomis pačiomis temomis. Nariai, dalyvavę kongrese, pasisakė, kokį įspūdį jiems kongresas paliko. Tada pildėme Rimo paruoštą įvairiais kongresą liečiančiais klausimais anketą.

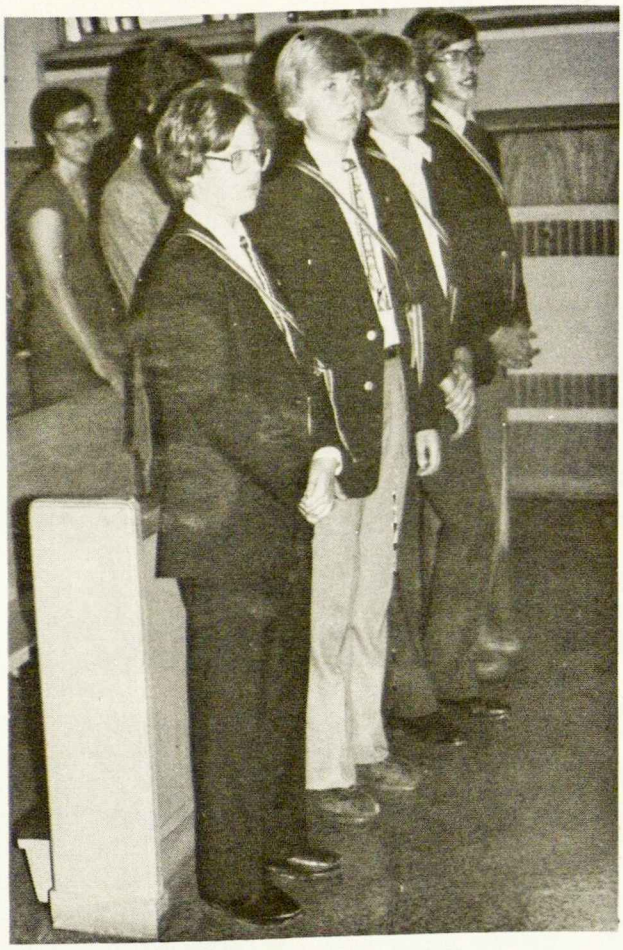

Nauji Čikagos Lipniūno kuopos nariai.

Po to vaišinomės skania pizza, punšu ir pyragėliais. Klausydami puikios muzikos, dalinomės praėjusios vasaros įspūdžiais ir prisiminimais. Puikioj nuotaikoj laikas greit prabėgo, ir nenoromis turėjome išsiskirstyti.

Rita Stukaitė
Dalia Polikaitytė

Toronto moksleiviai su E. Girdausku, kuris pravedė susirinkimą

MOKSLEIVIŲ STOVYKLA
Los Angeles, Calif.

„Penktadienio rytas! Prasideda stovykla! Valio! — Visi sušokom į mašiną ir nudūmėm į Diamond Bar

stovyklavietę savaitę padraugauti (rugpiūčio 21-28).

Važiuodama į stovyklą, nežinojau ko tikėtis. Mintyse maišėsi visos anksčiau praėjusios stovyklos toj vietoj. Netrukus, man vis besvarstant, kaip ši stovykla pavyks, priešaky atsivėrė stovyklos rajonas, ir širdis pašoko iš džiaugsmo. Nujaučiau, kad stovykla bus puiki. Ypatinga.

Pirma diena greitai prabėgo. Per akimirką išsipakavom lagaminus, susipažinom su kambario draugėmis,-ais, ir susibūrėm prie vėliavų pirmam vėliavų pakėlimui. Iškeltoms vėliavoms plazdant, susipažinom su vadovybe: komendantas — Gintaras Grušas, viršininkas — Fredas Prišmantas, kapelionas — kun. Celiešius, vadovai: Mirga Bankaitytė, Daina Kamantaitė, Linas Polikaitis ir Ginta Palubinskaitė. Po to kiekvienas stovyklautojas prisistatė. Taip susipažinom ne tik su vienas kitu, bet taip pat ir su stovyklos taisyklėm. Taisyklių sąrašas buvo ilgokas, bet atrodo, kad jis nė vieno nebaugino, nes velniukai kaip šokinėjo akyse, tai liko šokinėti.

Viską sužinoję apie stovyklą, nubėgome į virtuvę paragauti maisto. Pavalgę Žemaitaitienės, Gedminienės ir Prišmantienės skaniai paruoštą vakarienę, tęsėm susipažinimą — o kaip kitaip jei ne per žaidimus! Žaidėm „Koks prots", bėgom estafetes, šokom „raguočius".

Vos dienai prasidėjus, ji ir baigės. Danguje sumirgėjo tūkstantis žvaigždžių, ir visi keliavom į savo lovas sapnuoti sapnų.

Nors savaitė dingo lyg nebuvus, netrūko laiko pasimokyt, padūkti, paiškylauti ir tvirtai su vienas kitu susidraugauti. Kasdieną turėjom naują temą, kurią vykdėme kartu su stovykline tema: „Jo meilė ir šviesa tejungia mus". Kai kurios temos buvo sukurtos juokais, o kitos buvo rimtesnės. Nepaisant kaip temos buvo išgalvotos, kiekviena iš jų buvo svarbi dalis stovyklos, nes kiekviena mus skatino aktyviau įsijungti į stovyklinę eigą. Turėjom draugystės, mandagumo, lietuviškumo, būrelių

Partizano Daumanto jaunučių ir jaunių kuopos globėjos ir vadovai 1981 m. spalio 4 d. Ateitininkų namuose, Lemonte. Stovi (iš kairės): globėja Roma Norkienė, vadovai Daina Kamantaitė, Andrius Pabedinskas, Erikas Vasiliauskas, Renata Bielskytė, globėja Jūra Vasiliauskienė. Apačioje (iš kairės): vadovės Ramona Bielskytė, Lora Vasiliauskaitė ir Lelė Žukauskaitė. Trūksta vadovo Viliaus Dundzilos.

vieningumo, punktualumo ir šypsenų dienas.

Kiekvienos dienos valandos buvo paskirstytos įvairioms pamokoms: meno, tautinių šokių, pokalbio, religinio pašnekesio, dainavimo ir sporto. Taip pat skirta laiko ir vakarinėms programoms. Kiekvieną pokalbį pravedė naujas prelegentas. Kalbėjo: Daina Kamantaitė, Mirga Bankaitytė, Gintaras Grušas, Vita Polikaitytė ir Dalilė Polikaitienė, o pamokas pravedė jų paskirti vadovai. Religinius pašnekesius pravedė kun. Celiešius, o vėliau vadovai.

Nors kiekviena diena sekė labai panašią dienotvarkę nuo kėlimosi ligi vakarienės, ji labai skyrėsi nuo kitos savo vakarine programa. Vakarinės programos buvo pilnai apgalvotos, gerai suorganizuotos ir puikiai įvykdytos. Vakarais šokdavom, žaidėm žaidimus, kūrėm laužus, dainavom, minėjom senus papročius ir kūrėm savus, rengėmės kaukėmis, plaukėm, susikaupėm, stebėjom skaidres, klausėmės muzikos ir pasakų.

Susikaupimo vakaras visiems tikrai patiko. Visi susirinkom salėje ir sėdėjom ant grindų — susikaupę. Visi buvom buvę susikaupimo vakaruose anksčiau, bet šitas buvo skirtingas, nuostabus. Jis prasidėjo ne su graudenančia malda ar giesme, bet su juokdarių pasirodymu. Jie buvo katalikai ir mums išaiškino kiekvieną Mišių dalį... be žodžių, vien tik su judesiais ir lietuviškais užrašais. Įspūdingiausiai buvo suvaidinta pasidalinimas meilės. Kiekvienas iš mūsų turėjo balioną, ant kurio buvo užrašyta „Meilė". Pasisukdami į savo artimą, mes jam davėm savo balioną ir kartu su juo savo meilę. Buvo nepaprastai gražu matyti balionus, skrendančius per orą, žmones apsikabinančius draugą. Buvo nepaprasta matyti tiek meilės tarp palyginus nedidelio skaičiaus žmonių.

Per šią programos dalį dalinomės ne tik meile, bet ir duona, ir vynu, ir jausmu, kad mylim Dievą ir pasaulį, ir kad Dievas mus myli. Kai baigėsi juokdarių pasirodymas, [illegible]jome su Dievo „bučkiu" ant grindų ir jautėmės persunkti meilės jausmu vienas kitam, pasauliui.

PARTIZANO DAUMANTO
Chicagos apylinkių kuopa

Partizano Daumano jaunučių ir jaunių ateitininkų kupos 1981-1982 m. programa: 1981 m. spalio 4 — susirinkimas Ateitininkų namuose, Lemont, Ill.; spalio 18 — plaukymo iškyla Glen Ellyn YMCA; lapkričio 8 — susirinkimas Ateitininkų namuose; gruodžio 6 — bendros kūčios Ateitininkų namuose; 1982 m. sausio 10, vasario 7, kovo 7, balandžio 4 — susirinkimai Ateitininkų namuose; balandžio 18 — čiuožimo iškyla; gegužės 2 — Šeimos šventė Ateitininkų namuose.

Ateitininkų kongrese susitiko: N. Lenkauskaitė iš Clevelando, K. Slotkus iš Kolumbijos ir S. Saldytė iš Brazilijos.

Partizano Daumanto jaunučių ir jaunių kuopos nariai su globėjomis ir vadovais po pirmo susirinkimo 1981 m. spalio 4 d. Ateitininkų namuose, Lemonte.

Vakarui tęsiantis, lankėm stotis, giedojom giesmes, sukaupėm mintis. Vakaras baigėsi po žvaigždėta padange malda ir giesme, kuri palietė kiekvieno širdį. Buvo tikrai nuostabus vakaras.

Stovyklą baigėme iškilminga vakariene. Vadovai, apsirengę meksikietiškai, tarnavo, o išsipuošę stovyklautojai gardžiavosi maistu, šoko tarp stalų ir džiaugėsi vienas kito kompanija prie liepsnojančių žvakučių. Baigę valgyt, šokom, kol prasidėjo talentų vakaras.

Talentų buvo įvairių, ir didžiavomės, kad juos turėjom savo tarpe. Kai kurie rodė talentą šokime, smuikavime, žaidimų ar šūkių pravedime, o dar kiti pasakojo juokus. Paskui visi bėgom trankyti „pinjatas“, kurias buvome padarę per meno pamokas ir kuriose buvo įdėta kiekvienam po dovanėlę. Sudaužę „pinjatą“ ir pasidžiaugę dovanom, grįžom atgal prie šokių. Vakarui baigiantis, liūdnomis širdimis sugiedojom vakarinę giesmę paskutinį kartą ir nukeliavom gulti. Stovykla jau artėjo prie pabaigos.

Paskutinę dieną, penktadienį, nuo pat ankstyvaus ryto tvarkėmės, pakavomės, ruošėmės važiuoti namo. Tėvams atvykus, pasirodėm savo išmoktais tautiniais šokiais ir užbaigėme stovyklą vėliavų nuleidimu. Paskutinį kartą viens kitą apkabinę, ašarų palieję, susėdom į mašinas ir išsiskirstėm savais keliais. Ne amžiani, tik ligi sekančios vasaros, kai vėl susibursim padraugauti, paaugti ir pasimokyti ateitininkiškoj nuotaikoj.

Išvažiavus, stovyklos rajonui tirpstant į bendrą vaizdą, ilgai galvojau apie praėjusią stovyklą, sukurtas draugystes, smagiai praleistą laiką, iškrėstus juokus. Nusišypsojau. Buvau teisingai nujautus, kad stovykla bus puiki. Ypatinga. Žinojau, kad ji liks amžinai, tik ligi sekančios vasaros,

Ginta Palubinskaitė

LITERATŪROS IR DAINOS VAKARAS

Adelaidėje

Adelaidės (Australijoje) ateitininkai sendraugiai 1981 m. liepos 4 d. suruošė tradicinį literatūros ir dainos vakarą. Programoje „Keturi žingsniai su iškeliavusiais“, su amžinybėn pasitraukusiu ketvirtuku: literatūros laureatu Pulgiu Andriušiu, dramaturgu-aktorium Zenonu Kučinsku, režisierium — rašytoju Juozu Gučium ir poetu Leonu Pakalniu. Poeto Prano Pusdešrio nuostabiai lakiais sakiniais apibūdinti, lyg genealaus skulptoriaus kaltu išskaptuoti, jie grįžo į sceną ir savo kūrybos nuotrupomis vėl prabilo į mus. Pulgis — E. Bulienės lūpomis, Kučinskas — B. Rainio, Gučius — A. Gučiuvienės ir Pakalnis — V. Ratkevičiaus. Visi keturi skaitytojai nuoširdžiai su polėkiu perdavė autorių prozą ir poeziją, o ateitininkai gražiai pagerbė buvusių literatūros vakarų talentingus dalyvius.

O po to maloni staigmena. Į sceną išeina Adelaidėje gimęs, mūsų akyse užaugęs, subrendęs, iš Romos į Adelaidę atostogų grįžęs Saulius Kubilius. Rankose pluoštas palaidų lapų, o juose sava kūryba — eilėraščiai. Jo lietuvių kalba gryna, balso tembras sodrus, švelnus. Žodis tariamas melodingai, stiprus, nuoširdus. Sakinių mintys veja mintį, vaizdas keičia vaizdą. Jaunatvė: prie senų plokštelių parduotuvės lango, pajūry, susikaupus savy; besidairanti, besiblaškanti gyvenimo prasmės beieškanti. Ji drąsiai kelia klausimą kas aš.

Bronei Mockūnienei susirgus, jos alegorinę prozą paskaitė P. Pusdešris. Tai subtiliai atskleista jauno ąžuolaičio istorija, primenanti mūsų tremtinių dalią.

Scenoje ir vėl solistė A. Gučiuvienė su jos pačios į lietuvių kalbą išverstu, Lietuvoje gimusio Nobelio premijos laureato Česlovo Milašiaus eilėraščiu apie Tėvynę.

Po jos Nemuno dukros: B. Budrienė, A. Kaminskienė ir S. Pusdešrienė savo skambiais balsais nuoširdžiai traukia V. Budrevičiasu „Rūta žaliuoja“, liaudies dainą „Kelkis berneli“ ir A. Ilčiuko „Ji visų gražiausia“. Akomp. Dalia Kaminskienė. Sužavėti plojame.

Po pertraukos, karštu vynu, kava bei skaniais pyragaičiais pasivaišinę, scenoje išvydome jaunosios kartos artistų, deklamatorių būrelį: Vitą Bardauskaitę, Sietyną Kubilių, Ireną Rupinskaitę, Bronių Sabeckį ir Ramunę Varnaitę. Gražiai scenoje pasiskleidę jaunieji ateitininkai padeklamavo, — paskaitė M. Slavėnienės poezijos pynę iš „Nežinomų keleivių“ knygos. Ir visi penki aiškiai, sklandžiai tariamu lietuvišku žodžiu gyvai prašneko į mus.

Pagarba ir padėka jauniesiems deklamatoriams ir juos scenai paruošusiems Sietynui Kubiliui bei A. Varnienei.

Vytautas Janulis paskaitė savo prozos kūrinėlį „Vakarone“. Tai trijų kartų susipratusių lietuvių šeimos nuoširdžių pastangų išlaikyti kalbą, neužmiršti skambiųjų dainų vaizdelis.

Kazimiero Kaminsko du eilėraščius, „Po svetimu dangum“ ir „Eisiu į jūrą“, puikiai padeklamavo Sietynas Kubilius.

Šio vakaro organizatorius poetas P. Pusdešris paskaitė savo kūrybos tris eilėraščius: „Pavasaris“, „Mirties monologas“ ir „Prabėgusios kelių rodyklės“. Prabilo jis žaviai, patraukliai.

Viktoras Baltutis, kaip jau esame įpratę girdėti, paskaitė feljetoną. Jam įmantriai bežaidžiant žodžiu, automatiškai šypsojomės, o pabaigoj skaniai pasijuokėm.

Literatūros ir dainos, galima drąsiai pridėti, ir lietuviško žodžio vakaras baigtas programos dalyvius apdovanojus gėlėmis, Sendraugių pirm. A. Kubiliaus padėka programos dalyviams, vakaro organizatoriui P. Pusdešriui, užkandžius paruošusiems sendraugėms V. Rupinskienei ir M. Gavėnienei, sceną papuošusiai A. Jasiūnienei ir kitiems talkininkams.

J. St., Tėviškės Aidai, 1981.VII.18

(sutrumpinta)

1981-1982 m. Detroito jauniai ir jaunučiai. Pirmoj eilėj: Daiva Merkytė, Mėta Landytė, Danutė Rugieniūtė, su Milda Bublyte, Liana Janušytė, Rima Idzelytė, Jonas Korsakas, Nerius Landys. Antroj eilėj: Vitas Rugienius, Gytis Udrys, Karigaila Petrulis, Nida Černiauskaitė. Trūksta Vilijos Idzelytės, Ritos Pikūnaitės ir Andriaus Gražulio.

NEW YORKO JAUNIAI PUTNAME

Mes, jauniai ateitininkai, norėjom važiuoti iškylaut. Nutarėme važiuot žuvaut. Dr. Masaitis pakvietė mus į Putnamą, kur jis turi namą su ežeru. Savo iškylą pradėjome sekmadienį, 1981 m. spalio 11 d. Aš su savo seneliu atva-

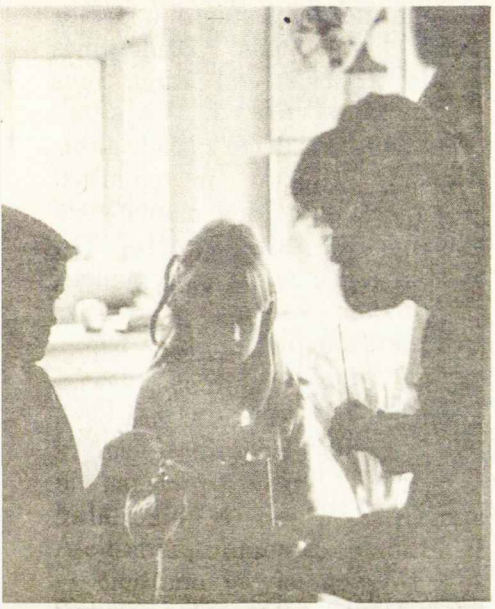

Detroito jaunučiai pradeda 1981-1982 m. veiklą su malda ir žvakėm (iš kairės): Nida Černiauskaitė, Danutė Rugieniūtė, globėja Birutė Bublienė ir Linas Udrys.

New Yorko ateitininkai jauniai su vadovu Petru Tutinu iškylauja Putname 1981 m. spalio 12 d.

žiavau į Kultūros židinį, kur stovėjo Petras Tutinas, mūsų vadovas, prie savo raudonos mašinos ir krovė daiktus. Kai mes sudėjom mano daiktus į mašiną, atvažiavo Giedraičiai. Mes dar palaukėm, kol atvažiavo Vytenis Radzivanas, ir tada pradėjom važiuot.

Petras turėjo savo mašinoje CB radijo, kurį mums labai patiko klausyt. Petras susisiekė su autobusu, kuris važiavo į Danbury Fair ir mus perspėjo, kad bus didelis judėjimas ant kelio. Mes sustojome pavalgyti prie Hartfordo, kur buvo parkas.

Mes atvažiavome į Putnamą apie pirmą valandą. Ten sustojome pasakyti, kad jau atvažiavom ir tada važiavom pas dr. Masaitį. Ten jau laukė daugiau draugų. Dr. Masaitis turi didelį ir gražų namą. Ir ežeras labai gražus. Mes visi tuoj išlėkėm iš mašinos ir pradėjom žuvauti. Žuvavimas nebuvo labai geras. Nustebau, kad tik vieną žuvį pagavau. Visi pagavome tik tris žuvis, įskaitant ir mano žuvį. Bežuvaujant nutrūko mano meškerės siūlas kaip tik tada, kai pamačiau, kad turiu žuvį. Bet vis tiek buvo smagu! Mes turėjome laivą ir galėjome plaukioti po visą ežerą.

Kai oras atšalo ir atėjo naktis, kepėme kotlietus vakarienei. Po vakarienės suėjome į vidų vakarinei programai ir tada ėjome miegot. Kitą rytą kepėme kiaušinius su lašiniais. Buvo skanu! Dar bandėm truputį pažuvaut, bet nieko nepagavom. Reikėjo važiuoti namo.

Andrius Lileika

ĮSTEIGTA CHICAGOS ATEITININKŲ TARYBA

Pagal Ateitininkų Federacijos valdybos 1980 m. balandžio 26 posėdžio ir 1981 m. *Ateities* Jubiliejinio kongreso nutarimus kiekvienoje vietovėje, kur yra daugiau negu vienas ateitininkų vienetas, yra steigtinos vietinės Ateitininkų Tarybos. Tarybos uždaviniai būtų derinti vietos ateitininkų vienetų veiklą.

1981 m. spalio 28 d. Tėvų Marijonų vienuolyno patalpose, Chicagoje, buvo sukviestas visų ateitininkų vienetų atstovų ir šiaip su ateitininkiška veikla artimiau susirišusių asmenų posėdis, kuriame dalyvavo 28 asmenys, nuo moksleivių iki sendraugių. Posėdyje dalyvavo ir Federacijos vadas Juozas B. Laučka. Posėdžio tikslas buvo apžvelgti esamą padėtį, apsvarstyti sudaromos tarybos reikalą, uždavinius, planus ir bandyti tokią tarybą sudaryti.

Posėdžiui vadovavo buvęs sendraugių skyriaus pirm. Juozas Baužys. Įžanginį žodį tarė Federacijos vadas Juozas Laučka, prisimindamas gražiai pavykusį kongresą ir ragindamas vietinius ateitininkus ir toliau dirbti ateitininkišką darbą. Alina Skrupskelienė pateikė pluoštą veiklos gairių, gal labiau taikomų sendraugiams, bet lengvai panaudojamų ir jaunesniųjų veiklai. Po jos pranešimo vyko gyvos diskusijos, kuriose išryškėjo Chicagos ateitininkų problemos.

Iš pasisakymų išryškėjo, kad tokia Chicagos ateitininkų taryba, sudaryta iš visų ateitininkų vienetų atstovų ir veiklesnių ateitininkų, būtų lyg ir vietos ateitininkų seimas. Jis rinktųsi 2-3 kart metuose svarstyti kylančių klausimų, ieškoti būdų spręsti problemas ir gyvinti visą veiklą. Tokiai tarybai vadovaus koordinacinis prezidiumas. Jam sudaryti ir papildomus narius į jį kooptuoti posėdis pakvietė dr. Petrą Kisielių, Juozą Baužį ir dr. Arūną Liulevičių. Kitas tarybos posėdis numatytas sausio mėnesį. Iki to laiko bus paruoštas veiklos planas, kalendorius, vienetų valdybų sąrašai.

Posėdyje buvo taip pat kalbėta

apie *Ateities* žurnalo naujų prenumeratorių vajaus reikalą. Administratorius Juozas Polikaitis savo pranešime paaiškino *Ateities* žurnalo finansinius sunkumus. Vajaus komiteto sudarymo reikalais pasitars J. Polikaitis, dr. A. Liulevičius, K. Pabedinskas ir kt.

Koresp.

IŠKYLAUJA, IŠDYKAUJA, PROTAUJA
Los Angelėje

Kas nebuvot, liūdėkite, nes Los Angeles Vytauto Mačernio Moksleivių ateitininkų kuopos trečias susirinkimas buvo neužmirštinas! Planavom 1981 m. spalio 24 ir 25 dienomis praleisti savaitgalį Vista, California, pas Brazdžionius, kur pernakvotume, laikytume inauguracinį balių naujai valdybai ir turėtume susirinkimą sekančią dieną.

Spalio 24 d., šeštadieninei mokyklai pasibaigus, Živilė ir Daiva Tomkutės, Rima Navickaitė, Ginta ir Milda Palubinskaitės, Tauras ir Gailė Radveniai, Vilija Kontrimaitė, Dalytė Trotmanaitė, ir jaunis Aidas Palubinskas, kurį vežėm namo, sumetė savo lagaminus, miegmaišius ir mėgiamiausius skanumynus į galinę sėdynę pirmininkės Gintos Palubinskaitės autobusiuko ir entuziastiškai stumdėsi susėsti į likusias vietas. Visi patogiai ar panašiai įsitaisę, pradėjom kelionę į Vista.

Pakeliui išleidom Aidą pas Palubinskus ir ten, surinkę daugiau miegmaišių, vėl išvažiavom. Netoli nuvažiavę, vėl sustojom. Šį kartą stojom Wendy's prie Mission Viejo, kur nusipirkom ledų ir priėmėm Liną Kontrimaitę važiuoti kartu. Pagaliau visi keleiviai, klykdami, kalbėdami tarpusavy ir garsiai juokaudami, rimtai traukė Vista link. Buvo tiek daug linksmo triukšmo, jog nustebau, kad vairuojanti Ginta galėjo koncentruotis važiavimu ir dalyvauti linksmume.

Laikas bėgo, o Gailė, Rima ir Tauras nesustojo juoktis kol, beveik nepastebimai, atsiradome Brazdžionių gražiuose namuose. Vos atidarę duris, visi išsipylėm iš mašinos ir, pasisveikinę su Brazdžioniene, nunešėm savo daiktus į Dalytės kambarį. Buvom pavaišinti skaniai iškeptu kalakutu ir kitais puikiai paruoštais valgiais. Buvo mums aprodytas Brazdžionių, Dalytės tėvukų, sodas. Gyvenantiems miestuose jų kiemas atrodė kaip ūkis. Džiaugėmės atradę arbūzus, kol Rima mus visur fotografavo. Valgėme tangerinus, gaudėme žąsis ir antis, bandėme sugauti ir palaikyti jaunus viščiukus, kol mama višta mums bandė sulesti kojytes. Ten būtume galėję žaisti ištisą popietę, bet turėjom važiuoti į krautuvę nusipirkti daugiau filmų.

Prieš įeidami į krautuvę, nutarėme, kad kalbėsime tik lietuviškai. Vaikštinėjom linksmai besikalbėdami, juokaudami ir atsiprašydami žmonių, jei mūsų didelė grupė jiems pakliūdavo į kelią. Ne vienas žmogus į mus susidomėjusiai pažvelgė! Kai kurie žmonės klausė, iš kur mes esame, ir džiaugėsi, kad mes mokame kitą kalbą. Nusipirkę filmų, nuėjome į kitą krautuvėlę nusipirkti „donuts". Šioj krautuvėlėje sutikome labai nemalonų padavėją ir tik po daug ginčų gavome nusipirkti tuos pyragėlius, kurių norėjom. (Prašom nelankyti „Winchells" Vistoje). Grįžtant prie automobilio, keletas iš mūsų merginų užsinorėjo pašokti lenciūgėlį, bet bailus Tauras nubėgo ir paliko mus vienus šokti. Dainuodami važiavome atgal į Dalytės namus. Bevažiuodami, valgėme savo ne per skanias „donuts". (Tiek pergyvenom, ir jos net nebuvo skanios).

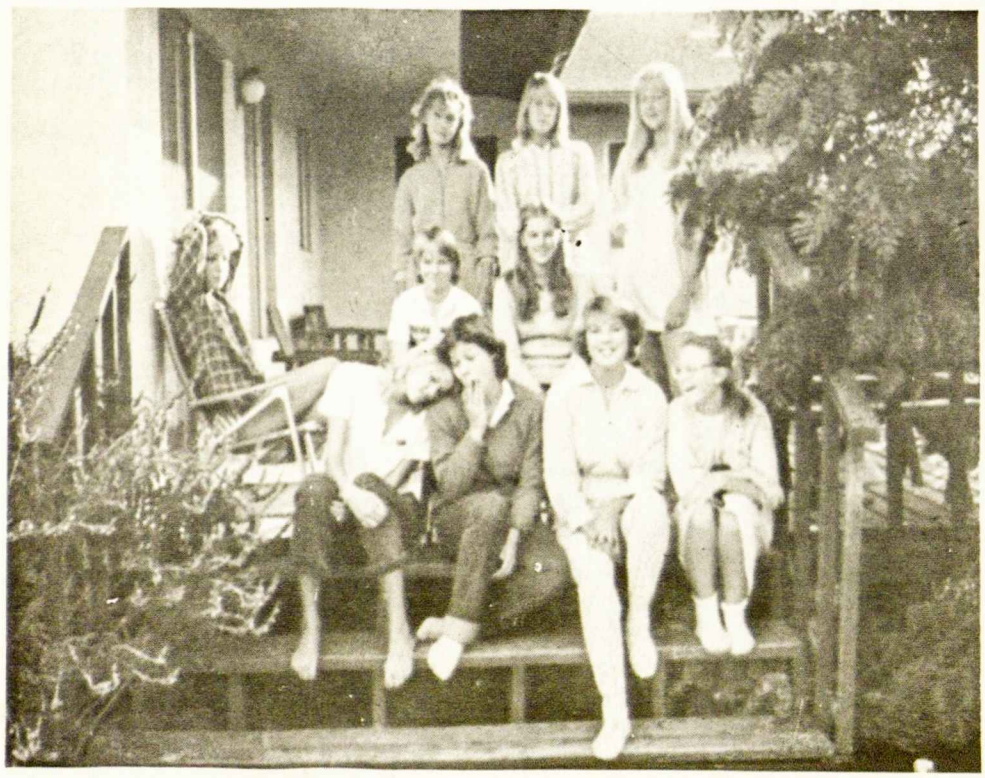

Los Angeles Vyt. Mačernio kuopos moksleiviai ateitininkai p. Brazdžionių namuose Vista, Calif. Pirmoj eilėj (iš kairės): Vilija Kontrimaitė, Milda Palubinskaitė, Ginta Palubinskaitė ir Rima Navickaitė. Antroj eilėj: Dalytė Trotmanaitė, Tauras Radvenis ir Gailė Radvenytė. Trečioj eilėj: Daiva Tomkutė, Lina Kontrimaitė ir Živilė Tomkutė.

Grįžę radome Kovą Palubinską, atvažiavusį prisidėti prie mūsų ir palaikyti Taurui kompanijos, kaip vieni atvykusieji berniukai.

Dalytė mums papasakojo apie keistus įvykius, įvykusius apylinkėj, ir pradėjome žaisti „slapstymąsi". Išsiskirtėme į komandas: Daiva, Gailė, Dalytė, Lina Vilija, Milda, Kovas, Tauras, Rima, Živilė ir Ginta. Bėgome slėptis, kol Tauras ir Kovas skaičiavo. Buvo tylu... bet tuoj pradėjo girdėtis žingsniai sausoje žolėje, atrastųjų klykimai, smarkus bėgimas ir pagautojo nusijuokimas. Lina, Vilija, Dalytė, Daiva, Gailė ir aš buvom sugautos ir padėjome Kovui ir Taurui ieškoti Živilės, Gintos ir Rimos, kurios buvo labai gerai pasislėpusios. Apžiūrėję visus sodo kampus, beveik pasidavėme. Jūsų drąsi korespondentė nutarė išgelbėti vakarą ir nueiti į tolimiausią kiemo lauką, kur dar niekas nebuvo žiūrėję. Galvodama, kad Vilija žingsniavo iš paskos, bridau per piktžoles. Bet Vilija nenorėjo eiti į tą tamsią, baugią vietą ir, nieko nesakius, man leido eiti vienai. Šį faktą pastebėjau, kai apsisukau jai kažką pasakyti ir atradau, kad ji manęs nesekė. Nežiūrint to, drąsiai žengiau tolyn. Pagaliau lauko tolimiausiam krašte pamačiau tamsią formą. Aha, pagalvojau, aš jas radau! Tyliai prie „jų" priėjau. Forma nejudėjo. Buvo tamsu. Vos galėjau girdėti kitų balsus tolumoj. Baugios pasakos maišėsi mintyse, ir tuo momentu buvau tikra, kad tai buvo ne draugės, o karstas su lavonu. Surikau ir bėgau per sausą žolę, kuri atrodė keistai ilgesnė, negu anksčiau. Atsidūriau į vielinę tvorą, atsikėliau ir bėgau tolyn. Nenurimau ligi priartėjau prie kitų, kurie mano pasakoms netikėjo. Kaip sakiau anksčiau, buvo labai tamsu ir visų vaizduotės gyvai veikė, tai nutarėme kartu nueiti „patikrinti", ar tikrai nebuvo karsto... Gailė ir Daiva parūpino žibintuvą ir, parankėmis susikibę, nukeliavome į tą vietą. Spėkit, kas ta forma buvo! Akmenys! Taip, akmenys. Truputį paraudus, žiūrėjau į kitus, kurie tyliai juokėsi, kratydami galvas. (Aš kentėjau už savo klaidą, o tos baisios merginos

Los Angeles ateitininkų jaunimas pasiruošęs lankyti lietuvių kapus Forest Lawn kapinėse.

Vėlinių proga Los Angeles ateitininkų jaunimas kartu su mirusiųjų artimaisiais lanko kapus.

buvo pasislėpusios po palme!) Vienas kitą apkabinę, sugrįžom atgal į namą.

Visiems buvo užtekę „slėpynių", tai nutarėme pradėti savo balių. Išdėjome skanumynus, pradėjom muziką ir, niekam nenorint šokti, pradėjom žaisti „Teisybę". Bežaisdami mes pagaliau sužinojom visus tuos dalykus, kuriuos norėjom žinot, bet anksčiau buvom per bailūs paklausti. Vėlai atsigulėm, išvargę nuo viso bėgiojimo ir nuolatinio juokimosi. Namai buvo tylūs, ir draugės šalia viena kitos miegojo.

Ryte turėjom pasispirti atsikelti. Tinginiavom, fotografavomės ir valgėm ledus pusryčiams. Gaila, kad Tauras ir Gailė turėjo anksti išvažiuoti. Mūsų globėja Marytė Sandanavičiūtė-Newsom atvažiavo, kad galėtų kartu su mumis dalyvauti Mišiose ir susirinkime. Lankėme artimą bažnyčią, kuri mums labai patiko. Nebuvo užtenkamai vietos sėdėti kartu, tai kelios iš mūsų nuėjo į kambarį, kur tėvai su mažais vaikais galėjo dalyvauti Mišiose. (Kai kurie tie gražūs vaikai turi garsius balsus!). Po Mišių valgėme pietus ir ruošėmės susirinkimui.

Šio susirinkimo prelegentė buvo Gedminienė. Jos tema buvo „Dievas kaip mūsų draugas". Buvo labai įdomi paskaita ir diskusijos. Aš esu tikra, kad mes visi iš jų pasisėmėme daug gerų minčių.

Po susirinkimo susipakavom, atsisveikinom vieni su kitais, padėkojome Brazdžionienei ir Dalytei už prieglaudą ir išvažiavome pasidarę artimesni draugai.

Milda Palubinskaitė

Clevelando Moksleivių metų veikla — nuotraukose.

Pirmame susirinkime globėja Nijolė Balčiūnienė sveikino visus sugrįžusius ir...

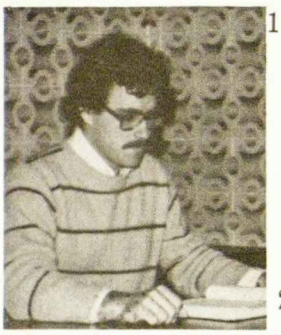
1

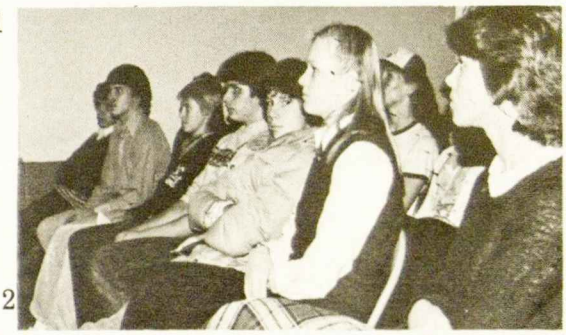
2

3

(1.) perdavė globėjui Andriui Razgaičiui vadovauti susirinkimui, (2.) kurio atsidėję klausė (iš kairės) Vincas Staniškis, Danius Barzdukas, Ramūnas Balčiūnas, Edas Čepulis, Rimas Puškorius, Vida Kašubaitė ir Lina Žiedonytė, (3.) Norėdamas tapti moksleivio kuopos pilnu nariu, kandidatas Vincas Staniškis bando atlikti labai sunkų uždavinį, užduotą Edo Čepulio,

4

5

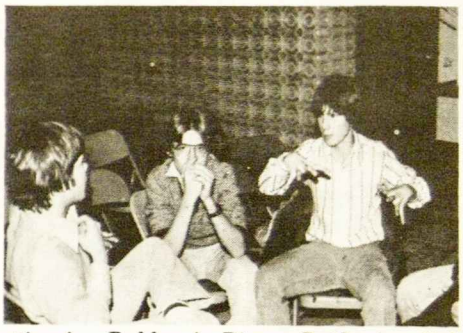
6

7

(4.) kuris Juliui Palūnui atrodo yra vieni juokai. (5.) Pranešimai apie stovyklas. Paulius Ramūnas pasakoja, kaip jam smagu buvo Vasagos stovykloje... (6.) Danius Barzdukas, Tauras Bublys ir Rimas Puškorius diskutuoja, kaip būtų geriausiai suvaidinti užduotą principą... (7.) Arūnas Apanavičius ir Rima Apanavičiūtė suvaidina šeimyniškumą. (8.) Vienos dienos

8

rekolekcijos su sesele Igne globėjo Andriaus Razgaičio namuose. Daug mūsų susirinko, ir gražioje aplinkoje pažvelgėme į save ir kur Dievas yra mūsų gyvenime, o Razgaitienė pavaišino koldūnais ir skaniais pyragėliais. (9.) Skaniai pavalgę, susėdome į ratą ir susimąstėme. Užbaigėme ta mintimi: jeigu kiekvienas uždegtumėm po vieną žvakutę savo širdyje, nušviestumėm visą pasaulį, kaip parodo Tauras Bublys, Vida Kašubaitė, Siga Bankaitytė, Ilona Kuprevičiūtė ir studentė Zita Kripavičiūtė, kuri mielai mums visada padeda. (10.) dr. V. Stankus apie politiką... (11.) moksleiviams ir studentams Juliui

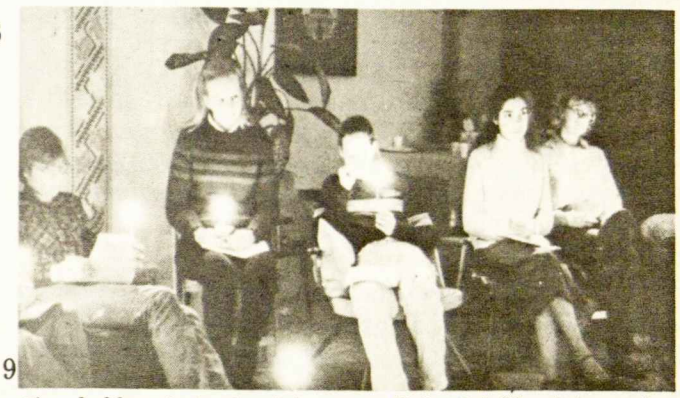
9

10

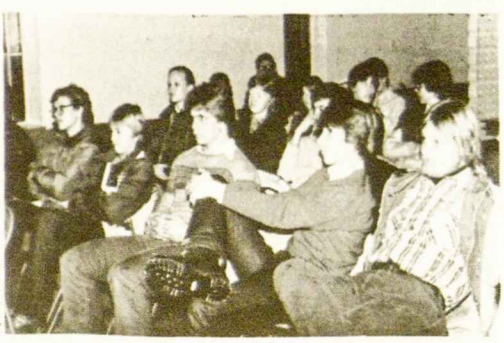
11

12

Palūnui, Ramūnui Balčiūnui, Edu Čepuliui, Rimui Puškoriui, Rimui Čepuliui ir kitiems. (12.) Pasikalbėjimas su kunigu Kidyku. Klausosi Danius Barzdukas, Vincas Staniškis, Edas Čepulis ir Gytis Barzdukas.

Nuotraukos: Lino Vyšnionio ir Andriaus Razgaičio Paruošė: Nijolė Balčiūnienė

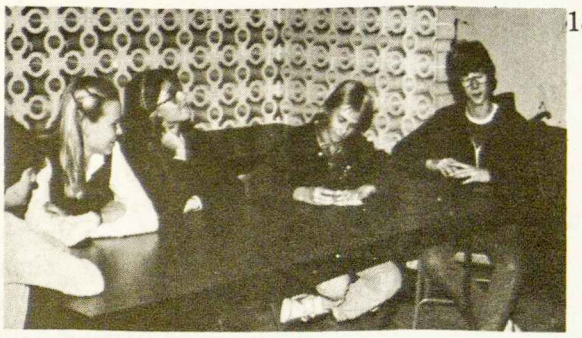
13

14

15

(13.) Atlieka susirinkimo programą Vida Kašubaitė, Vita Palūnaitė, Ramūnas Balčiūnas ir Paulius Žiedonis. (14.) Indrei Ardytei ir Lina Žiedonytei visai neaišku, ką jie ten kalbėjo, o Vincas Staniškis nutarė, kad neverta nei klausyti... (15.) pirmininko Lino Vyšnionio darbas niekad nesibaigia, (16.) Pasiruošimas Kalėdinei popietei su pensininkais. Vainikus gamina Tauras Bublys, Paulius Ramūnas ir studentas Andrius Kazlauskas. (17.) Pensininkus sveikina globėja Nijolė Balčiūnienė. (18.) Programoje pasirodė ir mūsų jaunučiai Aleksandra Kudukytė, Ina Šilgalytė, Saulius Beržinskas, Paulius Ješmantas, Vidas Barzdukas, Petras Ješmantas ir Tomas Beržinskas. (19.) Taurui Bubliui visiškai neaišku, kas darosi su... (20.) globėju Andrium Razgaičiu, — bet Vida Kašubaitė visai kitaip galvoja. (21.) Rengėme Vasario 16-tą, Laisvės virgiliją... (22.) kanklėmis skambino Mirga Bankaitytė, kunigas G. Kijauskas skatino nevavargti ir nepamiršti mūsų brolių ir sesių Lietuvoje. (23.) Susikaupimas su sesele Igne ir (24.) kunigu A. Saulaičiu. Mintis seka Rimas Čepulis ir Lana Vyšnionytė. (25.) Clevelando Ateitininkų šeimos šventė. Duoda įžodį Paulius Žiedonis, Tauras Bublys, Saulius Bankaitis, Arūnas Apanavičius, Vincas Staniškis ir Gytis Barzdukas. Buvo daug darbo įdėta į pasiruošimą, nes kun. G. Kijauskas daug klausinėja. (26.) Per visus metus buvo daug nuveikta, daug dirbta ir susidraugauta, buvo smagu, veikėm kaip išmanėm. Ramūnas Balčiūnas galvoja, kaip čia bus kitais metais, o pirmininkas Linas Vyšnionis, kam perduoti valdžią...

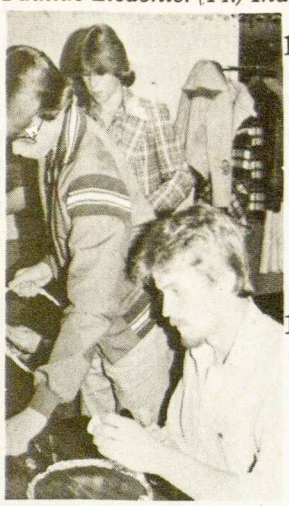
16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

NAUJOJI MOKSLEIVIŲ ATEITININKŲ SĄJUNGOS VALDYBA

Ateities Jubiliejinio kongreso metu, 1981 m. rugsėjo 6 d., buvo išrinkta nauja Moksleivių ateitininkų sąjungos centro valdyba, sudaryta iš Chicagos bei jos apylinkių studentų. Ją sudaro:

Pirmininkė — Daiva Barškėtytė, 22 m., buvusi MAS CV vicepirmininkė. Baigus DePaul universitetą — studijavo biznio-industrinę psichologiją. Taip pat baigė pedagoginį institutą ir trečius metus moko Dariaus ir Girėno šeštadieninėj mokykloj. Dirba su Dielininkaičio kuopos jaunėmis.

Vicepirmininkas — Linas Palubinskas, 19 m. Palikęs Californijos saulę, atvyko į Chicagą ir jau antrus metus studijuoja DePaul universitete. Pasirinko ekonomijos mokslus. Buvęs Los Angeles kuopos pirmininkas.

Iždininkas — Edis Šulaitis, 20 m. Trečiųjų metų studentas „University of Illinois Chicago Circle" — studijuoja biznį. Tikisi būti milijonieriumi, pasiekęs 30 m. amžiaus.

Sekretorius — Vitas Laniauskas, 19 m. Buvęs MAS CV sekretorius (jam tas darbas taip patiko, jisai vėl sutiko sekretoriauti). Antrųjų metų studentas Northwestern universitete — mokosi „Speech Pathology". Buvęs Cicero kuopos pirmininkas.

Korespondentė — Raminta Pemkutė, 20 m., trečiųjų metų studentė Northwestern universitete. Pasirinko studijuoti literatūrą ir biologiją.

Aplinkraščio redaktorė — Laima Šulaitytė, 19 m., antrųjų metų studentė Illinois universitete (Chicago Circle), domisi psichologija. Cicero jaunučių globėja.

Valdybos narė — Rima Valiulytė, antrųjų metų studentė Loyolos universitete, studijuoja komercinį meną. Dėstė dvejus metus Dariaus ir Girėno lituanistinėje mokykloje. Jos iliustracijos puošia *Ateities* žurnalo puslapius.

Valdybos narys — Vilius Dundzila, 19 m., trečiųjų metų studentas Illinois universitete (Chicago Circle), studijuoja vokiečių kalbą ir Lietuvos literatūros istoriją.

Dvasios vadas — kun. Antanas Markus, vikaras Marquette Parko lietuvių parapijoje Chicagoje.

Pirmajame MAS centro valdybos aplinkraštyje rašoma: „Naujai išrinkta Centro valdyba nuoširdžiai sveikina visus moksleivius ateitininkus. Jaunomis jėgomis ruošiamės dirbti ateinančiais metais ir tikimės, kad mūsų pasiryžimus Aukščiausias laimins".

MAS centro valdybos adresas: MAS, c.o. Daiva Barškėtytė, 6640 S. Talman Ave., Chicago, Ill., 60629, USA.

SAVĘS ATNAUJINIMAS
Toronte

1981 m. spalio 18 d. po 10:00 valandos Mišių įvyko moksleivių susirinkimas pas seseles. Susirinkimą pradėjo Darius Čuplinskas ir Violeta Slivinskaitė, supažindindami su šių metų nauja tema „Savęs atnaujinimas Kristuje". Jie aiškino, kad šis svarbus gyvenimo uždavinys nėra atliktas ribotame laikotarpyje, bet iš tikrųjų užsitęsia per visą žmogaus gyvenimą. „Savęs atsinaujinimas Kristuje" yra pagrindinis klausimas, ir todėl ši tema buvo išrinkta. Visų žmonių asmeniškos nuomonės ir idėjos dėl šios temos skiriasi, bet šių metų bėgyje stengsimės pasidalinti savo

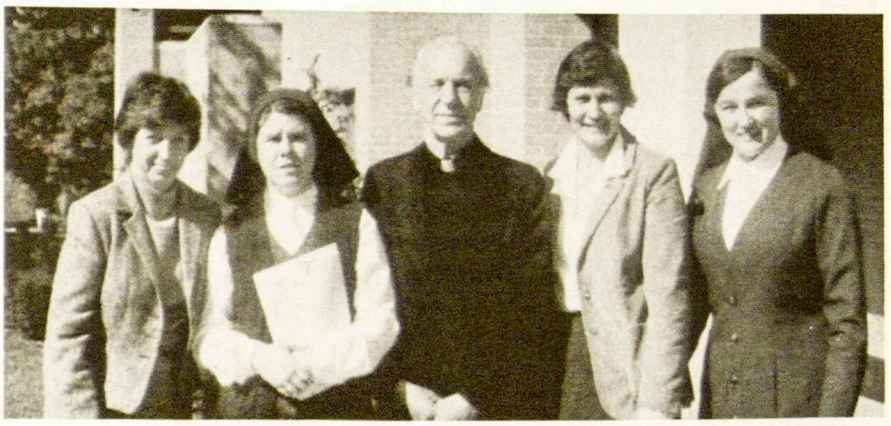

Putname 1981 m. spalio 9-12 d. įvykusių moksleivių ateitininkų kursų vadovai (iš kairės): L. Gudelienė, sesuo Onutė Mikailaitė, kun. Stasys Yla, L. Kubilienė ir sesuo Margarita.

Buv. Ateitininkų Federacijos vadas Simas Sužiedėlis (vidury) su ponia lankosi moksleivių ateitininkų kursuose Putname 1981 m. spalio 9-12 d. Kairėj — Federacijos dvasios vadas ir kursų vyr. vadovas kun. Stasys Yla; dešinėj — Putnamo vienuolyno vyresnioji sesuo Margarita.

Dalis moksleivių ir pirmų metų studentų kursų dalyvių 1981 m. spalio 9-12 d. Putname. Kairėje — Ateitininkų Federacijos dvasios vadas ir vyr. kursų vadovas kun. Stasys Yla.

asmeniškais jausmais vienas su kitais ir juos suderinti.

Kolyčius, mūsų neoficialus dvasios vadas, maloniai sutiko pakalbėti ir pasidalinti savo mintimis su mumis. Jisai pradėjo, sakydamas, kad ši tema nėra priimtina ir nelabai populiari, ypač šių dienų gyvenimo aplinkoj. Net ir lietuviai patys nekreipia per daug dėmesio į savo dvasinį gyvenimą, nors jie pripažįsta ir daug laiko skiria visokiems lietuviškiems parengimams ir šventėms.

Šiomis dienomis yra tiek daug sekmadienių katalikų, kurie lanko bažnyčią tiktai iš baimės. Eiti į bažnyčią kas sekmadienį nesudaro krikščionybės. Religija moko, ką reikia daryti ir ko negalima daryti, bet tai yra iš esmės paviršutiniška. Svarbiausia yra žmogaus aktualūs ir asmeniški santykiai su pačiu Dievu.

Yra reikalinga susisiekti su Jėzumi Kristumi, kad galėtum Jį geriau pažinti ir tuo pačiu save tikrai pažinti. Kai ryšys su Dievu yra sudarytas, tai tik tada malda, sakramentai, išpažintis ir kitos religijos formos yra reikšmingos ir naudingos tavo gyvenime. Žmogaus ryšiai su Dievu nėra sudaromi pagal bažnytinį mokslą, bet tiesioginiais santykiais su Juo.

Kaip galime pažinti Jėzų? Nėra jokios aiškios formulės atlikti šį viso gyvenimo uždavinį, nes čia yra labai asmeniškas reikalas. Pirmiausia turi atsirasti alkis, ilgesys širdyje. Reikia norėti susisiekti su Jėzum ir su Juo artimai draugauti ir tik tada galėsi save atnaujinti Kristuje.

Zita Prakapaitė

POKONGRESINIS SUSIRINKIMAS Chicagoje

Chicagos ateitininkai sendraugiai, pasižmonėję Jaunimo centro kavinėje, po pamaldų Jėzuitų koplyčioje, 1981 m. spalio 25 d., sekmadienį, susirinko pirmam veiklos metų susirinkimui. Susirinkimą pravedė pirmininkas Juozas Baužys. Kun. dr. Kęstutį Trimaką pakvietė sukalbėti maldą. Susirinkimo programoje — dr. Arūno Liulevičiaus ir Alinos Skrupskelienės pašnekesiai apie „Ateities“ jubiliejinį kongresą.

Dr. Liulevičius vaizdžiai prisiminė visus pagrindinius kongreso įvykius, daugelyje vietų papildydamas informaciniais ar asmeniškais komentarais. Jis kongresą laikė ne tik pasisekusiu, bet šiam laikmečiui būtinu įvykiu ateitininkų istorijoje. Gėrėjosi rengėjų ateitininkišku susipratimu, visus kongreso renginius vykdant savose institucijose: Ateitininkų namuose, Jaunimo centre ir Nekalto Prasidėjimo bažnyčioje.

Alinos Skrupskelienės tema buvo „Kongreso išdavos ir Chicagos sendraugių veikla“. Prieš pradėdama, ji trumpai pasidalino savo nuomonėmis bei pastabomis apie kongresą: kongresas pasisekęs, temos aktualios, tik kongreso dalyviai nelabai pasiruošę. Prelegentai pasiūlė svarių, svarstytinų, diskutuotinų minčių, bet dalyviai, nors ir skaitę kongreso temas, skelbtas spaudoje, atrodė, iš bent sendraugių būryje (ne)vykusių diskusijų, tomis temomis nebuvo iš anksto pasvarstę, pagalvoję, pasiruošę. Būtų buvę geriau, jei prelegentai būtų padalinę iš anksto atspausdintas savo temų santraukas ar apybraižas. Gal tai būtų

palengvinę laikytis temos po paskaitų vykusiose diskusijose.

A. Skrupskelienė pateikė ilgą sąrašą minčių skyriaus veiklai, kurias ji atsinešė iš kongreso.

Susirinkimo dalyviai iškėlė įdomių minčių diskusinėms temoms susirinkimams ir keli nariai pareiškė savo nuomones esamaisiais dabartinės veiklos klausimais.

Diskusijas tačiau atėjo laikas užbaigti, nes buvo laikas valdybos pereitų veiklos metų pranešimams. Iš pirmininko Juozo Baužio pranešimo galima suvesti tokią statistiką: praėjusiais metais įvyko 3 skyriaus susirinkimai, 3 skyriaus renginiai, 5 renginiai kartu su kitais vienetais ir 4 valdybos posėdžiai. Tokioj lietuviškoj apylinkėj kaip Chicagoj, kur skyriaus veikla konkuruoja su daugybe kitų renginių, tai puiki veikla. Iždininko inž. Pabedinsko pranešimas parodė, kad nario mokestį susimokančių skaičius auga. Šįmet iš 251 narių susimokėjo net 30%. Valdybai, išbuvusiai trejus metus, nariai padėkojo plojimu.

Kadangi valdybai nepasisekė surasti kandidatų naujai valdybai iš anksto, buvo prašoma savanorių. Dr. Arūnas Liulevičius sutiko sudaryti naują valdybą artimoje ateityje.

Koresp.

Toronto moksleiviai su svečiais iš Čikagos: R. Kaknevičiūtė, V. Slivinskaitė, L. Šulaitytė, Juozas „Joe Duke" Dūkas, N. Slivinskaitė, B. Abromaitytė, D. Čepaitė, V. Dundzila.

POKONGRESINIS SUSIRINKIMAS Clevelande

1981 m. spalio 25 d. Clevelando ateitininkai susirinko pasiklausyti pranešimų bei įspūdžių iš Ateitininkų kongreso. Kongresai ateitininkijos gyvenime yra labai svarbūs įvykiai. Į kongresą, tarytum į uostą, suplaukia visi ateitininkijos laivai, sunešdami gėrybes, kuriomis visi gali pasinaudoti. Kongresuose susikristalizuoja naujos idėjos, sumanymai, susidaro sąlygos pasikeitimams, papučia nauji vėjai, kyla entuziazmas... Clevelandas Chicagon buvo pasiuntęs dešimt atstovų. Trys iš jų — dr. A. Idzelis, S. Kazlauskienė ir D. Staniškienė kongrese skaitė paskaitas, kiti buvo dalyviai ir stebėtojai. Ilgesnius ir trumpesnius pranešimus apie kongreso darbus padarė dr. A. Idzelis, S. Kazlauskienė, N. Balčiūnienė ir D. Staniškienė. Pranešimus išklausę, Clevelando ateitininkai padarė pakeitimus savo vadovybėj. Klubo valdyba, vadovaujama energingo ir darbštaus Romo Bridžiaus, pasitraukė. Jos vieton išrinkta nauja: dr. A. Idzelis. V. Leparskas, D. Staniškis, J. Kliorienė ir M. Titienė. Dvasios vadu pasiliko tėvas G. Kijauskas. Praėjusios valdybos kadencijoje Clevelando ateitininkus paliko, iškeliaudami amžinybėn, šie buvę nariai: kun. J. Grigonis, St. Barzdukas, I. Malėnas, dr. J. Balčiūnas, J. Staniškis ir I. Čepulienė. Susirinkimo dalyviai juos prisiminė ir pagerbė.

POKONGRESINIS SUSIRINKIMAS Washingtone

Ateitininkų sendraugių sąjungos (ASS-gos) Washingtono skyriaus valdyba sušaukė susirinkimą, skirtą ateitininkams ir neateitininkams, jubiliatės „Ateities" praėjusiam kongresui panagrinėti. Susirinkimas įvyko 1981 m. spalio 4 d. Domininkonų, t.y. Šv. Domininko parapijos salėje, pradėtas tos parapijos koplyčioje Mišiomis, kurias atnašavo už Jono Vaitkaus pasveikimą dr. Tomas Žiūraitis, O.P., Washingtono sendraugių skyriaus pirmininkas.

Apie tą praėjusį kongresą referavo: Ateitininkų federacijos vadas Juozas B. Laučka, Ateitininkų

federacijos valdybos generalinis sekretorius Linas Kojelis ir Washingtono ateitininkų jaunimo delegatė stud. Daina Penkiūnaitė.

Pagrindinis referentas — Juozas B. Laučka įžvalgiai nušvietė kongreso eigą ir prasmę dabarčiai bei ateičiai. Ateitininkija savo ideologija ir „Ateitim" tobulėja ir tobulės, eidama su Kristumi ir tauta, siekdama visa atnaujinti Kristuje.

Linas Kojelis kritikavo sendraugių ateitininkų kai kurias nagrinėtas temas kongrese. Ta kritika, anot Juozo B. Laučkos, nėra esminė tiems sendraugiams.

Stud. Daina Penkiūnaitė, įdomiai kalbėdama apie ateitininkišką jaunimą ir jo pareikštus rūpesčius kongrese, pabrėžė, kodėl jaunimas vis dar pasigenda „meditacijai reikalingos literatūros" (nors iš tikrųjų tokios literatūros netrūksta tiek jaunimui, tiek „senimui", — V.Ž.).

Vyt. Žarėnas

Judita Norkaitytė, Audra Venclovaitė, Laura Blažytė, Kristina Norkaitytė, Lilija Balčiauskaitė, kuopos susirinkimo metu.

Lora Vasiliauskaitė, Rasa Tijūnėlytė, Daina Tijūnėlytė, Rita Ostrauskaitė, klausosi pranešimo kuopos susirinkimo metu.

Andrius Pabedinskas, Kristina Norkaitytė, Viktorija Venclovaitė, Lilija Balčiauskaitė, kuopos susirinkimo metu.

NAUJŲ NARIŲ PRIĖMIMAS

Stulginskio kuopoj

1981 m. spalio mėn. 9 d. susirinko Aleksandro Stulginskio ateitininkų moksleivių kuopos nariai pas Venclovus Deerfielde. Kol visi susirinko, moksleiviai kalbėjosi, bendravo ir susipažino su naujais nariais. Šiame antrame šių metų susirinkime dalyvavo 22 moksleiviai iš Chicagos apylinkių.

Susirinkimas prasidėjo malda ir pranešimais. Stulginskio kuopa 1982 m. sausio mėn. 9-10 d. planuoja važiuoti slidinėti į Devil's Head, Wisconsin. Toliau vyko pranešimai apie egzaminus tiems, kurie buvo kuopoje jau vienerius metus ir nori duoti moksleivio ateitininko įžodį. Tiems moksleiviams bus specialūs kursai Ateitininkų namuose 1981 m. spalio mėn. 24-25 d. Šiais metais Stulginskio kuopos šventė — lapkričio mėn. 15 d. Ateitininkų namuose.

Po visų pranešimų ir rimtos dalies prasidėjo naujų narių

A. Stulginskio Moksleivių kuopos nariai su dr. Edmundu Vasiliausku, kuopos globėju.

priėmimas į kuopą. Nauji nariai buvo priversti pasirodyti vaidinimėliuose su duotomis juokingomis temomis arba duotais daiktais, kuriuos kaip nors reikėjo panaudoti vaidinime. Ruošdami ir atlikdami vaidinimus, visi moksleiviai susidraugavo su naujais nariais, kurie labai kūrybingai ir juokingai pasirodė.

Rasa Tijūnėlytė

SKAIDRĖS IŠ LIETUVOS
Stulginskio kuopoj

Aleksandro Stulginskio moksleivių ateitininkų kuopos susirinkimas įvyko 1981 m. spalio 30 d. pas Lorą Vasiliauskaitę. Greitai suvažiavo 22 kuopos nariai, ir prasidėjo įdomus susirinkimas. Kuopos pirmininkas A. Pabedinskas pradėjo susirinkimą malda. Kuopos globėjas E. Vasiliauskas supažindino su Viktoru Kuču, kuris jau du kartus lankėsi Lietuvoje su ekskursijomis. Paskaitininkas rodė skaidres iš savo kelionių. Kuopos nariai ir net narių tėveliai su įdomumu sekė skaidres Lietuvos bažnyčių, miestų ir gamtos vaizdų. Nors būtumėm mielai ilgiau žiūrėję skaidres, po pusantros valandos teko „kelionę po Lietuvą" nutraukti ir grįžti prie kuopos einamųjų reikalų — ruošiamos kuopos metinės šventės ir kt.

Rasa Tijūnėlytė

KONGRESINIAI SUSIRINKIMAI
Baltimorėje

1981 m. liepos 15 d. gražiame, pavėsiais dosniame E. ir R. Žilionių sodybos sodely įvyko prieškongresinis Baltimorės ateitininkų susirinkimas. Cezaris Surdokas skaitė gerai išmąstytą ir paruoštą paskaitą apie šventumą. Prelegentas tą pačią paskaitą praėjusį pavasarį skaitė Philadelphijos sendraugiams ir turėjo didelį pasisekimą. Pasisekimas palydėjo prelegentą ir Baltimorėje. Dalyviai su dėmesiu sekė kalbėtoją ir baigus išvystė gyvas diskusijas.

Ateities jubiliejiniame kongrese skyriui atstovauti buvo išrinktos Stasė Surdokienė ir Angelė Katelytė-Lawler. Trumpai paminėta neseniai išėjusi Kazio Bradūno poezijos knyga „Užeigoje prie Vilniaus vieškelio": A. Radžius paskaitė keletą eilėraščių iš šios knygos.

1981 m. spalio 25 d. 3 val. p.p. A. ir G. Radžių bute įvyko pokongresinio Baltimorės sendraugių susirinkimas. Čia vėl kalbėjo Cezaris Surdokas ir skyriaus atstovė kongrese Stasė Surdokienė. Pakaitomis kalbėdami, jiedu vaizdžiai ir įdomiai nušvietė kongreso eigą ir iškeltas idėjas. C. Surdokas nušvietė kongreso eigą, paryškino jo svarbesnius nutarimus, o S. Surdokienė spalvingai papasakojo kelionės ir kai kurių kongreso momentų įspūdžius. Po pranešimų diskusijos, nuomonės, pastabos, klausimai ir t.t.

Po to buvo kalbama *pro domo sua*. C. Surdokas kėlė reikalą skatinti Baltimorėje dar esantį ateitininkų ar prijaučiantį jaunimą įsijungti į ateitininkišką veiklą. Toliau pareikšta pageidavimų praplėsti ir sustiprinti maldos momentus susirinkimuose. Nutarta viešai per Baltimorės radijo valandą lietuviams pasveikinti prof. Juozą Žilevičių, kurį neseniai Lituanistikos Institutas išrinko garbės nariu ir JAV LB Kultūros

Taryba suteikė jam 1981 metų muzikos premiją.

Susirinkimui pasvirus į pabaigą, C. Surdokas paskaitė pirmąjį skirsnį iš kongreso metu išėjusios dr. A. Maceinos knygos „Asmuo ir istorija". Po skaitymo sukeltų diskusijų A. Diljonas sukalbėjo maldą, ir susirinkimas pasibaigė. Beja, susirinkimas buvo pradėtas irgi malda, tik ne tradicine susirinkimo pradžios malda, o kiek ilgesne maldos valandėle, kurią pravedė Antanas Diljonas ir Marija Noreikienė. Maldos valandėlės metu dalyviai meldėsi, kad arkiv. Jurgis Matulaitis greičiau būtų paskelbtas šventuoju.

Susirinkimą sklandžiai pravedė Jonas Kardokas.

ar

TRUMPAI

Toronto globėjų bei pirmininkų posėdis įvyko birželio 22 d. Posėdžio metu buvo apžvelgta ir įvertinta praėjusių metų veikla. Taip pat buvo aptartas ateinančių 1981-1982 m. veiklos planas.

Toronto koordinacinio komiteto posėdis įvyko rugsėjo 13 d. Buvo aptarta vasaros stovyklos finansinė apyskaita bei šių metų veikla.

New Yorko ir apylinkių ateitininkų gegužinė įvyko rugsėjo 26 d. Rygelių sodyboje.

Detroito ateitininkai rugsėjo 27 d. pradėjo šių metų veiklą, organizuotai dalyvaudami šv. Mišiose. Po šv. Mišių sekė bendras susirinkimas.

Toronto ateitininkai šių metų veiklą pradėjo spalio 4 d., organizuotai dalyvaudami šv. Mišiose. Po pamaldų įvyko agapė.

Toronto ateitininkų tradicinis Havajų vakaras įvyko spalio 17 d. Prisikėlimo parapijos salėje. Meninę programą atliko „Gintaro" ansamblio dainos grupė.

Dainavos Jaunimo stovyklos rėmėjų suvažiavimas įvyko spalio 18 d. Dievo Apvaizdos parapijos salėje, Southfield, MI.

Wasagos ateitininkų stovyklos laikraštėlis užvardintas „Wasagos ošimas" ir jo redaktorė R. Kaknevičiūtė.

Dr. Adolfui Damušiui paskirta Stasio Šalkauskio vardo premija už kūrybinį darbą. Premijos skyrimo komisiją sudarė dr. Petras Kisielius, Aldona Prapuolenytė, Stasys Rauckinas, kun. Viktoras Rimšelis ir Janina Udrienė.

Chicagos ateitininkų tarybos steigiamasis posėdis įvyko spalio 28 Tėvų Marijonų vienuolyno patalpose. Dalyvavo AF vadas Juozas Laučka.

Los Angeles ateitininkų gegužinė įvyko 1981 m. spalio 4 d. Fremont Park.

Ateitininkų namų Fondo narių metinis susirinkimas įvyko lapkričio 8 d. Į Ateitininkų namų tarybą buvo išrinkti šie asmenys: Juozas Arštikys, Linas Gylys, Povilas Norvilas, Alicija Rūgytė, Edis Razma, dr. Linas Sidrys, Vladas Sinkus, Izabelė Stončienė ir dr. Adolfas Šležas.

New Yorko ateitininkų metinė šventė įvyko lapkričio 14-15 d. Įvairūs susirinkimai vyko Kultūros židinyje, o šv. Mišios buvo atnašautos Apreiškimo parapijos bažnyčioje. Naujieji nariai davė įžodį.

Toronto ateitininkų koordinacinio komiteto posėdis įvyko lapkričio 19 d. Prisikėlimo parapijos patalpose. Posėdyje buvo aptarta bendrų Kūčių ruoša.

Ateities redakcijos posėdis įvyko 1981 m. spalio 27 d. Chicagoje. Pasitarime dalyvavo Ateitininkų Federacijos vadas Juozas Laučka. Kęstutis Trimakas toliau sutiko eiti vyriausio redaktoriaus pareigas. Buvo aptarti tolimesni žurnalo reikalai.

Chicagoje 1981 m. spalio 28 d. specialiame susirinkime buvo sudaryta Chicagos ateitininkų taryba Chicagos ir jos apylinkių veiklai koordinuoti. Tarybos prezidiumo branduolį sudarė dr. Petras Kisielius, Juozas Baužys ir dr. Arūnas Liulevičius. Buvo pasitarta dėl *Ateities* žurnalo vajaus. To vajaus komiteto sudarymu pasirūpins dr. Arūnas Liulevičius, Juozas Polikaitis ir Kazys Pabedinskas.

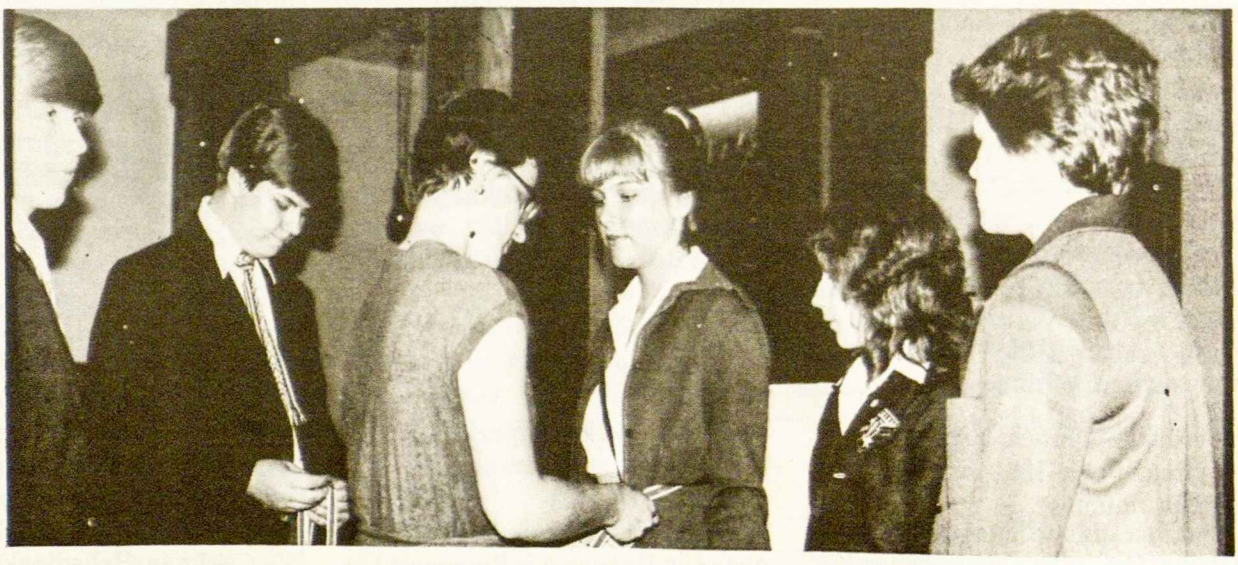

Čikagos Lipniūno kuopos globėja R. Narutytė prisega juostas naujiems kuopos nariams.

Toronto metinės šventės metu: A. Vaidila, R. Pleinytė, A. Gedrimaitė, L. Šulaitytė, R. Šulys.

JAUNUČIAI—JAUNIAI

New Yorko jaunučių ir jaunių kuopos pirmas susirinkimas po vasaros atostogų įvyko rugsėjo 19 d. Kultūros židinyje.

New Yorko jaunių žuvavimo iškyla įvyko spalio 11-12 d. Putnamo apylinkėje.

Chicagos priemiesčių Partizano Daumanto jaunučių ir jaunių kuopos maudymosi iškyla įvyko spalio 18 d. Glen Ellyn YMCA patalpose.

Detroito jaunučių valdybą sudaro šie asmenys: Birutė Bublienė, Rita Neverauskaitė ir Kristina Veselkaitė (globėjos), Linas Udrys (pirm.), Vitas Rugienius (vicepirm), Gytis Udrys (ižd.) ir Nida Černiauskaitė (ryšininkė).

Toronto jaunučių kuopos susirinkimas įvyko 1981 m. spalio 14 d. Seselių namuose.

Chicagos Pr. Dielininkaičio jaunučių kuopos susirinkimas įvyko spalio 17 d. Norvilų namuose. Susirinkimo metu nariai kalbėjosi įvairiomis temomis. Jaunučių globėjos — Lionė Bradūnaitė ir Taura Zarankaitė-Underienė.

Toronto jaunučių kuopos susirinkimas įvyko spalio 28 d. Seselių namuose. Kuopos globėja — Rita Parėštytė.

Chicagos Pr. Dielininkaičio jaunučių kuopos susirinkimas įvyko spalio 31 d. Norvilų namuose. Halloween proga nariai atėjo su kaukėmis.

Chicagos Pr. Dielininkaičio jaunių kuopos nariai lapkričio 2 d. uniformuotai dalyvavo žvakučių eisenoje Vėlinių Mišiose Švč. M. Marijos Gimimo bažnyčioje.

Toronto jaunučių kuopos susirinkimas įvyko lapkričio 18 d. Lietuvių vaikų namuose.

Toronto jaunių kuopos globėjai — Antanas Rašymas ir Snieguolė Underytė.

Jaunųjų Ateitininkų sąjungos naująją centro valdybą sudaro šie asmenys: Birutė Bublienė (pirm., 255 Greenwood, Birmingham, MI 48009); Janina Udrienė (vicepirm.); Gražina Kriaučiūnienė (sekr. ir ižd.); Romualdas Kriaučiūnas, Linas Mikulionis ir Kristina Veselkaitė (nariai).

New Yorko jauniai su globėju Petru Tutinu iškylavo dr. Č. Masaičio ūkyje Putname 1981 m. spalio 11 d.

MOKSLEIVIAI

Chicagos priemiesčių Aleks. Stulginskio kuopos susirinkimas įvyko rugsėjo 18 d. Sauliaus Šoliūno namuose. Susirinkimo metu buvo padarytas pranešimas apie moksleivių kursus ir rekolekcijas. Taip pat įvyko naujosios valdybos rinkimai. Naująją valdybą sudaro dr. Edmundas Vasiliauskas (globėjas), Arūnas Pabedinskas (pirm.), Daina Tijūnėlytė (vicepirm.), Vik-

torija Venclovaitė (ižd.), Rita Astrauskaitė (sekr.) ir Rasa Tijūnėlytė (koresp.).

Los Angeles Vyt. Mačernio kuopos pirmasis šių veiklos metų susirinkimas įvyko rugpiūčio 26 d. Radvenių namuose. Naująją kuopos valdybą sudaro Ginta Palubinskaitė (pirm.), Kovas Palubinskas (vicepirm.), Lina Kontrimaitė (ižd.), Živilė Tomkutė (sekr.), Dalytė Trotmanaitė (laikraštėlio redaktorė) ir Milda Palubinskaitė (koresp.).

New Yorko Marijos Pečkauskaitės kuopos pirmas susirinkimas po vasaros atostogų įvyko rugsėjo 19 d. Kultūros židinyje.

Putname įvyko moksleivių kursai spalio 9-12 d., Kolumbo dienos savaitgalį. Kursų temos: vadovavimas, veikla, administravimas, organizavimas, studijų rateliai, žaismas ir darbas, vadai ir šventieji globėjai. Kursų paskaitininkai: sesuo Onutė Mikailaitė, Lilė Kulbienė, Almis Kuolas ir kun. Stasys Yla.

Toronto St. Šalkauskio kuopos susirinkimas įvyko spalio 18 d. Susirinkimo metu buvo aptartas ateinančių metų veiklos planas. Metinė tema: Savęs atnaujinimas Kristuje.

Detroito Karaliaus Mindaugo kuopos valdybą sudaro Lilė Gražulienė, Saulius Jankauskas ir Vidas Neverauskas (globėjai), Rūta Kuraitė (pirm.), Nata Zarankaitė (vicepirm.), Vilija Smalinskaitė (ižd.), Dana Petrulytė (sekr.) ir Eglė Baltrušaitytė ir Vida Duobaitė (socialinių reikalų vedėjos).

Toronto St. Šalkauskio kuopos valdybą sudaro Vaidotas ir Žibutė Vaičiūnai (globėjai), Darius Čuplinskas (pirm.), Violeta Slivinskaitė (vicepirm.), Bernadeta Abromaitytė (sekr.), Zita Prakapaitė (koresp.) ir Jonas Ažubalis (socialinių reikalų vedėjas).

Chicagos kun. Alf. Lipniūno kuopos valdybą sudaro šie asmenys: Silvija Kučėnaitė ir Rūta Musonytė (globėjos), Rimas Kučėnas (pirm.), Algis Kazlauskas (vicepirm.), Rita Stukaitė ir Dalia Polikaitytė (sekr.), Vitas Lukošiūnas (ižd.) ir Vėjas Liulevičius (koresp.).

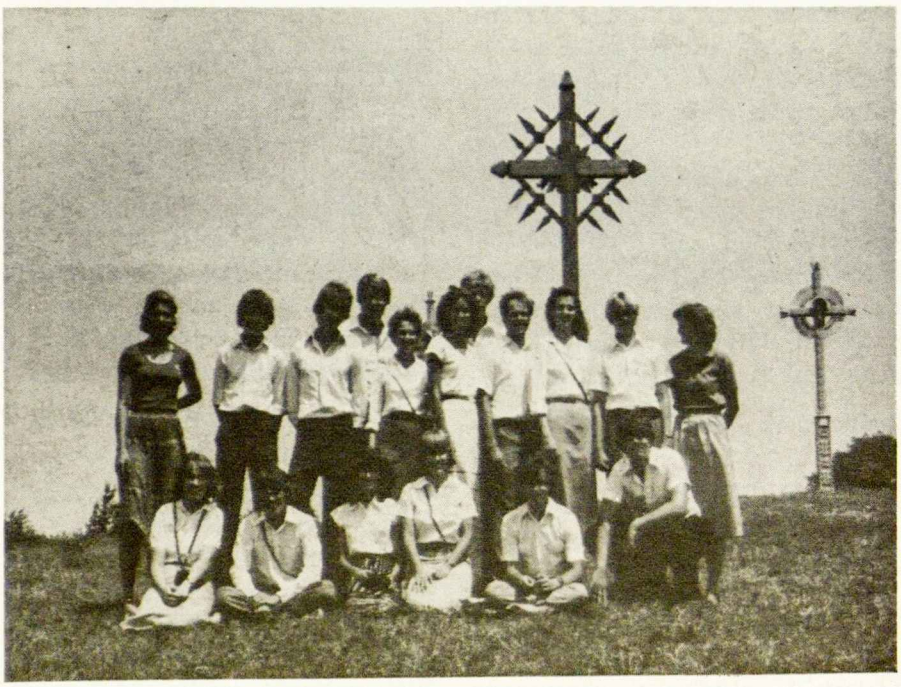

Jaunučių ateitininkų 1981 m. vasaros stovyklos jaunieji vadovai Dainavos stovyklavietėje, Manchester, Mich., JAV.

Chicagos kun. Alf. Lipniūno kuopos susirinkimas įvyko spalio 2 d. Kučėnų namuose. Arvydas Žygas kalbėjo susirinkusiems apie praėjusį kongresą.

Chicagos priemiesčių A. Stulginskio kuopos susirinkimas įvyko spalio 9 d. Venclovų namuose.

Toronto St. Šalkauskio kuopos nariai spalio 25 d. ir lapkričio 10 d. suruošė pyragų išpardavimą Prisikėlimo parapjos salėje.

Chicagos priemiesčių A. Stulginskio kuopos susirinkimas įvyko spalio 30 d. Vasiliauskų namuose. Susirinkime Viktoras Kučas kalbėjo tema „Kelionė po Lietuvą“ ir rodė pritaikytas skaidres.

Toronto St. Šalkauskio kuopos susirinkimas įvyko lapkričio 1 d. Susirinkime Rita ir Daiva Kolyčiūtės kalbėjo apie savo įspūdžius ir patyrimus iš gyvenimo krikščioniškoje bendruomenėje. Susirinkusieji taip pat aptarė ateinančių Kūčių programą.

Chicagos priemiesčių A. Stulginskio kuopos nariai lapkričio 20 d. suruošė šokius Aušros Vartų parapijos salėje.

Moksleivių Ateitininkų sąjungos „Kalakursai“ įvyko lapkričio 25-29 d. Dainavoje. Paskaitas skaitė šie asmenys: kun. Stasys Yla — „Ateitininkų išraiška“, Andrius Kazlauskas — „Organizacija ir sąjūdis“, Petras Kisielius, jr. — „Veiklos sritys“, dr. Vytautas Vygantas — „Veikla kuopoj ir aplinkoj“, Rasa Šoliūnaitė — „Veiklos formos“ ir Saulius Čyvas — „Saviveikla“.

Moksleivių ateitininkų sąjungos Žiemos kursai įvyko gruodžio 26 d. — sausio 1 d. Dainavoje.

Stulginskio šventė įvyko lapkričio 15 d. Ateitininkų namuose. Po šv. Mišių naujieji nariai davė įžodį.

Hamiltono A. Stulginskio kuopos nariai lapkričio 20 d. suruošė šokius Aušros Vartų parapijos salėje.

Moksleivių Ateitininkų sąjungos centro valdyba buvo išrinkta *Ateities* Jubiliejinio kongreso metu. Ją sudaro: pirm. Daiva Barškėtytė, vicepirm. Linas Palubinskas, ižd. Edis Šulaitis, sekr. Vitas Laniauskas, koresp. Raminta Pemkutė, aplinkraščio red. Laima Šulaitytė, nariai — Rima Valiulytė ir Vilius Dundzila. Dvasios vadu pakviestas kun. Antanas Markus. MAS c.v. adresas: c.o. D. Barškėtytė, 6640 S. Talman Ave., Chicago, IL. 60629. U.S.A.

Los Angeles moksleiviai ateitininkai gyvai veikia. 1981 m. spalio 24-25 d. savaitgalį praleido Brazdžionių rezidencijoje Vista, Calif., kur suruošė balių naujai valdybai, dalyvavo mišiose ir turėjo trečiąjį kuopos susirinkimą.

STUDENTAI

Toronto studentų draugovės susirinkimas įvyko spalio 4 d.

Toronto studentų draugovės valdybą sudaro šie asmenys: Algis Rašymas (pirm.), Laimis Andrulis, Rūta Girdauskaitė, Birutė Nakrošiūtė, Dana Petkevičiūtė ir Rita Vengelytė.

Detroito studentų draugovės valdybą sudaro Janina Udrienė (patarėja), Virginija Kuraitė (pirm.), Kęstutis Smalinskas ir Alma Lelytė.

Los Angeles studentų draugovės susirinkimas įvyko rugsėjo 20 d. Susirinkusieji klausėsi pranešimų iš praėjusio kongreso.

Studentų Ateitininkų Sąjungos suvažiavimas įvyko lapkričio 7-8 d. Toronto Lietuvių namuose. Nauja centro valdyba nebuvo sudaryta. Atskiros draugovės pasiskirstė atlikti SAS centro valdybos uždavinius.

Chicagos studentų ateitininkų draugovės pirmame 1981-1982 m. veiklos susirinkime lapkričio 13 d. buvo svarstomi pokongresiniai reikalai. Apie religinę studentų programą kalbėjo Domas Lapkus. Visi pasirašė laišką JAV prezidentui Vytauto Skuodžio išlaisvinimo reikalu.

Los Angeles studentų draugovės valdybą sudaro šie asmenys: G. Grušas (pirm.), A. Grakauskaitė (sekr.), A. Nelsaitė (ižd.), L. Polikaitis (socialinių reikalų vedėjas), A. Kungys (religinių reikalų vedėjas) ir R. Bureikaitė (koresp.).

Chicagos studentų ateitininkų draugovės veiklą 1981-1982 m. koordinuoja Rasa Narutytė ir Lidija Dudėnaitė.

Edis Razma, buvęs Studentų ateitininkų sąjungos pirmininkas, sutiko redaguoti studentiškąjį *Ateities* numerį (pramatytas birželio numeris). Tokį numerį studentai nutarė leisti *Ateities* Jubiliejiniame kongrese savo svarstybose apie tautinės kultūros uždavinius. Šiam numeriui skirtą medžiagą studentai prašomi siųsti Edžiui jo adresu: 1100 Buell Ave., Joliet, IL. 60435 USA.

Vida Kuprytė, buvusi Cicero moksleivių ateitininkų kuopos pirmininkė ir dabartinė Chicagos studentų ateitininkų draugovės narė, įsijungė į *Ateities* redakciją. Ji rūpinsis interviu-pokalbiais, ypač su ateitininkiškojo jaunimo globėjais.

Studentų įžodis Toronto ateitininkų metinės šventės metu.

Clevelando ateitininkų šventės metu studentų įžodį duoda Rita Kazlauskaitė ir Paulius Staniškis.

SENDRAUGIAI

Los Angeles sendraugių susirinkimas įvyko liepos 26 d. dr. Ričardo ir Raimondos Kontrimų namuose. Susirinkimo metu kalbėjo J. Raulinaitis apie moksleivių ateitininkų stovyklą, D. Polikaitienė apie demonstracijas prie Sovietų konsulato San Francisco ir J. Motiejūnas apie kelionę į Šventą žemę. Susirinkimo metu taip pat buvo diskutuojama ateities veiklos planai.

Detroito sendraugių valdybą sudaro V. Majauskienė (pirm.), J. Kurienė (vicepirm.), dr. K. Keblys (sekr.) ir inž. L. Mikulionis (ižd.).

Adelaidės (Australijoje) ateitininkai sendraugiai 1981 m. liepos 4 d. suruošė tradicinį literatūros ir dainos vakarą. Vakarą organizavo P. Pusdešris.

Los Angeles sendraugių skyriaus susirinkimas įvyko rugsėjo 27 d. Bulotų namuose. Susirinkime D. Polikaitienė pasidalino savo įspūdžiais iš praėjusio kongreso. Po to A. Sirutis rodė skaidres iš Vilniaus.

Washingtono sendraugių skyriaus susirinkimas įvyko spalio 4 d. Šv. Domininko parapijos salėje. Federacijos vadas Juozas Laučka, Linas Kojelis ir Daina Penkiūnaitė padarė pranešimus apie praėjusį kongresą.

Washingtono sendraugiai lapkričio 15 d. suruošė „Ateities" 70 metų sukakties minėjimą. Minėjimas prasidėjo šv. Mišiomis, kurias atnašavo tėvas dr. Tomas Žiūraitis, OP. Po šv. Mišių įvyko literatūros vakaras.

Toronto sendraugių susirinkimas įvyko spalio 18 d. Susirinkimo metu buvo perskaityti praėjusio kongreso nutarimai ir nustatytas ateinančių metų veiklos planas.

Baltimorės sendraugių skyriaus susirinkimas įvyko spalio 25 d. Radžių namuose. Cezaris ir Stasės Surdokai pasidalino savo įspūdžiais iš praėjusio kongreso. Po to sekė skaitymas iš dr. Antano Maceinos knygos „Asmuo ir istorija" ir diskusijos.

Chicagos sendraugių skyriaus susirinkimas įvyko spalio 25 d. Jaunimo centro patalpose. Susirinkime dr. Arūnas Liulevičius ir Alina Skrupskelienė kalbėjo tema „Kongresas ir kas po jo". Dr. A. Liulevičius sutiko sudaryti naują skyriaus valdybą.

Toronto sendraugių skyriaus susirinkimas įvyko lapkričio 19 d. Seselių namuose. Susirinkimo tema buvo „Koks yra mano santykis su Dievu? Koks jis galėtų/turėtų būti?" Diskusijoms vadovavo ses. Ignė Marijošiūtė ir kun. Antanas Saulaitis, SJ.

Ateitininkų sendraugių sąjungos centro valdyba, išrinkta *Ateities* Jubiliejinio kongreso metu, 1981 m. rugsėjo 27 d. pasiskirstė pareigomis: pirm. Jonas Valukonis (jo adr.: 15041 Florence Circle, Huntington Beach, CA 92647), dvasios vadas prel. dr. Petras Celiešius, vicepirm. Saulė Palubinskienė, sekr. Dalilė Polikaitienė (jos adr.: 3111 Ettrick St., Los Angeles, CA 90027), ižd. Evangelina Kungienė ir narys Jonas Motiejūnas.

SVEIKINAME

Ateities redakcija nuoširdžiai sveikina

— *Saulių Jankauską,* užbaigus sėkmingai medicinos mokslus;

— *Jolitą Kisieliūtę,* įsigijus doktoratą iš prekybos mokslų (marketing);

— *Rimą Styraitę,* pabaigus medicinos mokslus Toronte universitete.

— *Vytautą Kazlauską,* sėkmingai baigus medicinos mokslus.

UŽJAUČIAME

Stasiui Barzdukui mirus *Ateities* redakcija reiškia giliausią užuojautą visai Barzdukų šeimai.

Dr. Eliziejui Draugeliui mirus, *Ateities* redakcija reiškia giliausią užuojautą giminėms ir artimiesiems.

Broniui Plokščiui mirus, *Ateities* redakcija reiškia giliausią užuojautą giminėms ir artimiesiems.

Domicelei Šaulienei mirus, *Ateities* redakcija reiškia giliausią užuojautą visai Šaulių šeimai.

LAIŠKAI

Gerbiamieji,

Ateitininkų Šalpos Fondo valdyba sveikina *Ateities* žurnalą auksinės gyvavimo sukakties proga ir linki sėkmės kartu pranešdama, kad posėdyje nutarė prieš daugelį metų paskolintą 1000 dolerių ta proga dovanoti.

Garbė Kristui!

Dr. Vaclovas Šaulys, dr. Balys Paliokas, Faustina Mackevičienė, Jonas Guobužis ir Stasys Rauckinas

Ateities *redakcija ir administracija nuoširdžiai dėkoja Ateitininkų Šalpos Fondo valdybos nariams už sveikinimus, žurnalo paramos reikalo supratimą ir pačią 1000 dolerių dovaną.*

Gėrėjimasis

Kiekvienas *Ateities* numeris yra nekantriai laukiamas mūsų namuose. Prašau — nepailskite!

Visu nuoširdumu!

Balys Lukošiūnas
Chicaga, Ill., JAV

Viso geriausio linkiu Jums. *Ateitis* yra mūsų visų ateitininkų pasididžiavimas. O Jūsų įkurtos premijos yra gyvas paskatinimas jauniesiems parodyti, kad dar moka gražiai lietuviškai išsireikšti ir su plunksna. O tai pats sunkiausias lietuviškumo uždavinys. Manau, kad ateityje skiriamoms premijoms turėtų prisidėti sendraugiai iš visų miestų, kur tik jiems įmanoma.

Jūsų Kristuje,
Dalilė Polikaitienė
Los Angeles, Calif., JAV

Padėkos

Nuoširdžiai dėkoju Jums už premiją ir sveikinimus. Mano mintys teka, kaip upė ir tebetekės, nes esu pilna minčių, sapnų ir rūpesčių jaunystės gyvenimu. Jai ir tęsiu savo lietuvišką kūrybą.

Garbė Kristui,
Danutė Skukauskaitė
Ottawa, Kanada

Pirmiausia turiu išreikšti nuoširdžią padėką už šiltą priėmimą *Ateities* vakare ir už išreikštą rūpestingumą, parūpinant man bilietą ir vietą vakarinės programos metu. Džiaugiuos gavus premiją, nes ji atgaivino ryšius ne tik su ateitininkų spauda, bet ir su visa ateitininkų organizacija. Tiesą pasakius, nežinau, kodėl iš viso užėjo noras parašyti straipsnį *Ateičiai.* Sulaukus žinią, kad bus įteikiama premija, radau norą ir drąsą dalyvauti kongrese Chicagoj.

Rūta Šiūlytė
Ottawa, Kanada

Pageidavimas

Sveikinu jus už *Ateities* 1981 m. septintą numerį. Ypač gera matyti daugiau ir daugiau dėmesio skiriant Lietuvai, pogrindžio leidiniams, jų pažiūrai į mus ir t.t.

Siūlau, kad kur nors, ar priekyje ar prie galo, būtų trumpi paaiškinimai, kas per žmonės yra įvairių dalykų autoriai, ypač kiek jiems amžiaus. Jūs, redaktoriai, pažįstate visus, bet nemanau, kad visi *Ateities* skaitytojai gali atpažinti visus *Ateities* autorius. O tai svarbu! Ar ne skaitytojo vertinimas rašinio ar kūrinio yra vienoks, jeigu rašytojas yra moksleivis, kitoks jei studentas, dar kitoks jeigu sendraugis? Ne tiek, kad skaitytojas turėtų būti nuolankesnis moksleivio kūriniui, negu sendraugio, bet vis tiek jaunimo balsas kai kuriais klausimais sukelia daugiau vilties ir skamba autentiškiau, negu vyresnio žodžiai skambėtų. Ypač mūsų pavergtiesiems broliams, jeigu jie kartais gautų *Ateities* numerį.

A. T. Klimas
Rochester, N.Y., JAV

Šis pageidavimas yra vertas dėmesio. Lietuvių išeivių spaudoje Ateitis *yra reto pobūdžio žurnalas, kuriame bendradarbiauja vyresnieji ir jaunimas, studentai ir moksleiviai. Dėl to studentai turi skyrių „Studentai", o moksleiviai — „Atžalas". Šiaip redakcija siekia skaitytojus informuoti apie straipsnių autorius, ypač pirmą kartą pasirodžiusius, pastabomis apie juos.*

— Red.

Atitaisymai

Ateities 1981, 1-2 nr., 8 psl. po apatine nuotrauka pažymėta, kad K. Šapalas jau „miręs". Neradęs atitaisymo 3 nr., rašau, kad jis tebėra gyvas ir veiklus.

K. Šapalas buvo tiek pasižymėjęs ateitininkų veikloj (tarp kitko, *Židinio* faktinis iniciatorius ir pirmasis faktinis redaktorius), kad jo mirtis nebūtų turėjusi negirdomis praleista.

Juozas Girnius
Boston, Mass., JAV

1981 m. *Ateities* ketvirto numerio 139 psl. dviejose vietose po nuotrauka pažymėta, kad Chicagos draugovės narė buvo Nida. Iš tikro tai buvo Teresė (Drutytė).

Šiaip *Ateitis* įdomiai redaguojama, nors neseniai gavus tris numerius iš karto, negalėjom kiekvienam atskirai paskirti pakankamai laiko ir dėmesio.

Ramunė Kubiliūtė
Chicaga, Ill., JAV

Lituanistikos katedros steigimas

Penktasis Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Seimas 1978 metais Toronte, Kanadoje nutarė ir įpareigojo PLB Valdybą rūpintis lituanistikos katedros steigimu. Tą nutarimą vykdydama, PLB Valdyba trejis metus katedros reikalą rūpestingai studijavo, tyrė, tarėsi su akademikais ir 1981 kovo 1 galutinai nutarė lituanistikos katedrą steigti University of Illinois at Chicago Circle.

Po ilgesnių derybų bei svarstymų buvo paruoštas sutarties projektas, kurį patikrino teisininkai. PLB Valdyba šią sutartį patvirtino savo 1981 spalio 14 posėdyje ir ją pasirašė 1981 lapkričio 20 dieną su universiteto atstovais University of Illinois at Chicago Circle patalpose.

Šita sutartimi PLB Valdyba įsipareigoja iki 1987 metų rugsėjo mėnesio katedrai surinkti 600,000 dol., o pats universitetas pridės dar 150,000 dol. Tad bendra suma katedros finansavimui yra 750,000 dol. Surinkus ir įteikus 200,000 dol. iki 1983 rugsėjo 1 dienos, universitetas ieškos katedrai vadovo-profesoriaus. Jį pakvietus, katedra pradės oficialiai veikti 1984-85 mokslo metais.

Lituanistikos katedra yra pirmoji tautinė katedra šiame universitete, o taip pat ir pirmoji lituanistikos katedra laisvajame pasaulyje. PLB Valdyba dėkoja lietuviškai visuomenei už iki šiol rodytą didelį dėmesį katedros reikalams. Giliai tikime, kad ir ateityje šis dėmesys ir reikalinga finansinė parama greitai įgyvendins lituanistikos katedrą kaip išeivijos lietuvių vertingą įnašą mūsų tautinės kultūros išlaikymui ir ugdymui.

Pinigus lituanistikos katedrai renka specialus PLB Fondas. Aukas ir testamentinius palikimus rašyti *Lithuanian World Community Foundation* vardu ir siųsti: Lithuanian World Community, PLB Fondas, 5620 So. Claremont Ave., Chicago, IL 60636 USA.

Visos aukos yra atleistos nuo mokesčių. Lithuanian World Community Foundation (PLB Fondas) yra „not for profit" Illinois korporacija, turinti visus nuo mokesčių atleidimas ir veikianti pagal IRS įstatymų (501 (c) 3 skyrių. Šios korporacijos vadovybę sudaro pirmininkas Vytautas Kamantas, iždininkas Povilas Kilius, nariai Saulius Čyvas, Vaclovas Kleiza, Kazys Laukaitis ir dr. Antanas Razma.

Ateities konkursas jaunimui

Ateities žurnalo konkursas yra tapęs kasmetine tradicija. Žurnalo redakcija vėl skelbia konkursą 1981-1982 metams. Šis konkursas, kaip ir ankstyvieji, apima daug sričių: 1. beletristiką (novelę, apsakymą, apysaką ir pan.), 2. poeziją, 3. straipsnį-rašinį, 4. veiklos aprašymą, 5. veiklos fotografiją, 6. meno fotografiją ir 7. iliustraciją. Bus vertinami visi 1981 m. rugpiūčio 2 d. — 1982 m. rugpiūčio 1 d. laikotarpiu *Ateičiai* atsiųsti kūriniai, kurie nebuvo atspausdinti periodinėje spaudoje (stovyklų ir kuopų laikraštėliai į periodinę spaudą neįskaitomi). Moksleiviams (iki 19 m. amžiaus jaunimui) ir vyresniam jaunimui (19-30 m. amžiaus) premijos skiriamos atskirai. Premijoms dr. Adolfas Damušis jau paskyrė 500 dol. iš jam skirtos St. Šalkauskio kūrybinės premijos sumos, kurią jis laimėjo 1981 m. Premijų įteikimo iškilmės įvyks *Ateities* vakare, 1982 m. spalio 16 d. Jaunimo centre Chicagoje.

ALp(LKA)1786
1982, Nr.1/2

91.192.22.